EL PROGRAMA - SUPLEMENT D'ESTIU DE

la faRga

revista de Salt

ANY 8 - NÚM. 8

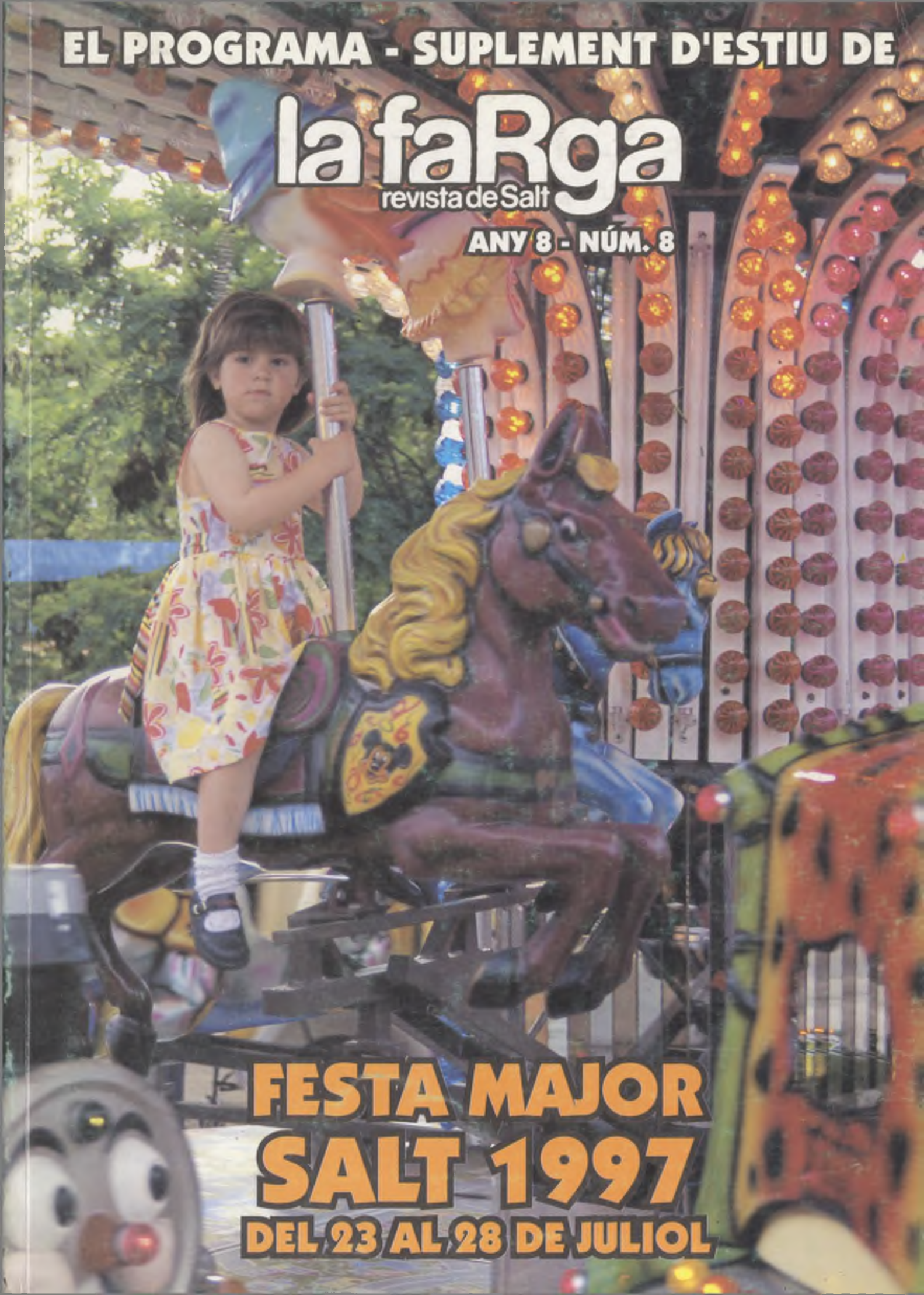

FESTA MAJOR SALT 1997

DEL 23 AL 28 DE JULIOL

Ajuntament de
SALT

Que passeu una bona Festa Major

Que les obres no us siguin un maldecap

Que sigueu feliços

Que vulgueu perdonar-nos les molèsties

Que tingueu un bon estiu

Sumari

Festa Major per partida doble.....3
Salutació de l'Alcalde.....5
Salutació del President
del Casal de Jubilats.....7
El Museu de l'aigua.....8-9
Carta a La Farga/Poema.....11
Les estacions
metereològiques.....14-15
Pau i Treva.....16-17
Les reflexions de'n Cuki.....19
La UOC, una universitat sense
hores ni distància.....21
Una biblioteca sense parets.....22-23
Contra la violència,
"pau i treva".....24-27
Els hortolets a Salt.....28-29
A les rodalies del cor.....30-31
Poema de Francesca Laguarda.....33
Llibres, cels i purgatori.....35
La Maret.....37
El cable,
aquest gran desconegut.....38-39
Crònica urgent i precipitada
d'un viatge frustrat.....40-41
Noms i renoms.....42-43
Ja n'hi ha prou,
una mica de respecte.....45
Pregó de la Festa Major '96.....47-49
La Farga, revista de Salt
té divuit anys, ja és major d'edat.....51
18 anys de la vida de Salt a través
de 18 anys de La Farga.....52-55
Les capçaleres.....57
Una mirada a les portades.....59-61
Les editorials.....63-67
Tornant als orígens.....68-71
Lluís Caritg i Santanach.....72
Divuit anys de
personatges a La Farga.....75-79
L'oca amb peres,
un plat nascut a Salt.....80-81
Els personatges de'n Bugarac.....82-85
La tardor absoluta.....90
L'avi Pau.....92
L'Arxiu Municipal.....94
La tarda de la Feixina,
un esclat d'alegria.....97
La història de la nostra revista.....98
Festa Major a l'Hostal.....100-101
Una mascota virtual.....103
Museu de Salt.....106

Festa Major per partida doble

Ho és, almenys per a nosaltres, l´equip que des de fa vuit anys tenim cura de la confecció d´aquest PROGRAMA que es publica com a suplement d´estiu de la revista LA FARGA.

Festa MAJOR perquè és la festa de Salt, la nostra festa.I MAJOR perquè aquest any estem de celebració: LA FARGA, nascuda el 1979, ha complert 18 anys.

És MAJOR d´edat! MAJOR, doncs, per partida doble. No passa cada any i aquestes coses s´han d´aprofitar. Per això hem decidit de celebrar-ho -més que mai- amb totes les ganes i totes les forces.

Ens agradaria moltíssim que us afegíssiu- us hi convidem sincerament- a la nostra eufòria, tot participant amb alegria de la Festa Major de Salt, la nostra festa.

Aprofiteu-vos-en, que només és una vegada a l´any!

LA FARGA
Consell de Redacció

ANY VIII - Núm. 8
(surt una vegada a l'any)
Juliol de 1997

PORTADA/
Xevi Pascual
EL PROGRAMA/
Suplement d'estiu de la Farga.
Revista de Salt
EDITA/
Casal de Jubilats de Salt.
DIRECCIÓ/
Josep Cristòfol i Darné.
COORDINACIÓ/
Ma. Helena Romagós i Ribot
CONSELL DE REDACCIÓ/
Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agapit Alonso i Pont, Xavier Alberch i Fugueras, Ma. Helena Romagós i Ribot, Xavier Margenat i Godoy, Ma. Àngels Mir i Casas, Gerard Carreras i Ricard Guiménez.
COMPAGINACIÓ/
Carles Terribas i Roca
CORRECCIÓ I ESTIL/
Toni Ruscalleda i Nadal
FOTOGRAFIA/
Xevi Pascual
ADMINISTRACIÓ/
Joan Boada i Reig
PUBLICITAT/
Vicens Saurina
DISTRIBUCIÓ/
Casal de Jubilats
TIRADA/
3.500 exemplars.
REDACCIÓ/
Passeig Verdaguer, 1
17190 SALT.
IMPRESSIÓ/
Impremta Pagès - Anglès
c/ Eixampla, 8 - Tel. 42 01 07
DIPÒSIT LEGAL/GI-1586

Diputació de Girona

Cultura de servei, servei a la Cultura

Salutació de l'Alcalde

Benvolguts vilatants i vilatanes, amigues i amics,

Una altra Festa Major a punt. Aquesta, amb una novetat que tots vivim, alguns em diran patim, cada dia. La vila està en obres. El volum d´obra pública més gran que mai s´ha fet a Salt està en marxa i, en general, complint el calendari.

Al carrer Major, la proposta és de canvi de soca-rel, un passeig comercial allà on hi havia una carretera nacional. Aquest canvi ens costarà d´adaptar-nos, però la mostra l´esteu veient ara, un carrer amb més qualitat , amb infrastructures que no es veuen fetes, i a punt de posar-hi mobiliari urbà i els arbres.

Al passeig Països Catalans per fi tindrem un vial del mateix contingut urbanístic que el de la nostra ciutat veïna. Amb aquesta obra haurem acabat l´eix més potent de l´àrea urbana que va del terme de Bescanó al final de la plaça Països Catalans a Girona. Un paseig que té la voluntat de connectar d´est a oest tota l´àrea, un vial de creixement i de futur. En el sector centre s´estan fent unes obres fonamentals per reinventar uns carrers que havien nascut malament, per dotar d´espais com cal un dels llocs de població més concentrada de la vila, una obra que era necessària per evitar un futur desencisant.

I tot això, per què? Quin és l´esperit que ens ha mogut a fer aquestes obres? Per què han de servir els carrers, qui els va inventar?

Pels volts del 1300 a Salt hi havia masos isolats i no fou fins a la construcció del camí ral d´Amer que tot seguint la traça del carrer es varen anar construint cases, és el que avui veiem al carrer Llarg. Tot per la necessitat que teníem, tenim, les persones de comunicar-nos, de trobar-nos, si cal de discutir i també d´estimar. I el carrer és el lloc de trobada, de la comunicació, on es creuen les mirades amb sentiment o amb admiració. Els carrers ens porten a les persones a utilitzar-los com a espais de comunicació, de trobada d´amors i de desamors. Els nostres carrers són les artèries de la vila, les artèries de la vida. Les venes són allò tan imprescindible que no veiem; el subsòl, on hi entren i hi aboquem les nostres deixalles i misèries.

Però venes i artèries són totes dues imprescindibles per al cos. Carrers i serveis també ho són. Clavegueram i serveis són vitals per als nostres carrers. Carrers amb arbres, amb molts arbres, i amb camins verds dins la vila com si d´una prolongació de les deveses es tractés. Les artèries ens porten al cor, al cor cultural de la vila, el Teatre, un teatre nou que recull les experiències del Patronat i la Pastera, el Tallaret, l´Estil, el Safreig, el Xip-xap. Un cor que cal que bategui amb la vila, que sigui element de noves cultures, de nous aires, i que transmeti vibracions positives als ciutadans. El cor de la cultura, el cor de Salt, és aquest nou teatre que les generacions futures han d´incorporar a la seva tradició, al seu record, a la seva cultura.

Amb el cor us desitjo una bona Festa Major, que en gaudiu, que feu vostres les places i els carrers i el teatre. Des d´aquestes planes de la revista més veterana de Salt, La Fraga, que ens permet dirigir-nos a tots vosaltres, la meva felicitació a tota la gent que ha treballat i treballa per treure cada mes aquesta revista, la vostra.

Bona Festa Major

XAVIER COROMINAS I MAINEGRE
Alcalde

VIDRIERES DECORATIVES - DECORACIÓ DE MIRALLS - MAMPARES DE BANY - TOT VIDRE

CRISTALLERIES SALT

Tel. 40 03 82

c/ Manuel de Falla, 40-D

17190 **SALT** (Girona)

Carns de porc i boví

frigorífics del ter, s.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

SALA D'ESPECEJAR

REPARTIMENT DIARI

Carrer Major, 419 - Telèfon 23 31 11 - 17190 **SALT** (Girona)

Manufacturas A. Gassol, S.A.

Fàbrica de filats i torçats
Poliester, cotó, acríliques
i gèneres de punt

Telèfon: 23 78 12 - Fax 23 36 02

salutació

En primer lloc permeteu-me que doni les gràcies a l'Equip de Redacció de LA FARGA, només amb el seu esforç personal han aconseguit oferir-nos el magnífic llibre que teniu als dits, així com a tots els comerços, professionals i indústries que han fet possible la seva edició amb la seva imprescindible col.laboració, el Casal s'enorgulleix de poder oferir un llibre tant digne com aquest.

Una vegada més ens retrobem amb motiu de la Festa Major del nostre poble, una Festa Major que ha anat canviant en el seu aspecte formal i que com a totes les activitats haurà de transformar-se encara més adequant-se a les necessitats dels Saltencs i dels nostres veïns que ens acompanyen.

El "format" de Festa Major que es farà a Salt, està pensat, quasi exclusivament pel jovent, i és bo que la component més important d'actes sigui destinada a ells, que en definitiva son els que més hi participen i més en gaudeixin, però trobo, personalment, que aquest "format" ha exclòit de la Festa Major, la gent de mitjana edat, que no es troben còmodes ni poden participar tant com els agradaria.

Ja sé que la solució màgica no existeix, però demano als organitzadors de la Festa Major un exercici d'imaginació, recerca i documentació, per tal de descobrir com ho fan a d'altres pobles. No és bo creure's els millors i no tendir a millorar les pròpies obres, hem de ser un xic auto-crítics per poder avançar. Em resisteixo a creure que no existeix una fórmula millor que l'actual.

També caldrà demanar a la gent la seva col.laboració bo i explicant quin tipus de Festa Major els agradaria, i a l'Ajuntament, que, com a tots els pobles, n'haurà d'assumir una part important dels costos, no en va la Festa Major es l'aparador d'un Poble.
Després d'aquestes reflexions, només hem resta desitjar-vos a tots una bona Festa Major, que gaudim de tots els actes programats i que contribuïm tots plegats a fer la "nostra Festa", més gran i més lluïda.

Joan Boada i Reig

OBERT TOTS ELS DIES EXCEPTE ELS DILLUNS

TOT HO FEM AMB LLENYA

Carrer Major, 220 - Tel. 23 11 69 - 17190 **SALT**

El Museu de l'Aigua

per: Jordi Dalmau

Maria Aurèlia Capmany es referia divertidament a la frase d´un poeta- de fa uns quants anys- que en ser preguntat què salvaria si un dia es cremava un museu va contestar: el foc!! I és que la presentació d´un museu, en temps reculat, no feia goig. Peces i documents s´amuntegaven obrint-se pas entre penúries de tot ordre, ben bé tota la primera meitat d´aquest segle XX. Però hi ha un gir total i es passa d´allò a l´entrenyable companyia dels museus d´avui.

Salt no podia pas quedar enrera en aportacions a la cultura del museu que es basa en mostrar el conegut, descobrir l´ignorat, incitar el curiós, ordenar la didàctica de tot el disponible, a fi que les noves generacions tinguin accés al coneixement de les identitats. Salt ha trobat que l´element relligador de tots aquells propòsits és l´aigua i ha creat el Museu de l´Aigua, subtitulat de la sèquia i el curs mitjà del Ter.

El seu director, Xavier Alberch, ens acompanya per les diverses sales del museu situat al Mas Llorens, al nucli més antic de la vila, i d´història no n´hi falta pas perquè consta que la reina Joana, al segle XV, s´havia refugiat al Mas Llorens, molt fortificat.

L´aigua té un paper realment protagonista a Salt, origen, creixement, economies i altres. Ara, amb el Museu de l´Aigua, es recorda el benefici fluvial i es marca per objectiu mostrar la seva partida de naixement. El reg i l´aprofitament meticulós, les artesanies i els seus testimonis materials, la indústria tèxtil i el seu efecte demogràfic, tot és a la vista en unes sales dissenyades segons les últimes tendències expositores.

La visita al Museu de l´Aigua és una enciclopèdia oberta. S´hi pot aprendre un llenguatge original que - d´acord amb el pensament director- cal preservar, conservar i divulgar; per exemple, termes com resclosa, comporta, bagant, forat i saltants adquireixen una meresCuda presència, amb una retrobada

MODA GUIMERÀ

NOVETATS NENS, DONA I HOME

Ps. Marquès de Camps, 13- Tel. 24 22 00 - SALT

ELS HI OFEREIX ELS SEUS SERVEIS EN MODA ACTUAL. VISITEU-NOS!!

Comerç
TURRÓ, S.A.

VENDA I LLOGUER DE MAQUINÀRIA I UTILLATGE PER A LA CONSTRUCCIÓ

US DESITGEM UNA BONA FESTA-MAJOR!!

Passeig dels Països Catalans, 56
Tel. 23 37 31 - Fax 24 11 81
17190 SALT (Girona)

El Museu de l'Aigua

familiaritat. Vénen després els incomptables detalls del dia a dia saltenc, com ara el record d´en Palou, campaner de l´església, gran caçador d´impressionants llúdrigues, comestibles, avui inversemblants al Ter. El mateix Ter que un altre dia havia tingut platja pels banyistes, i el gran aprofitament dels productes de la seva ribera, com vímets i balques. Però si les ones del riu no deixen aquella sorra, les ones del temps porten la informàtica i la deixen al museu en un servei d´incomptables dades a l´abast del visitant.

Però la força mobilitzadora- millor dir, civilitzadora- de l´aigua és en tot el procés de la industrialització de Salt. Comença per l´increïble invent dels pous de glaç, autèntica prehistòria de la indústria del fred; progressa la dèria industrial amb els molins fariners, els del paper i les màquines serradores, tot amb energia hidràulica, pensada i executada en temps heroics, i la gran especialització de la farga que treballa l´aram. I l´any 1846 arriba el tèxtil a Salt; es tracta d´una sonada innovació que el Marquès de Camps de l´època no veu gens clara perquè la indústria i tot el món que genera el primer que farà serà alterar la placidesa rutinària del treball agrícola.

Apareixen els noms propis dels empresaris del tèxtil, tan històrics com Pere Ramió, Francesc Vilardell, Joan Coma i Cros i Antoni Gassol. L´any 1980 el Salt del Pasteral comença a donar energia elèctrica, com una simbòlica presidència alterosa del curs mitjà del Ter. Però el tèxtil, la cara més visible de la industrialització del país, havia de patir alts i baixos. I un parèntesi, també: el 1936, Guerra Civil Espanyola, una part del tèxtil de Salt es reconverteix en indústria d´armament, que també s´exhibeix al Museu de l´Aigua; un material bèl.lic fa companyia -avui pacífica i reposada- a unes extraordinàries reproduccions de telers i altres màquines, genialment reproduïdes a petita escala per Francesc Albanell, les quals funcionen i meravellen.

La industrialització de Salt té un doble efecte: un de social, en forma de moviments sindicalistes, cooperatives de consum, conflictivitat també, nous conceptes de festa i esbarjo, teatre i cant coral; i l´altre és l´efecte urbà pel que significa nous enllumenats, necessitat de comunicacions i l´augment del cens de població que en deu anys (de 1845 a 1855) multiplica per cinc el nombre d´habitants.

Tot i que el nom de Salt no ve d´un salt d´aigua sinó de Saltus , extensió o finca d´un senyor, és un fet que la vila de Salt i el riu Ter són inseparables. Per dir-ho amb termes actuals formen una parella de fet. Si hi volem apreciar un signe considerem que la vila és situada entre la planta potabilitzadora de Montfullà, que dóna aigua a molts milers, més enllà de Salt, i la planta depuradora de Campdorà que clarifica tot el maltractament que hem donat a l´aigua. És a dir, que Salt està físicament entre dues exigències modernes del líquid, quantitat i qualitat.

La voluntat i la realització del Museu de l´Aigua, de Salt, obeeixen a una idea fonamental i és la creació d´un museu representatiu, significatiu, per la vila i alhora evitar repeticions temàtiques. Així es descarten uns museus específicament tèxtil i un altre de la pagesia, perquè ja existeixen a altres llocs. El Museu de l´Aigua obre el 1996 i la seva especialització és única a Catalunya. La vitalitat de l´entorn cultural de Salt, la dedicació del director del Museu, Xavier Alberch, la preocupació didàctica preferent, tot fa pensar que vindrà aviat una ja necessària ampliació de l´edifici actual per encabir-hi sorprenents aportacions que ja estan esperant entrar. Com a aquella ciutat medieval italiana, podríem repetir una inscripció: "les portes són obertes, els cors encara més." Tornant a quella anècdota del principi, Maria Aurèlia Capmany salvava aquell poeta de la frase, avisant que no s´havia pas de prendre al peu de la lletra perquè quan un poeta parla de foc es refereix a flama inspiradora. En aquest cas, el Museu de l´Aigua és un pivilegiat perquè a partir del líquid preuat ha encès un caliu inextingible de gran inspiració. A més de ser il.luminador, el discurs del museu és una història emocional, amb tot el pàlpit. Aquesta és la grandesa humana d´un museu.

VENTURA FÀBREGAS

ENVELATS

Lloguer de cadires i taules • Pavellons impermeabilitzats
Adornaments • Pista parquet

Passatge Les Brugueres, 6 - Telèfon 46 94 08 - 17242 QUART

Celler MARCÓ

Venda de vins
i vins generosos
"Moscatell i Garnatxa"

c/ Major, 295 - 17190 **SALT** (Girona)

CARNS I EMBOTITS

Bona Festa Major
i bones vacances!!

Plaça Catalunya, 5 - Telèfon 23 93 76
17190 **SALT** (Girona)

BAR - RESTAURANT

L'ESTRADA

NOVA DIRECCIÓ

Especialitat: Menú econòmic - Petita carta
Saló per a tot tipus de celebracions

Major, 318 - Telèfon 23 07 89 - 17190 **SALT** (Girona)

A tots els col.laboradors d'aquests divuit anys

Divuit anys fent de llum a moltes vides,
de gresol, de garbell i de ventada;
divuit anys convocant a tantes crides
la gent de Salt una i altra vegada.

Ser bàlsam guaridor de les ferides,
censura per als qui l'hagin errada,
i fins i tot saber estirar les brides
si un cavall es deboca en galopada.

Mur de refús per tota causa innoble,
fletxa i palanca tensa cada dia,
quin batec més profund d'humanitat!

Que per molts anys feu
d'altaveu del poble)
i que des del bressol a l'agonia
sapigueu defensar la llibertat!

Salt, 21 de maig de 1997

Carta a La Farga

Estimats amics,

No cal que us digui com celebro el vostre divuitè aniversari!

Les revistes de poble, com els herois grecs, per desgràcia solen morir joves. Neixen, aneu a saber per quins estímuls, amb molt d'en-tusiasme i aprenen de créixer a empentes i a rodolons; després quan els comença de sortir el pèl i l'acné els pica la cara, en plena adoles-cència, es desin-flen, se'n cansen i pleguen a penes estrenada la vida.

Vosaltres en celebreu divuit! Alcem les copes! Brindem! Teniu divuit primaveres i també divuit estius, tardors i hiverns. Vull dir que en tant de temps, n'heu passades de verdes i de madures fent un camí difícil sembrat unes vegades de flors i vio-les; en d'altres, d'orti-gades i esgarrinxades dels esbarzers...però *«vosaltres al vent, la cara al vent, les mans al vent...»* heu estat fidels, heu seguit ferms el camí que us havíeu traçat, que és i ha de ser sempre el mateix camí del nostre poble.

I si algun cop us ha cansat la manca de col.laboracions, us heu sentit sols davant les dificultats d'un número, heu dubtat del vostre encert a projectar un reportatge, o us ha fet patir la laxa puntualitat, penseu que el que feu vosaltres no ho fa ningú més. El vostre és un servei públic d'informació als saltencs com no n'hi ha cap més actualment. Únic i insubs-tituïble. Un servei que per ara ningú no està disposat a prestar en condicions idèntiques a les vostres. Un servei que no es pot avaluar amb diners sinó amb suades d'esforç recol-zades en el desinterès i la generositat. Vosaltres treballeu de franc. No cobreu ni un ral per una feina delicada que costa una dedicadicació tenaç i con-siderable. Us felicito i us admiro! Endavant, doncs, que la revista creixi, es multipliqui, lluiti i es comprometi ; que lloï sense afalacs i que critiqui sense acritud; que promogui, que assabenti, que rigui i que plori al ritme del temps. En un lloc ben concret i ben estimat: Salt .

Us dedico un sonet perquè us el mereixeu.

Abraçades per a tots.

Salvador Sunyer i Aimeric
Cronista oficial de la vila de Salt

Tingueu vistes!

Habitatges totalment exteriors,

al Pg. dels Països Catalans de SALT, amb 3 dormitoris dobles, 90 m² i cuina equipada. Pàrquing opcional.

Subvencions a descomptar del preu.

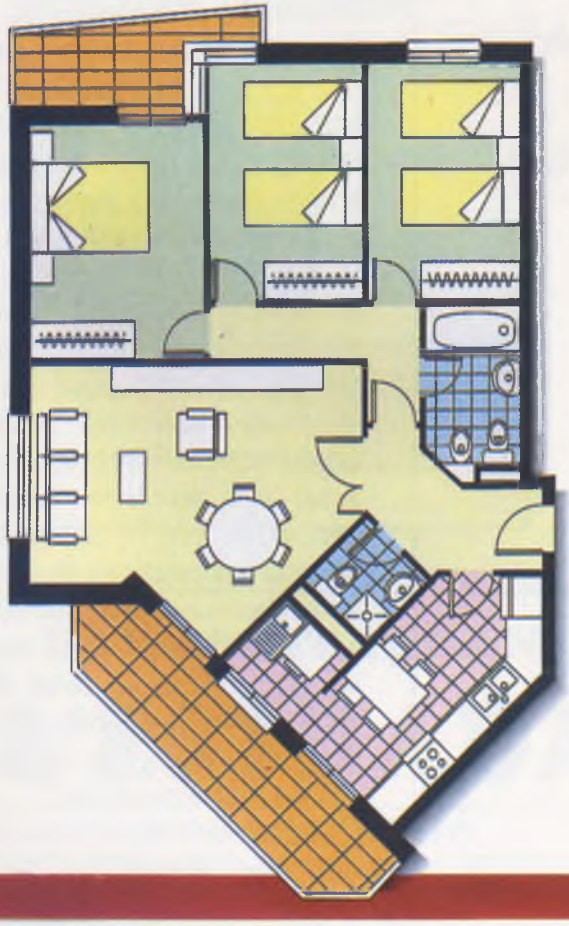

Preu taxat

- Préstec del 80%
- Interessos del 7,5 segons ingressos.
- Subvencions de la Generalitat del 5% segons comprador.

Compreu amb vista

EUGESA
CONSTRUCTORA • IMMOBILIÀRIA

Informeu-vos al carrer Major, 182 - SALT
Tel. **23 55 61**

Fem realitat el vostre somni

CAIXA DE CATALUNYA
comparteix la vostra festa

Les estacions metereològiques de Salt (1)

El projecte del Museu d´Aigua de Salt contemplava, des d´un bon principi, a més de les sales d´exposició-temàtiques i temporals-, i altres equipaments propis d´un Museu, la possibilitat de concentrar-hi diferents serveis complementaris que anessin sumant interessos i profits diversos. Un d´ells era poder disposar d´una Estació Metereològica pròpia, una mancança que un municipi de l´entitat de Salt no es podia permetre. El mes d´abril passat, gràcies a l´acord amb el Instituto Nacional de Metereología de la xarxa de Catalunya. Aquesta Estació ha estat equipada íntegrament per l´Institut, mentre que la seva instal.lació i manteniment és assumit pel Museu de l´Aigua. En aquests moments, disposem ja dels aparells de control i mesurament de les temperatures màximes i mínimes, de la pluviometria, de l´evaporació, i esperem ben aviat poder disposar d´altres aparells per anar ampliant l´espectre de dades registrades des de l´Estació.

Disposar d´una estació Metereología a Salt, dins un organisme públic com el Museu, ha de permetre assegurar-ne la seva continuïtat. Aquesta continuïtat és bàsica per obtenir dades, que a llarg termini siguin no només font d´informació més o menys curiosa, sinó base d´estudis climàtics. Això és important d´assegurar, perquè Salt, tal i com diu el títol d´aquest escrit, ha tingut més d´una estació, malauradament perduda.

Les dues estacions "històriques"

Gràcies a les dades que ens ha proporcionat el Instituto Nacional de Metereológia, coneixem les dades que s´han conservat de les dues estacions que ha tingut Salt en els períodes 1930-1936 (setembre) i 1960-1963 (agost). Com podreu veure en les il.lustracions adjuntes, les dades que es conserven d´aquells moments es refereixen a resums mensuals, no a dades diàries individualitzades i

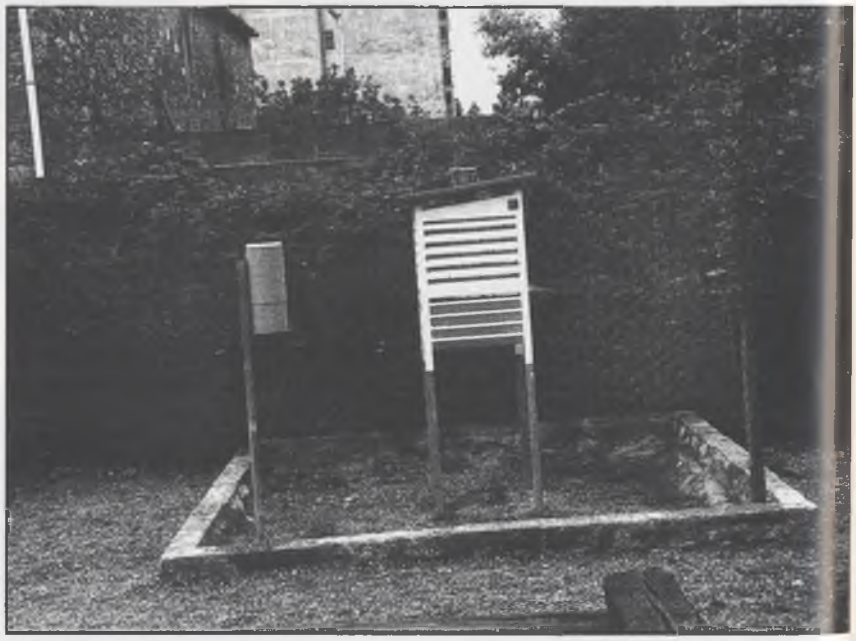

només amb les dades de pluviometria i d´altres d´observació de diferents fenomens metereològics. Malgrat tot, podem donar algunes dades sorprenents i curioses, que vénen a mediatitzar una mica aquella idea que el temps actual és molt diferent del d´anys enrera i que es tradueix en expressions com "ara no plou com abans".

El nostre és un clima mediterrani, caracteritzat per canvis importants d´un any a l´altre en la mateixa estació i també dins cadascuna d´elles. Uns exemples:

El desembre de 1931 va ploure a Salt un total de 1,4 litres en tot el mes, amb un màxim de 0,9 litres el dia 28. Un any més tard, el 1932 varen ploure 460,2 litres en tot el mes, i el dia 16 de desembre varen ploure 138,3 litres!

En canvi el mes de juliol de 1932 varen caure 148,5 litres, amb un màxim el dia 13 de 30 litres. L´any següent, el mes de juliol va registrar un total de 3,1 litres, amb un màxim de 2 litres el dia 20. Com podeu veure no sempre plou quan toca, ni ara, ni abans.

Si agafem la pluviometria anual, en els anys en què tenim les dades completes, també veiem aquesta tendència anàrquica:

1931: 470,1 litres.
1932: 1270,0 litres.
1933: 808,5 litres.
1934: 812,3 litres.
1935: 689, 1 litres.

Entre els anys 1930 i 1936 només en tres ocasions la neu va cobrir el terra de Salt, dos dies el

Les estacions metereològiques de Salt (1)

febrer de 1932 i un dia el desembre de 1933. O més concret va nevar:
1931 març 2 dies
maig 1 dia
1932 febrer 4 dies
1933 desembre 1 dia
1934 febrer 1 dia
1935 febrer 2 dies

Com podeu veure, acostumava a nevar els mesos de febrer, tot i que amb una serie tan curta d´anys no és possible veure una tendència clara.

La precipitació màxima registrada en un sol dia a Salt és de 170 litres/m2, un 13 d´octubre de 1962 i té relació amb els famosos aiguats d´aquell any.

No coneixem, malauradament, qui duia a terme la recollida de dades, ni el lloc on van estar instal.lades les estacions.

L´Estació del Museu de l´Aigua: informació i projecte educatiu

Amb la instal.lació de l´Estació al Museu, com dèiem es pretén garantir la continuïtat de la recollida de dades climàtiques a Salt.

Actualment això implica la recollida de dades cada dia, 365 dies l´any. Això és possible gràcies al treball i a la constància de les diferents persones que treballen al Museu.

Actualment es recullen sistemàticament quatre tipus de dades: les temperatures màximes i mínimes, la pluviometria, l´evaporació (evaporació de l´aigua) i les temperatures en sec i humit. Properament esperem disposar de nous aparells que ens permetin incrementar els elements registrables.

Tenim ja les dades del primer mes complet de recollida, corresponents al mes de maig. Les dades més destacades són:
Temperatura màx.: 32,5º el dia 28.
Temperatura mín.: 2,5º el dia 8.
Total precipitació: 18,2º litres.
Precipitació màx.: 14,4 l. el dia 21
Dies de precipitació: 7

En aquests moments, a banda de la recollida de les dades en la xarxa Catalana de l´Institut, podeu cada dia saber les dades de l´Estació escoltant l´informatiu del matí de Ràdio Salt.

Però el servei no acaba amb la recollida de dades. Des del Museu estem preparant unes unitats didàctiques per tal que les escoles interessades puguin conèixer, amb materials adaptats a les diferentes edats, des dels fenòmens metereològics bàsics fins al funcionament d´una estació metereològica.

(1) Ens cal agrair la col.laboració de l´Instituto Nacional de Metereología per mitjà de l´oficina metereològica de l´Aeroport Girona-Costa Brava i molt especialment a les facilitats i el suport del seu responsable, el Sr. Joaquim Sánchez.

INSTITUTO NACIONAL DE METEREOLOGIA (CATALUNYA)

	MESES	P. TOT.	P. MAX.	DIA 1
AÑO 1934	ENERO	17.3	10.2	22
	FEBRERO	36.9	18.0	27
	MARZO	47.3	26.9	21
	ABRIL	148.5	27.9	29
	MAYO	21.3	5.5	5
	JUNIO	71.7	30.2	28
	JULIO	165.0	133.1	13
	AGOSTO	91.1	22.4	2
	SEPTIEMBRE	29.6	12.9	9
	OCTUBRE	8.8	3.6	2
	NOVIEMBRE	158.0	65.1	3
	DICIEMBRE	16.8	8.1	26
AÑO 1935	ENERO	9.3	4.8	6
	FEBRERO	137.2	96.1	11
	MARZO	56.2	15.5	26
	ABRIL	200.9	52.5	4
	MAYO	0.9	0.8	26
	JUNIO	24.5	23.3	3
	JULIO	74.4	18.5	24
	AGOSTO	50.6	40.6	12
	SEPTIEMBRE	40.2	14.3	20
	OCTUBRE	82.9	49.8	19
	NOVIEMBRE	12.0	3.4	22
	DICIEMBRE			
AÑO 1936	ENERO	20.6	12.7	29
	FEBRERO	44.9	25.8	24
	MARZO	110.3	42.2	1
	ABRIL	96.8	28.7	26
	MAYO			
	JUNIO	91.9	21.9	24
	JULIO	54.9	31.4	2
	AGOSTO	7.6	6.1	4
	SEPTIEMBRE	166.1	57.3	18
	OCTUBRE			
	NOVIEMBRE			
	DICIEMBRE			

Pau i Treva

per: R. Torramadé

Si ara mateix tots estiguéssim d´acord en tot, si tinguéssim els mateixos gustos, les mateixes idees, el mateix delit per moure´ns seria una bassa d´oli; tan bassa d´oli que el tedi i la desgana ens guiaria cap a la desaparició del gènere. Si no hi hagués controvèrsia, de què parlaríem? Sí, potser del temps. Encara que els avenços tècnics i els pronosticadors d´ofici n´han facilitat la seva comprensió, el temps va a la seva. Els homes, que facin i diguin; primer es veia com un càstig o com una benedicció de Déu i ara que si anticiclons i borrasques.

Amb tot, segur que la pedregada més grossa, la que ha donat més motiu de conversa ha estat l´evolució. No l´evolució que explica Darwin que encara que ens afecta molt directamament, és tan lenta que no la copsem en el transcurs d´una vida, sinó la familiar. Des que els humans es devien unir per potegir l´èspecie, les divergències entre pares i fills, per la manera d´interpretar situacions i projectes, i maneres de fer, de resoldre el dia a dia i enfocar el futur, no sempre els punts de vista han d´haver estat coincidents.

L´ahir, com a experiència, és com el mal de queixal, se´n recorda el que n´ha patit els efectes i com que els joves no tenen ahir, ja hi som. Com els ocells del niu, quan es veuen amb prou empenta en fugen, i sort dels que poden fugir i fer el seu propi niu. Solem sentir sovint que abans les famílies vivien més unides; més juntes segur que sí, perquè no tenien altra solució; més unides? No parlem de casos concrets perquè tota regla té excepció.

Sort que la memòria és com un filtre que destria els fets desagra-

FabriCuina
Taules i cadires, s.l.

Mobles de Cuina
Disseny
Decoració
Adaptació i
Instal.lació

c/ Impressors Oliva, 12 - Local 2
17001 Girona - Tel. 21 87 19
c/ Major, 4
17190 Salt - Tel. 24 00 74

ROMAGÓS
CARNS I EMBOTITS
QUALITAT ARTESANA
Desitgem una Bona Festa
a tots els amics i clients
c/ Francesc Macià, 28
Telèfon 23 65 18
17190 SALT
Plaça Mercat, 67-68-69
Telèfon 21 30 11
17002 GIRONA

dables per arraconar-los al fons dels records i tinguem més a mà els que ens permeten passar els anys més planerament, més d´acord amb els nostres desitjos.

Per això no em sorprèn quan sents alguns avis queixar-se que avui dia els fills van a la seva, per poder-se esplaiar a gust no dubten a portar els avis al geriàtric o deixar-los arraconats per casa. Potser sí que l´evolució ha portat noves modes i oportunitats que els avis no varem tenir, però segur que no varem ser tan obedients i comprensius amb els nostres pares com ara ens imaginem al fer les comparances. Qui pot dir que si haguessin tingut la disponibilitat econòmica dels nostres fills, haguessin existit les discoteques, les facilitats de transport, les drogues i la incitació constant- pública o soterrada-per al seu consum, no hauríem actuat d´una manera semblant? Ja la dita popular és prou expressiva: L´ocasió fa el lladre. Com que no vàrem tenir ocasió de "robar" ara tots som bons nois.

Sortosament, per a retrobament familiar i també com a descans merescut, es devien instituir les festes i com a mare de totes, la Festa Major. Les modes i els costums canvien, les facilitats hagudes desvirtuen actes tradicionals; amb tot, la festa Major, majoritàriament, encara es viu en família. No és que l´hàgim de considerar com una espècie de Pau i Treva com la proclamada per l´Abat Oliva per aturar un temps les endèmiques baralles que a diferència dels animals, forma part del bagatge humà. Però sí que pot servir per solucionar malentesos entre familiars i veïns.

Podría ser també que l´evolució canviant ha estat tan espectacular que no hem tingut temps de pair els nous costums i la vida daria ens ha destarotat; el futur ve amb una embranzida que ens deixa sense present, amb l´agreujant que el futur sempre és demà i només ens quedem amb l´ahir sense saber que fer-ne, perquè no ens serveix per viure un present que ja és ahir. Un present que fuig sense adonar-nos-en.

PERICOT MOTOS

CONCESSIONARI KTM i GAS GAS
MOTOS - RECANVIS - ACCESSORIS - TOTES MARQUES

Jordi Pericot i Montserrat

Pg. Marquès de Camps, 69 - Tel. 23 64 08 - 17190 **SALT** (Girona)

GI SER

TV Video **LOEWE**

Antenes TV SALT,
Telefonia
Porters, Imatge i So

AGENTS **AIRTEL**

Sta. Eugènia, 195 - 17005 **GIRONA**
Tel. (972) 23 41 29 - Fax 23 25 12

TEISA 1920

Transportes Eléctricos Interurbanos, S.A.

• LÍNIES REGULARS DE TRANSPORTS DE VIATGERS

• AUTOCARS DE SERVEIS DISCRECIONALS

GIRONA: Sardenya, 16 - Tel. 20 48 68*

ADMINISTRACIONS
Girona - Tel. 20 02 75
Banyoles - Tel. 57 00 53
Olot - Tel. 26 01 96
Figueres - Tel. 50 31 75
Camprodon - Tel. 74 02 95

Construccions Electromecàniques del Ter, S.A.

Coemter, sa

MAQUINÀRIA PER A PLÀSTICS

Camí de Vilablareix, s/n - Tel. 23 13 61
17190 **SALT** (Girona)

TAE KWON DO
CHUN KWON SALT

TAE KWON-DO - HAPKIDO
GIMNÀSTICA
DEFENSA PERSONAL

c/ Major, 121 baixos
17190 **SALT** (Girona)

Històries al Vent

Les reflexions d'en Cuki

per: Xavier Margenat

Sento unes passes que s´acosten i el dringar d´unes claus. És l´Andreu. Conec la seva manera de caminar i la seva olor. S´obre la porta i salto damunt d´ell. Ell em grata el cap i jo moc la cueta i faig un lladruc.

-Ja sóc aquí! -diu l´Andreu amb veu forta.

-Hola!- contesta la Roser des de la cuina.

L´Andreu va directament a la sala d´estar, llença l´americana damunt del sofà i es deixa caure a la poltrona. De seguida agafa amb la mà un petit objecte allargat ple de botons i apunta a una aparell en forma de caixa que té al davant. De dins d´aquesta caixa surt una llum i unes formes que semblen persones, i unes veus que semblen les dels homes. Jo faig un parell de lladrucs. Però l´Andreu s´enfada moltíssim i em mana que calli i el deixi tranquil. La seva mirada queda calvada en aquella caixa d´imatges, com encantat.

M´he cansat d´estar quiet al seu cantó i me´n vaig a l´habitació de la Laura. Ella està davant d´una altra caixa que també fa llums i formes. Una caixa que està damunt la taula. Ella està asseguda ben a prop i la mira fixament, mentre té les mans sobre la taula, apretant molts botons sense parar. Jo m´hi acosto i poso les potes del davant al damunt de la taula i li llepo la galta. Em sembla que he posat una pota damunt d´aquells botons, no sé pas si és per això que s´ha enfurismat.

-Cuki, prou! Em faràs malbé el treball i l´ordinador. No veus que estic treballant. Fora d´aquí!

Ja que la Laura em va fer fora de la seva habitació vaig anar a la d´en Juli. Ell mai em fa fora.

En Juli té posada una cosa damunt del cap, que li tapa les orelles, i d´aquell objecte li surt un fil que va amb un aparell que té al seu cantó. D´allà surt un soroll molt estrany, i en Juli va seguint el ritme d´aquell soroll amb el cap i el peu dret, Però sembla molt concentrat. Jo faig un lladruc però ell no en fa cas. Torno a bordar dues o tres vegades i ell sembla que no se n´enteri. Segueix escoltant aquell soroll i movent el cap al mateix ritme. Com que no em fa gens de cas me´n vaig a la cuina, on està la Roser.

La Roser també té una caixa que fa soroll, on se senten veus. Ella està asseguda en una cadira prop de les veus, amb una carona tota trista i preocupada. Jo li faig una de les meves gràcies perquè es posi contenta: em poso dret i camino només amb les potes del darrera, com els homes, i moc les orelles i la cueta i faig un lladruc. Però em sembla que no li ha agradat.

-Ara no, Cuki deixa´m escoltar aquest programa! - ha dit. I m´ha fet fora.

Finalment he anat a fer companyia a l´àvia Neus. Ella es passa el temps sola asseguda a la seva poltrona mirant fixament la planta que té al davant. Ningú juga amb ella, tampoc. Fa temps que en aquesta casa tots estan sols, cadascú a la seva habitació, davant del seu aparell. No sé pas què els passa. Tant de bo no tinguéssim en aquesta casa tants aparells que fan sorolls i imatges, qui sap si així tornaríem a jugar i a estar tots junts, com abans.

restaurant
VILANOVA

Jordi Vilanova i Xifra
Ma. Lluïsa Torrent i Frigolé

PREGUEM RESERVIN TAULA

Passeig Marquès de Camps, 51
Tel. 23 30 26 - 17190 **SALT** (Girona)

.PARRAMON.
F L E C A

Carrer Llarg, 31 - Telèfon 23 65 46
17190 **SALT**

ARGILA
CONSTRUCCIÓ DE CANALS I TUBS, S.L.

• GALVANITZATS • ZENC
• COURE • INOX

c/ Tarragona, 12 - Tel. i Fax: 24 49 00 - 17181 **AIGUAVIVA** (Girona)

La UOC; una universitat sense horaris ni distàncies

per: Ricard Giménez i Camins
Cap del Centre de Suport del Gironès
Universitat Oberta de Catalunya

La Universitat Oberta de Catalunya permet realitzar estudis no presencials de Dret, Ciències Empresarials, Humanitats, Psicopedagogia i Enginyeria tècnica en informàtica. La UOC és accessible des de tot el món, però disposa d´una xarxa de centres de suport que es va consolidant poc a poc. El Centre del Gironès (ubicat a Salt) i el del Bages (Manresa) han celebrat aquests darrers mesos el seu primer aniversari; el del Baix Camp arribarà aquest juny al primer any de funcionament.

El centre de suport del Gironès de la Universitat Oberta de Catalunya ha atès més de 1500 persones durant el primer any. Ofereix serveis a la població de set comarques catalanes, en les quals hi ha 122 estudiants de la UOC, tot que enguany s´incorporaran 200 estudiants més.

Està situat al primer pis de la Casa de Cultura de "Les Bernardes" Salt i va obrir portes el març de 996, fruit d´un conveni amb el Consell Comarcal del Gironès.

Els centres de suport ofereixen l públic informació general, gestió e tràmits acadèmics, biblioteca, ales de reunions, ordinadors amb onnexió al Campus Virtual i ctivitats culturals diverses, com ara aules rodones, conferències o allers. Estan pensats per donar el màxim nivell de servei als estudiants, i alhora, acostar la niversitat a les institucions rritorials i a la població en general.

Aquest curs, la UOC ha posat en marxa el nou Campus Virtual, una intranet a la qual accedeixen els 1500 estudiants i el centenar de professors que utilitzen infovia i la Xarxa digital de serveis integrats (XDSI) com a formes bàsiques d´accés. Així mateix poden accedir al Campus Virtual des de qualsevol ordinador del món connectat a Internet.

El campus virtual és un dels aspectes més singulars de la UOC, aquest espai determina tots els aspectes de la vida universitària: els processos d´aprenentatge, la relació humana entre membres de la Universitat, la gestió acadèmica, la informació i la formació, la vida universitària i el seu futur. El campus és el claustre viu de la Universitat, el lloc on es troben i dialoguen els estudiants i el rector, on es reuneixen els tutors i consultors o els estudiants entre ells, on tenen lloc també un seguit d´activitats lúdiques i culturals.Per mitjà del campus els estudiants han guanyat familiaritat amb la tecnologia telemàtica i habilitat en l´expressió escrita. Dia a dia el campus ha demostrat ser l´antítesi de la bescantada asèpsia tecnològica, per mitjà d´un clima comunicatiu distès i responsable. Un clima que ha ordit la textura humana que es respira en els milers de missatges que travessen diàriament els passadissos, els fòrums i els debats. És la Universitat a casa.

Us desitgem bona Festa Major i us convidem a utilitzar els serveis que us oferim.

La UOC; una universitat sense horaris ni distàncies

Una Biblioteca sense parets

Dins el Campus Virtual, els usuaris poden accedir a la biblioteca virtual, que ofereix tots els serveis bibliotecaris des de casa. És una de les primeres d´Europa amb un catàleg que combina referències bibliogràfiques i textos complets, en suport paper, electrònic i multimèdia. Així mateix, és una de les primeres que permet la connexió per mitjà d´una interfície web.

És una biblioteca que ha estat dissenyada per a donar resposta a les necessitats de l´estudiant i el professorat d´una universitat no presidencial. Per aquest motiu, existeix sense ser en un lloc físic: és una biblioteca sense parets. Funciona amb el sistema just-in-time , que consisteix a fer possible que els usuaris puguin localitzar i demanar qualsevol document publicat, del suport i la ubicació que sigui, per a consultar-ho.

La porta d´entrada de la Biblioteca és al Campus Virtual de la UOC. També s´hi pot accedir des de qualsevol ordinador connectat a Internet mitjançant la web que la UOC té en aquesta xarxa mundial (WWW.uoc.es). El programari que es fa servir és el mateix que el de la resta de biblioteques universitàries públiques catalanes (VTLS), però a la UOC s´ha implementat per primera vegada una interfície web.

El catàleg de la UOC conté la informació sobre els documents propis de la UOC-llibres, revistes, mòduls didàctics, disquets, CD-RO, vídeos- i un lligam amb documents electrònics propis o disponibles a Internet. El catàleg de la Biblioteca de la UOC també permet visualitzar els sumaris o les pàgines de continguts de les revistes disponibles.

Tots els documents es poden demanar automàticament en préstec i rebre´ls a casa. El sistema genera un missatge a la Biblioteca, la qual fa les gestions per deixar el document real a l´abast de l´usuari, bé a casa seva, bé en un dels centres de suport de la UOC o en una adreça alternativa. Així, en un termini de 24 a 48 hores l´usuari rep el document. El sistema permet, que l´usuari pugui veure quin és

l´estat dels documents que h reservat.

A l´opció Altres catàlegs de l Biblioteca, hi ha el Catàleg Col.lecti de les Universitats de Catalun (CCUC), que recull els fon bibliogràfics de les biblioteques d les universitats públiques d Catalunya. Així mateix, es pode consultar els catàlegs de totes le altres universitats catalanes i d qualsevol biblioteca connectada Internet.

A l´opció Biblioteca electrònic hi ha un menú de recuros d´Interne seleccionats per a cada un de estudis que s´imparteixen a la UO i connexions a bases de dades, a

• OBSEQUIS COMUNIÓ
• OBSEQUIS BATEIG
• OBSEQUIS CASAMENT

CARLES ARBUSE i BASSOLS
imprenta

Carrer Major, 347 - 349 - Tel. 23 28 33 - Fax 23 28 33 - 17190 SALT - (Girona)

La UOC; una universitat sense horaris ni distàncies

catàlegs de biblioteques espanyoles i estrangeres, a publicacions oficials (BOE, DOGC, DOCE) i altres documents que hi ha a la xarxa que es considera que són interessants per a la tasca de l´estudiant i el personal docent i de la gestió,

També es pot accedir a la Biblioteca de la UOC d´una manera presencial mitjançant les biblioteques situades als centres de suport que la UOC té repartits per les comarques catalanes.

La Unió Europea premia el Campus Virtual

El Campus Virtual de la UOC ha obtingut el premi Bangemann Challenge que la Unió Europea concedeix als millors projectes telemàtics europeus. Organitzat per la ciutat d´Estocolm sota els auspicis de la Unió Europea, hi han participat 25 ciutats i regions d´Europa, que han presentat un total de 106 projectes.

La UOC ha estat guardonada en l´apartat d´educació a distància, on es van presentar 14 projectes d´11 ciutats europees. Francesc Noguera, cap de l´Àrea de Sistemes d´Informació de la Universitat Oberta, acompanyat del rector Gabriel Ferraté va recollir el premi a Estocolm el 22 de gener passat, de mans del rei de Suècia.

SANTA LUCIA
ASSEGURANCES

Instint de protecció

75 ANIVERSARIO 1922 - 1997

AGÈNCIA A GIRONA: Santa Eugènia, 18, 1a - Tel. 20 19 88

Contra la Violència, la "Pau i Treva"

per: Francesc Ferrer i Gironès

En el marc de la situació actual en el món, hom troba a mancar més cada dia la preeminència de la "cultura de la Pau", en contraposició a l´obsoleta " cultura de la guerra". Per assolir l´hegemonia de la "cultura de la pau" ens cal fer present el foment del diàleg, el respecte a la diversitat i la pràctica de la solidaritat. Aquest concepte sobre la pau fou molt primicer al Principat de Catalunya. I no solament va contribuir a la implantació del moviment de la "Pau i Treva", sinó que aquests preceptes varen ser decisius en el moment de la consolidació institucional del país, ja que ajudaren al progrés social per l´estabilitat i convivència que varen suposar, i no cal dir que hom pot considerar històricament aquest fenomen un paradigma per tot Europa.

La primera referència escrita de Salt, és en un document que està datat a l´any 883. Doncs bé, uns dos-cent anys més tard, el moviment de pau i treva al tombant del primer mil.lenni, en el trànsit de l´alta a la baixa Edat Mitjana, en un context de violència i desordre generalitzat que sotregà la societat de l´occident europeu, va fer possible la seva institucionalitzaci sorgida de les assemblees eclesials primer i posteriorment de reunions de Cort, la qual cosa explica que la seva regulació fos consagrada en alguns usatges, i més endavant la seva agrupació unitària arribés a tenir un Títol propi a la compilació de les constitucions de Catalunya com podem veure a la vigent e 1495 i fins i tot la darrera de 1704 Si d´entrada aquesta institució de "Pau i Treva" va néixer per impuls de l´església, no cal oblidar que ber aviat la cooperació del poder civ va assegurar i estatuir " que tots los

FUSTERIA MECÀNICA
JOAQUIM BOVER
c/ Àngel Guimerà, 118 - Telèfon 23 62 52
17190 SALT

CARNS FRESQUES
EMBOTITS CASOLANS
JAUME DARNÉS
Bones festes!
c/ Rafel Masó, 21 - Telèfon 23 16 09
17190 SALT

Contra la Violència, la "Pau i Treva"

Homens Nobles e no Nobles, ja sia açó que sien greus, e mortals enimics, tots temps sien segurs, e per tots dies, e per totes nits hajan ferma Pau, e veras Trevas..."

És a dir, en síntesi, el moviment de Pau i Treva, sumava dues institucions d´origen diferent. La pax Dei i la tregua Domini . Si la "pau" protegia els temples i les sagreres, els clergues, i les vides i propietats d´altres persones sense defensa, com vídues i orfes, pubills, peregrins, camperols, marxants, etc., la "treva" es va integrar a la idea anterior com a voluntat de suprimir la pròpia guerra interna, o si res més no, imposar als combatents la renúncia a tota hostilitat o violència durant determinats dies de la setmana.

En la gestació històrica d´aquest moviment, territorialment, cal reconèixer el paper rellevant que varen tenir d´entrada les comarques del nord de Catalunya, ja que els sínodes de 1027 a Toluges (Rosselló), i 1030 a Vic(Ausona) ens marquen l´inici de tot el procés. Si en aquest principi tot està sota l´òrbita eclesiàstica, cap a mitjans del segle XI la institució de la "pau i treva" penetra pels territoris de Barcelona i Girona (1064), i ja intervé l´autoritat secular, amb reunions presidides per l´autoritat civil, amb ajut dels prelats i dels magnats. D´ençà d´aquest moment llurs acords nodreixen la legislació civil catalana.

Després d´aquest asentament de la doctrina i els principis de la "Pau i Treva" que arriben a tenir materialització jurídica, cal remarcar el concili reunit a Girona el 1068, sota la presidència del llegat pontifici el cardenal Hug Càndid. Quan va florir la idea d´Estat, el nostre Príncep impulsà la pau territorial, amb una consciència d´enfortiment del poder sobirà i d´imposar la seva autoritat, Per això, quan el 1118 incorpora al seu poder personal Cerdanya i Conflent, Ramon Berenguer III celebra un nou sínode. El 1131 el mateix Ramon Berenguer III en aquesta política de pau territorial, amb l´assistència de l´arquebisbe de Tarragona en celebra un altre al palau comtal de Barcelona.

Amb la unió de les corones catalana i aragonesa, a mitjans del segle XII es consolida encara més la idea de pau territorial destinada a proporcionar un assentament més segur i vital pels súbdits catalans escampats des de Salses fins a Tortosa i Lleida. El príncep sobirà (Alfons, el Cast), en l´assemblea de Fontdaldara a l´any 1173, no solament tindria la visió de la pau, sinó que també conduïria evolutivament aquestes reunions cap a la institució de les Corts, i per això tots els autors, a l´esmentada assemblea li confereixen gran importància política.

Altres assemblees de "Pau i Treva" varen ser instituïdes a Girona el 1188, o les de Barbastro el 1192, i en el regnat de Pere I , el Catòlic, es va dictar la constitució de Barcelona el 1198, amb la qual s´estén la protecció reial a favor de ciutadans i burgesos, homes de vila del rei, de manera explícita als cristians i als jueus, dominis reials, fires i mercats, etc. Se´n dicta una altra a Barcelona el 1200, i a Cervera el 1202 i a Puigcerdà el 1297, a Lleida el 1214, a Vilafranca el 1218, a Tortosa el 1225, a Barcelona el

LLARS de FOC **AMER**

Francesc Flores

EDILKAMIN

Major, 131
Tels. 23 69 59 - 43 02 97
17190 **SALT** (Girona)

GILTER S.L.

• ELECTRICITAT INDUSTRIAL
• ELECTRICITAT
• FONTANERIA
• CALEFACCIÓ

Carrer Ausiàs March, 10
Tel. i Fax 23 25 11
17190 **SALT** (Girona)

TALLERS

JUNPA, S.L.

SERRALLERIA
FUSTERIA METÀL.LICA - PVC
I ALUMINI

Polígon Industrial Mas Aliu
Telèfon (972) 23 95 92 - Fax (972) 23 11 44
17181 **AIGUAVIVA** (Girona)

MABE

Retolació & Disseny

TOT TIPUS DE RÈTOLS
RETOL.LACIONS VEHICLES
SERIGRAFIA
TREBALLS ESPECIALS, ETC.

Passeig Països Catalans, 232
Tel. 23 10 47 - Fax 40 12 27
17190 **SALT** (Girona)

Bona Festa Major

Pintura Decorativa • Rètols
Instal.lació de
suro, moqueta,
paper pintat

GERMANS MASFERRER
PINTORS

ENRIC Tel.: 23 04 66
JAUME Tel.: 23 49 17

Contra la Violència, la "Pau i Treva"

1228, a Tarragona el 1225, a Montblanc el 1307, etc.

Aquest moviment tan matiner, avui ens serveix de paradigma per projectar-ho cap a tot el món. El maig de 1997, s´ha celebrat el 970è aniversari de la seva instauració i de la celebració de la primera assemblea de "Pau i Treva", la qual es reuní a Toluges (Rosselló). Per aquesta raó, es considera oportú no solament fer memòria històrica i col.lectiva d´aquesta institució perquè figura a les Constitucions de Catalunya, sinó perquè a més a més va ajudar a fomentar la pau, va donar seguretat i ajudà a la convivència, i altrament cal tenir present que promoure els seus principis avui és una tasca necessària, sobretot si es pot divulgar mitjançant tots els canals i camins mediàtics possibles, per tal d´assolir ben aviat l´hegemonia social de la "cultura de la pau" i així es vagi desterrant cada vegada més la violència i la solució dels problemes per bel.ligerant.

Fa pocs dies, hom va celebrar el 25è aniversari de la intervenció de Pau Casals, davant de l´Assemblea de les Nacions Unides a Nova York, en la qual no va parlar solament a través de la música, sinó explicant oralment als representants de tots els països que la seva nació fou la primera en instaurar una fórmula, com la "Pau i Treva", que coincidia amb els objectius actuals de l´ONU, ja que anava a la recerca de la pau i a l´obtenció de la seguretat de tots els homes. Per aquesta raó, també convindria que la nostra commemoració de la "Pau i Treva" i la difusió dels seus principis i valors fos el primer graó per després poder-los projectar cap a un coneixement més general i amb convicció per divulgar-ho a l´exterior, arreu del món.

PRODUCTES CÀRNICS
BRUGUÉS, S.L.

BRUGUES

ESPECIALITATS:

LLOM CUIT - LLOM EMBOTXAT
LLOMS ADOBATS
ENVASATS AL BUIT

c/ Pere Coll, 1 - Tel. 23 84 24 - Fax 23 84 24
17190 SALT

Cuines M.C.
i electrodomèstics

Plaça Guifré el Pelós, 8 - Tel. 23 67 27
17190 SALT (Girona)

Els hortets a Sal

Fesolers, tomàquets i carbassoneres

per: Maurici Dura
Dibuixos: Carmen Ser

Aquests dies, vorejant els petits i nombrosos hortets de l´entorn geogràfic urbà de Salt, mitjançant una passejada, ens permet adonar-nos que enguany les fesoleres, tomaqueres i carbassoneres componen els principals cultius d´aquestes minúscules àrees cultivables d´arrendaments suposem precaris majoritàriament a càrrec de jubilats. Ha minvat una mica, en relació d´altres anys la producció patatera darrerament massa costosa de sement en comparació dels preus enregistrats de les patates a l´hora de la seva collita.

Posats a fer-ne unes modestes consideracions, direm aquesta vegada per col.laborar en el programa de Festes, que de fesoles, anomenades també mongetes, n´hi ha de moltes classes: del ganxet, de set setmanes, de Santa Pau, de nanes, del confit, del carai, etc. De varis tamanys i de més o menys fàcils de coure. Algunes varietats de tavella més o menys allargada, són molt utilitzades com a verdura cuita, aliment molt saludable i recomanat sobretot a la nombrosa col.lectivitat que han de tenir en compte el règim alimentari.

Hi ha fesoleres de planta baixa altres que cal nesprar-les per forç perquè de seguida s´enfilen cany amunt i curiosament sempre el seus foliols ja van avançant per dreta. Encara que l´hortolà, el pagè i ara el jubilat, vulguin pretenir qu ho facin per l´esquera, tornen desentortolligar-se ràpidament, que demostra que les mongetes só de dretes, que se´ls hi ha vist llautó encara que diguin que le fesoles és una menja predilecta d proletaris, de gent majoritàriame amb vocació política esquerrana.

Esplet molt esperat són tamb

MB

- ESCALES
- PAVIMENTS
- CUINES
- XEMENEIES
- LAVABOS
- ESCULTURES i LÀPIDES

MARBRES BOADA, S.L.

ELABORACIÓ EN MARBRES, PEDRES I GRANITS NATURALS

TALLER: Camí de les Guixeres, s/n. - Tel. 24 56 87 - Fax 24 55 67 - 17190 SALT (Girona)

Els hortets a Salt
Fesolers, tomàquets i carbassoneres

les tomates i tothom diu per aquí a Salt que no hi ha pas com tenir-ne a l´hort, a l´abast diari. Madurades com cal i recollides en clarejar, tocades per la rosada matinera, quan el sol encara no hi ha fet llepada. Veritablament, fan molta il.lusió i donen alegria les tomates portades a casa pel jubilat o la mestressa que tota cofoia ha omplert el cistell.

De tomates n´hi ha de rodones, de llargarudes, de color rosa, de les anomenades peres i de caganeres. Més tard, apareixen les de penjar, que amb prou cura i bones tisores s´arrepleguen tots els penjolls per guardar-los per l´hivern. Una bona penjadissa de tomates adorna la casa i assegura les amanides durant tot l´any en les llars de qualsevol ideologia política.

Pertoca finalment parlar de les carbasses fruit visible si es deixen créixer grosses, comestibles per a bèsties i per a persones, De carbasses, n´hi ha d´algunes espècies i varietats i per això les seves denominacions són moltes. Abans era molt coneguda la de rabaquet, groga de polpa, utilitzada per a fer un exel.lent brou o escudella de rabaquet, que deien les nostres àvies, molt alimentària i rica en vitamines. Altres carbasses són les normals o corrents per a donar als porcs, les de cabell d´àngel útils per a pastisseria o rebosteria, la vinatera de forma adequada per posar-hi dins d´ella el vi i sobretot les carbassoneres, les més conegudes a Salt, ja que el seu fruit tendre és molt estimat i recomanable tant fregit com bullit.

Aquestes plantes carbasseres i carbassoneres, pertanyen a la família de les "cucurbitàcies", nom llarg com les seves pròpies tòries que cobertes de fulles amples, s´estenen llargament sobre els conreus. Diuen que van aparèixer a Europa cap al segle XV, però ja eren conegudes pels egipcis i els jueus. Hortalissa saborejada fins avui dia, sobretot els carbassons, que també agraden per igual als convergents, socialistes i populars.

Rectificadora del Gironès

RECTIFICATS DE MOTORS DE GASOLIA I DIESEL
MECANITZATS I EQUILIBRATS

Tel. (972) 40 16 03 - c/ Rocacorba, s/n. - 17190 **SALT** (Girona)

A les rodalies del co

per: Miquel Àngel Ferré

Una festa Major suposa un patró, que en el nostre cas és Sant Cugat i Sant Jaume. Un patró suposa un sentit de proximitat del cel amb la terra, una identificació, una protecció especial. I, a la inversa, el patró és invocat pel poble perquè se´l sent secularment proper. I això és motiu de festa. Ser estimats sempre és motiu de festa. I en les arrels més fondes d´una festa hi ha el sentiment de pertànyer a una col.lectivitat, de ser algú, de tenir un projecte elevat i comú amb els altres veïns, hi ha un sentit d´arrelament, de proximitat i de protecció comuna. La Festa recupera la realitat que ens identifica i la desempolsa almenys un cop cada any. Per això els marginats i desarrelats és molt difícil que puguin viure una festa, perquè en definitiva no se senten ni arrelats ni estimats. Llavors, en comptes de voler recuperar la realitat del que són, procuren oblidar-la amb l´evasió, l´alcohol, el tancament... És greu i dur no sentir-se proper de ningú, no poder sentir que ets important per ningú del cel ni de la terra.

Els qui tenim la tasca de pastors d´alguna comunitat humana, pocurem, amb la col.laboració de voluntaris, fer propera la realita transcendent. Tots sabem que a l vida de les famílies passen cose molt grans, algunes entranyables d´altres doloroses. Temin la sort d poder estar al costat de persone en els moments crucials de la sev vida: naixements, casaments defuncions, malalties, iniciacion dels joves... Són fites en les qual la gent es retroba amb la verita bella i crua, de la vida. I aquí, al co de la vida. les persones sempr solen treure la millor part d´elle mateixes. És com si la vida e parés, totes les coses secundàrie passessin al seu lloc, en segon

terme, i relluís finalment l´essencial. Aquí, a les rodalies del cor, els batecs fan respecte i impressió. Enumero només tres esdeveniments importants:

-El naixement d´un infant: L´analitzis com l´analitzis, no deixa de ser un misteri, una meravella, un miracle. Aquella criatura, tan feble, tan tendra, evoca les coses més grans i els sentiments més elevats.

Quan un adult mira un nadó, si se´l mira de debó, queda com desarmat, es torna vulnerable, entendrit, i per tant, capaç d´estimar.

A més, aquella criatura és fruit de l´amor dels seus pares, i resulta que s´hi assembla i tot! Aneu a buscar un programa d´ordinador que us ho expliqui...

-El casament: Compartir la il.lusió d´una parella que es prepara amb ganes la festa del seu casament és una experiència reconfortant. Els seus ulls i les seves mans nervioses són tot un poema visual. Una parella em deia fa poc: "És tan bonic estar enamorats, que no sabem com expressar-ho". Per això els humans necessitem els símbols i la litúrgia, perquè els mots se´ns queden curts. Llàstima que la societat de consum hagi introduït tantes adherències carnavalesques a les celebracions com els casaments, que haurien de poder ser l´expressió senzilla i natural del que representa l´amor per aquells joves.

-El traspàs: Oh, la mort, el tabú de la mort! Però és una realitat que no es pot banalitzar, com si la mort fos només allò que sempre passa als altres. Tard o d´hora ens ateny, i mai no hi estarem prou preparats. És a propòsit de la mort que segurament tots hem viscut la solidaritat més incontestable, els silencis més eloqüents, la companyia més entranyable i les reflexions més profundes. Aquí també hi ha, tanmateix, la part més noble de la persona.

I tampoc no seria aigualir la festa pensar que per a molts saltencs i saltenques la Festa estarà marcada pel dolor de la mort d´algun ser estimat o la malaltia irreversible d´algun familiar.

Més enllà de la disbauxa, de les parades de fireta, de l´escuma del cava i dels focs d´artifici, hi ha realitats humanes que no s´esbraven tan de pressa. Només volia dir això.

Gistalleries Girona S.A.

FABRICANT DEL DOBLE VIDRE AÏLLANT "**THERMOGIR**" AMB LA GARANTIA DEL SEGELL DE QUALITAT

INCE

EXTENSA GAMMA EN DECORACIÓ DE VIDRES I MIRALLS.
INSTAL.LACIONS DE TOT TIPUS DE VIDRE

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21 38 16 - Fax (972) 22 02 21 - 17007 **GIRONA**
c/ Lorenzana, 41 - Tel. 20 29 90 - 17002 **GIRONA**
VIDRIERS DES DE 1958

Confeccions PAULÍ

Bona Festa Major!!

Passeig Marquès de Camps, 6 - Telèfon 23 80 23
17190 **SALT** (Girona)

Perruqueria i Estètica

Leo

- SERVEIS DE PERRUQUERIA
- ESTÈTICA
- MAQUILLATGE
- DEPILACIONS
- PEELING CORPORAL
- QUIROMASSATGE
- TRACTAMENTS DE NUTRICIÓ

c/ Major, 128 - Tel. 24 18 52 - 17190 **SALT**

J.ARNAN

VIDRES I VITRALLS

FABRICACIÓ DE:

- VIDRIERES ARTÍSTIQUES: PLOM - ALUMINI - FORMIGÓ
- VIDRES PINTATS AL FOC
- DECORACIÓ DE VIDRES A LA SORRA
- COL.LOCACIÓ DE: "CLIMALIT" - TEMPLATS

***

c/ Musquerola, s/n. - Sector Abastament
Tels. 23 64 50 - 24 30 29 - Fax 40 21 46
17180 **VILABLAREIX**

Moldejaves la sorra,
vora el sud de Tessàlia
i amb el tacte volupte
m´esbossaves penínsules
d´eremítics silencis.

Els teus ulls, com batalls,
percudien els bronzes
i els meus cims més
abruptes
es fonien desfent
l´equilibri just d´Athos.

Desplegaves els còdex
d´un viatge a l´Egeu
i m´omplies els vespres
fent tessel.les de llum
amb el fang de les àmfores.

Amb les ones despreses
m´encintaves les aigües,
tempestiu com la sang
del guerrer que accelera
el destí d´un trirrem.

En els ports de Sithònia
m´atiaves amb mots,
formes dàctils de versos
que encenien les postes
com les liles d´Elytis.

I com els citaristes
fan amb cordes, idil.lis
amb el foc embravit
d´un solstici d´estiu
desfermaves els dits.

I el meu cos, privatiu,
es cremava amb els istmes
i amb els monstres més dolços
que escampaves amb flames
pel quitó de la nit...

LISIP!

Francesca
Laguarda i Darna

SPORT GARATGE, S.A.

VOLVO

CAMIONS
SERVEI OFICIAL

Ctra. d'Anglès, km. 113 - Tels. 23 38 61 - Fax 23 66 52 - 17190 **SALT** (Girona)
Pol. Torre Mirona

---

auto 4x4 sport

VEHICLES TOT TERRENY

TOTES LES MARQUES 4x4

SERVEI: SPORT GARATGE, S.A.
Passeig Marquès de Camps, 1-3 - Tel. i fax 23 78 83 - **SALT**

Llibres, cels i purgatori

per: Miquel Berga

En silenci, discretament, mig amagat, els responsables de la reobertura de la llibreria "El setè cel" han plegat veles i llibres i han retornat a la seva seu central: La llibreria 22 de Girona. És una mala notícia. Una notícia pèssima. El nostre poble necessita dramàticament punts de referència cultural, de qualitat i prestigi, per resituar-se en el mapa comarcal i augmentar l´autoestima dels que hi vivim. Des de 1980 "El setè cel" ha estat una iniciativa privada que apuntava en aquesta direcció. La llibreria que va posar en marxa en Josep Paulí sempre ha volgut ser més una llibreria ("especialitzada en llibres", deia ell, i no en llibretes i gomes de esborrar) i això molt més que una llibreria penjem en els antològics aparadors o en les exposicions i activitats de la saleta de dalt)

El nostre poble és deficitari en aquest tipus d´establiments que justifiquen la circulació multidireccional de la gent que vivim a l'àrea metropolitana de Girona. Sense aquestes referents perifèrics ens acostumem fatalment al gran perill de la suburbanització: dormir a Salt viure al centre de Girona. Per això quan la llibreria 22 va apostar per intentar "salvar" "El setè cel" vaig tenir una gran alegria. Una alegria comparable a la sensació de frustració que sento ara, al cap d´un any, quan tanquen irremediablement. Ho han intentat tot: vendre revistes i diaris, muntar activitats complementaries, vendre llibres escolars i aguantar mesos i mesos amb dèficits importants. Finalment, s´han rendit. O no n´han sabut prou. O el poble els ha fallat, com vulgueu. Tampoc no és cap novetat que un negoci no funcioni i no caldria donar-hi més importància.

En el projecte "Setè cel-llibreria 22", però, es donaven una sèrie de condicions que haurien d´haver activat les millors capacitats dels responsables municipals, d´una banda, i les millors voluntats de les associacions de pares dels nostres dos centres de secundària (la distribució de llibres de text als instituts hauria garantit el futur de la llibreria) per ajudar a apuntalar un projecte culturalment recomanable pel futur dels joves de Salt. No estic suggerint tractaments discriminatoris amb altres llibreries o tractaments favor. Estic lamentant una certa manca d´imaginació i de comprensió per ajudar a fer possible l´existència d´un negoci privat quan aquest fa clarament un servei d´interès públic i de futur. El meu subconscient afageix i relaciona aquest petit fracàs amb la clausura del Bar de l´Estació un altre referent bàsic, en el seu moment pel jovent i la Cultura de Salt. D´aquesta mena de decepcions no ens podem permetre´n gaire més. Hem de ser capaços d´entendre que aquestes petites coses en depenen aspectes crucials pel futur del poble.

Estem de festa i no vull acabar amb notícies necrològiques. Vull saludar la nova possibilitat (última?) que se´ns obre en la línia d´aquestes reflexions. Tindrem, per fi, un teatre nou, modern i ben equipat.

S´ha de gestionar fent compatibles els interessos immediats i la tradició de la gent de teatre amb una aposta clara i ambiciosa per la seva projecció comarcal. Ha de constituir un focus potent i complementari als pols d´atracció que suposen locals alternatius com La Maret, o els més institucionals del Museu o Les Bernardes. Si ja no poden venir a compar llibres o a fer el toc a l´Estació, els hem de fer venir al teatre. Jo somio el dia que "la comarca ens visiti", al cor del Barri Vell, per veure la Fura dels Baus, el darrer muntatge del Lliure o una producció del Tetare Nacional...El dia que això passi ens podrem sentir de veritat, de Festa Major. Haurem guanyat la cèlebre batalla que fa anys Salt lliura contra el pronòstic i contra moltes adversitats -per ocupar espais de centralitat netropolitana des de la perifèria. Potser encara hi som a temps. Potser podem permetre´ns somiar amb el setè cel, però és hora de començar a fugir del purgatori.

Bodega
LA TÒRIA

Carrer Major, 110 -- Tel. 23 40 93
17190 **SALT** (Girona)

Currius
SALT

R.S.I. 20.7140/CAT

Fleca i Pastisseria

Carrer Llarg, 10 - Telèfon 23 83 71
17190 **SALT** (Girona)

merceria
XANADÚ

Maria González Vargas

• Merceria • Botoneria
• Canvi de cremalleres
• Arranjaments • Brodats
• Folrat de cinturons
• Folrat de botons • Plisats

c/ Francesc Macià, 13-A - Tel. 24 16 14
17190 **SALT** (Girona)

RELLOTGERIA
MAS-DOR

c/ Dr. Ferran, 5
Tel. 23 83 75
17190 **SALT**

La Maret

per: Guillem Terribas Roca

Salt sempre s´ha destacat per la seva originalitat en la creació d´espais alternatius tant en el camp cultural com el social.

Hi ha diversos exemples en la nostra història recent. Des d´abans de la guerra, durant la guerra i també a la postguerra. Més cap als nostres dies, que és la història viva i viscuda per part meva, podem recordar la popularitat que van tenir els diversos grups teatrals com per exemple l´Agupació E.S.T.I.L. -que ara ha tornat a reviure, representant una obra a l´aire lliure els estius- o els magnífics envelats de les Festes Majors amb la participació dels grups i orquestres més importants del moment. La Pastera va fer història i va crear un caliu i un ambient que va ésser el mirall de moltes altres poblacions veïnes i no tan veïnes. Tornant al teatre. el Tallaret de Salt ha creat ambient, escola i un nom a tenir en compte dins el panorama actual del teatre del nostre país.

No oblidem Salt Sardanista, el Casal de Jubilats -l´entitat que dóna suport a aquesta revista- i amb ell totes les entitats i les activitats que organitza. També cal tenir en compte l´Escola d´Adults, pionera dins les nostres comarques i referència obligada en el món de la pedagogia. Les Bernardes, la Universitat a distància o els dinàmics Marrecs i les seves "muntanyes humanes", que en poc temps s´han fet un lloc i un nom en aquesta Festa folklòrica i espectacular que són els castellers.

Tots d´una manera o altra han contribuït o estan contribuint a que el nom de Salt- i amb ell la seva gent- encara es tingui en compte en el panorama social i cultural de les nostres contrades. Però... sens dubte el que més hi està contribuint en aquests moments són aquesta "pandilla d´indesitjables" "d´anarcos" i "mal gurnits"que porten i tiren endavant La Maret.

La Maret, aquest local que està a les afores, a una de les entrades de Salt, al costat del cementiri en els locals a on anys enrera hi havia la famosa i fructífera fàbrica d´embotits, la Maret, aquesta fàbrica, que va anar de mal en pitjor, abandonada. La Maret, ocupada per una sèrie de "persones" amb ganes de gresca, de divertir-se, d´organitzar tertúlies i debats, concerts i trobades...han sapigut amb imaginació, ganes i constància connectar amb un tipus ben divers de personal. Des de joves a no tan joves. La Maret, avui és un punt de referència i de trobada de molta gent. I no solament de Salt. La gent de La Maret, han sapigut fer allò que moltes entitats i fins i tot des de "cultura" de l´Ajuntament de Salt no han pogut -o no han sabut- fer: Connectar amb un determinat públic que té ganes de xerrar, de discutir, de ballar en un lloc que s´hi troben bé. I s´hi troben bé, entre moltes altres coses, perquè és un espai que se l´han fet seu, l´han treballat i han lluitat -i lluiten encara- per mantenir-lo. I tot això sense cap ajuda econòmica ni oficial ni de cap altre "patrocinador".

El fet Maret, ens ha de fer reflexionar a tots. A tots els que d´una manera o altra creiem amb la cultura, la imaginació i la creació, El cas de La Maret és un exemple per a tota aquella gent que té ganes de "fer coses", però que no les fa o no les du a terme perquè no té ajudes econòmiques per part de l´administració. També és un exemple que l´administració moltes vegades va per camins equivocats. Que aboca diners i recursos en espais, centres, locals, a persones que no treuen prou profit del seu projecte.

La Maret, fa temps que està condemnada a morir. Però segurament és aquestes ganes boges que té de "viure" que fa que encara, després de tant de temps, sigui l´espai més viu i obert del nostre poble.

"El Cable", aquest gran desconegut

per: Lluís Rovira i Pa
Professor-consultor de Multimèdia i Comunicac
Universitat Oberta de Catalun

Quan es va instal.lar la línia telefònica al nostre país, ningú no podia imaginar la popularitat i transcendència que aquest mitjà de comunicació adquiriria en els anys següents. Ara, els catalans ens tornem a trobar davant d´un altre canvi tecnològic, també de gran magnitud, la xarxa de cable.

Aquest cable, constituït bàsicament de fibra òptica en la majoria del seu recorregut, corre per terra de la mateixa manera que ho fan actualment les conduccions de gas o aigua que arriben a totes les llars.

-Quina és la funció del cable? - ens podem preguntar inicialment. Doncs bé, és el suport físic per transmetre dades digitals d´un indret a un altre de la xarxa, tenint en compte que la seva capacitat de transmissió inicial és de 100 Megabytes. Actualment els sis-temes més competitius que podem tenir a casa per transmetre dades, la línia XDSI (Xarxa digital de serveis integrals), funciona amb unes prestacions 150 vegades inferiors a la futura xarxa de cable.

Però la millor pregunta, potser, seria, per què volem transmetre dades digitals? Això és el que realment interessa a la gent de carrer, als usuaris, en definitiva.

Avui dia la televisió, el telèfon, la ràdio, funcionen amb l´emissió i recepció d´ones electromagnètiques o per cablejat analògic. A partir de la instal.lació de la xarxa de cable de fibra òptica tots aquests mitjans o sistemes d´informació i comunicació podran emetre de forma digital i arribar a tot arreu mitjançant la nova xarxa de cable. A més, la xarxa permetrà les comunicacions informàtiques (Correu electrònic, consultes de Webs, etc.) a gran nivell.

Aquest canvi d´un sistema per l´altre aporta una qualitat i resolució en la informació transmesa, i supera àmpliament les espectatives analògiques. Al mateix temps obre les portes al futur, donant un accés fàcil, de grans prestacions, als treballadors que ara per ara necessiten enviar i rebre fitxers per ordinador des de punts geogràficament allunyats, utlitzar el correu electrònic diàriament , cercar informació en les mil i una WWW que hi ha a Internet, fer ús de vídeoconferències a un preu raonable, etc. El nou desplegament del cable ajudarà a tansferir a

la societat allò que durant uns an s´ha assajat dins la comuni universitària, en certa mane elitista.

El passat mes de juny, a la veï Barcelona, s´ha iniciat u experiència pilot on hi participen llars triades a l´atzar, unid mitjançant una mini xarxa de cab de fibra òptica. Aquesta experièn constitueix l'espai de l´aplicació d finitiva de la tecnologia digita

Selecti, s.l.
Carre de Josep Irla, 2
Telèfon 23 07 84
17190 **SALT** (Girona)
Particular:
c/ Àngel Guimerà, 9

"El Cable", aquest gran desconegut

societat. Superat aquest pas, es procedirà al cablejat de nuclis urbans, començant per la mateixa Barcelona , i continuant amb Girona i Sabadell. Eperem que la tecnologia no s´oblidi de Salt.

Recapitulant una mica sobre els primers paràgrafs, voldria posar un cert èmfasi sobre la significació d´aquet canvi tecnològic. Termes com teletreball, teleaprenentatge, teleadministració, telemedicina esdevindran més o menys habituals. El teletreball serà aquella tasca que hom podrà desenvolupar rebent un sou a canvi, independentment de la ubicació física del treballador. És a dir, no es cobrarà per anar a treballar, sinó per treballar, sigui on sigui el treballador. Això representa un canvi pofund per aquells treballadors que s´han de desplaçar diàriament. Val a dir, però, que no totes les feines són susceptibles de ser fetes des de "casa". Només aquells oficis que es basen en l´escriptura amb un ordinador, o en l´elaboració d´estudis, o certes parts de la gestió, etc, podran fer-se amb teletreball.

El teleaprenentatge potser ens és més familiar. A Catalunya, i concretament a Salt, en som pioners a nivell universitari. La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) és un bon exemple de teleaprenentatge on els estudiants reben les indicacions dels seus professors, els comentaris dels companys, i els comunicats de la direcció de la universitt mitjançant el correu electrònic. Aquest camp està evolucionant moltíssim, gairebé paral.lelament als nous avenços tecnològics.

Un sector que està fent esforços per anivellar les seves infraestructures a la demanda de l´usuari és l´administració, tant a nivell local, autonòmic com estatal. Avui dia els ministeris de Madrid permeten ser consultats via Internet en diferents vessants de tipus d´informació. Així mateix la Generalitat de Catalunya també ha mobilitzat la seva estructura per oferir serveis des de xarxes telemàtiques, tals com la consulta de Webs (Medi ambient, Comissionat per a Universitat i Recerca, Obres públiques,...) i en algun cas, fins i tot s´ha preparat un dispositiu de conversa en directe, a temps real, per discutir temàtiques sectorials que puguin ser d´interès dels ciutadans. D´altra banda les diputacions i ajuntaments estan oferint també algun servei via Internet.

La tan anomenada "Societat multimèdia de la informació" està ja iniciant la seva cavalcada cap al segle XXI. La xarxa de cable, en seria el cavall.

Ara que ja s´ha aconseguit que la majoria dels nostres aparells domèstics i eines parlin el llenguatge digital, el proper pas possiblement sigui la simplificació a un sol aparell que ho faci tot alhora, mostrar-nos pel.lícules d´alta definició, tocar música d´alta fidelitat, proporcionar-nos sevei de telèfon i comunicació en general, amb una qualitat de veu i imatge insospitada, enviar-nos el correu, escriure´ns textos, tirar-nos fotos i filmar-nos, etc. No us recorda en *"Hal"*, l´ordinador (cervell) de la nau de *2001 Odissea a l´espai?*

Crònica urgent i precipitada d'un viatge frustrat

per: Jordi Soler

La visita del papa Anselm VIII a la vila de Salt, prevista pel dia 24 de maig de 1487, va haver de ser anul.lada a corre-cuita degut a un error administratiu en què havien intervingut, amb diferents graus de responsabilitat, la cúria romana, la Cort dels Reis Catòlics, el comte de Besalú, la prelatura de Girona, el consistori saltenc, el rector de Sant Cugat i la dona de fer feines del reial sanatori de Ilunàtics (per salvaguardar l'honor dels implicats, aquesta crònica no revelarà en cap moment els seus noms, ni de quina manera van contribuir al fracàs de la visita pastoral).

I el pitjor del cas era que la desició, precipitada, com s'ha dit, es va prendre quan el Sant Pare ja feia camí cap a Salt navegant a bord d'una coca, batejada amb el nom de *Papanàutica*, que les drassanes de Palamós havien construït expressament per aquell viatge. Com és lògic, es va haver d'esperar que l'embarcació arribés a port per comunicar al capità que ja podia fer mitja volta i tornar a Itàlia amb el seu sacrosant carregament. Aquest fet va tenir lloc a Tossa de Mar, punt d'arribada de la singladura pontifícia (abans, i fora de programa, el vaixell havia fet una breu escala a Sant Feliu de Guíxols perquè Anselm VIII pogués tastar una ració dels famosos "popets amb aglans a l'aroma de suro cremat", coneguts arreu de la Mediterrània gràcies a la gestió difusora dels sempre eficaços Consolats del Mar).

Quan els emissaris del bisbe de Girona van fer saber a l'almirall responsable del transport papal que no calia ni que amarrés la coca, aquest va reaccionar com un esperitat. I eren tantes, i tan fortes, les blasfemies que proferia, que van estroncar el vòmit del Summe Pontífex, a qui havia regirat l'estòmac el fort temporal de llevant que sol assolar la costa entre Sant Feliu i Tossa, i que els mariners de la xona anomenen "califarró", si són ganxons, i "malagrulla", si són tossencs. Corprès per la contundència d'aquells renecs, el vicari de Crist va preguntar, mentre escopia algun que altre cefalòpode, a què es devien. En assabentar-se'n, el cap espiritual de la cristiandat va gitar d'una sola convulsió la resta de popets que li quedaven a l'organisme. Immediatament després, va eixugar-se amb el dors de la mà les mucositats que li penjaven dels llavis per iniciar una lletania de juraments i obscenitats tan abobinables que, al seu costat, els exabruptes del capità del vaixell semblaven rodolins de catequesi.

El gener de 1487, el cardenal Girolamo la Flavia, secretari particular d'Anselm VIII, era a Salt visitant el seu nebot Pietro Scobione que, víctima d'una profunda de pressió, es trobava internat al reia sanatori de Ilunàtics de la vila, e aquells moments el millor d'Europa A Scobione l'havien casat, ja aban de nèixer, amb Hilda de Rémi remont, la vídua més rica de Vosges, de manera que quan v arribar a l'edat d'entrendre les cose aquella bona dona ja feia més d deu anys que era morta. El brutal impacte que va suposar-li saber qu era vidu sense haver conegut m la seva esposa, va ser terrible, i le seqüeles, llastimoses per a la se salut mental. Afortunadament, Sa no quedava gaire lluny de Roma, l'herència francesa va facilita l'ingrés del pobre Pietro al sanato mental de la localitat. El cardenal L Flavia, meravellat amb els avanç psiquiàtrics del centre, va dir a poders fàctics del poble: "Senyor atès que més tard o més d'hora Sant Pare haurà de peregrinar Santiago de Compostel.la, jo e prometo solemnement que faré t el que calgui per aconseguir que S Santedat, de passada es deixi cau

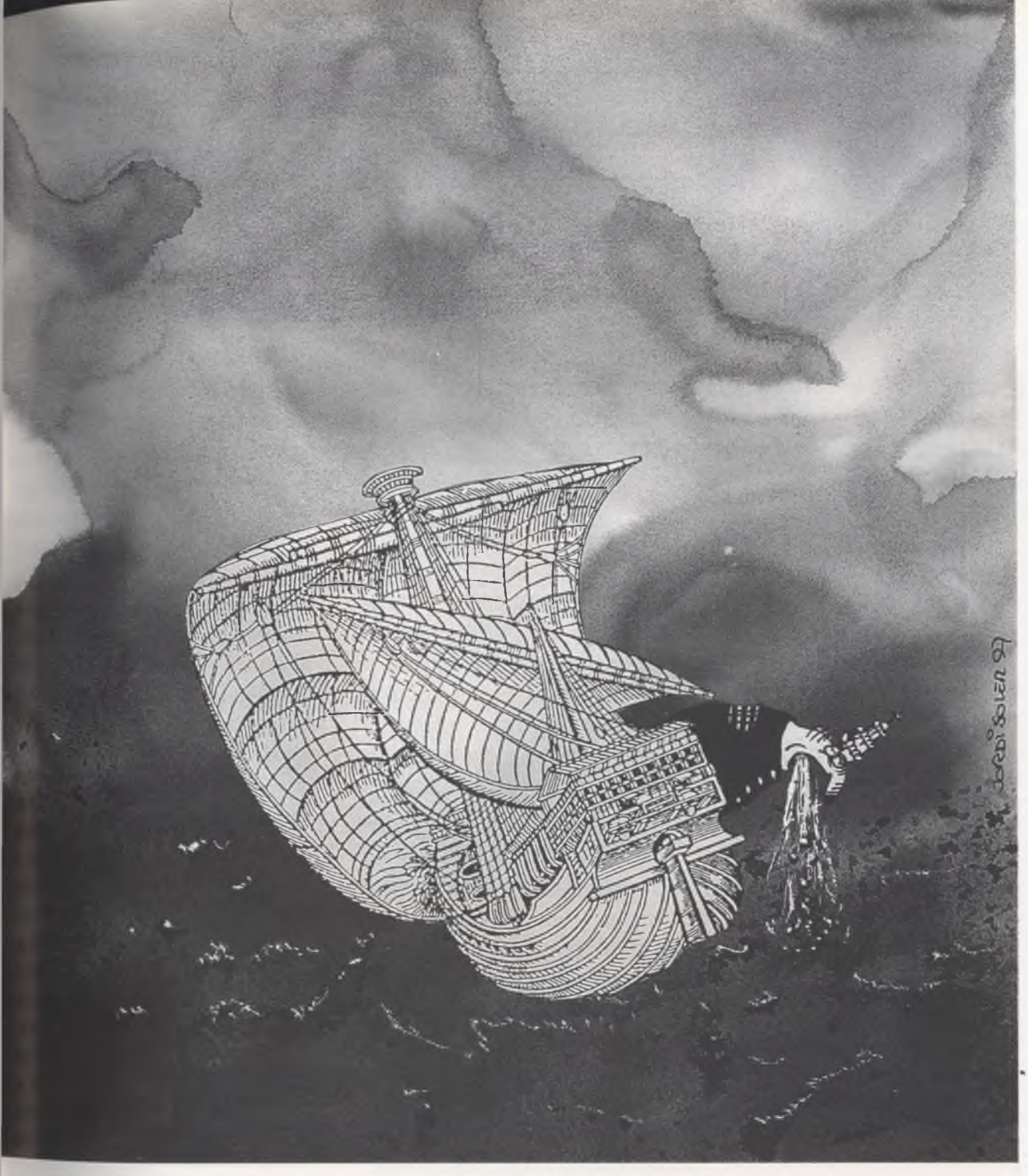

per Salt, encara que Salt no sigui una fita de la ruta jacobea". Un poderós sentiment de joia i esperança va omplir els barris més abandonats i ruïnosos del municipi, de manera que als tres mesos d'haver tornat a la Cúria Romana aquell príncep de l'Església, Salt feia més goig que Florència i Gènova juntes.

Desgraciadament per a tothom, els funcionaris vaticans que transcrivien les ordres que els dictava el secretari de Sa Santedat, relatives al disseny del romiatge papal a la tomba de l'apòstol Santiago, en cap moment no van sentir que es pronunciés la paraula "Salt", de manera que malament podien incloure-la en l'itinerari. Però va succeir que La Flavia, pel seu compte, va informar Anselm VIII de la promesa feta als saltencs, ignorant que el nom de la vila no constava en la transcripció i, per tant, quedava fora del recorregut apostòlic. Com va arribar a coneixement del bisbat de Girona ningú no ha sabut solucionar (es parla de coloms missatgers, de senyals de fum i, fins i tot, d'un miracle de sant Pacià, però no són res més que conjectures sense base real).

Resumint: de l'estrany viatge, el Sant Pare no va poder aprofitar ni un humil plat de popets. A més, Déu el va castigar per blasfem permetent que un vaixell de pirates berberics abordés la *Papanàutica* i fes presoners el pontífex i totes les personalitats del seu seguici, per vendre'ls més endavant com a esclaus a Alger. *Sic transit gloria mundi.*

Noms i Renoms

per: Emili Torrent i Algar

En altres ocasions i llocs he fet un petit estudi de l´origen de noms i cognoms que tots portem, i avui se m´ha ocorregut un detall que no és transcendent ni molt significatiu, però que no deixa de tenir curiositat.

Anant per pobles del nostre entorn m´he adonat que moltes persones porten el nom del patró de la seva vila, que també presideix l´altar principal de l´església parroquial. Per exemple, a Banyoles hi ha molts Martirià; a Peralada, Martí a dojo, i a Sant Celoni hi vaig conèixer una persona de nom Celdoni, que és l´autèntic del seu patró.

Llavors em vaig entristir, perquè el de Sant Cugat de Salt, gloriós patró que milita en la fila dels pocs sants afortunats que han merescut ser cantats en dues col.leccions de goigs (la primera des de temps immemorial), el tenim ben sol, representat a l´església parroquial en l´escultura gran, i a Santa Maria de la Massana en escultura petita, i dic ben sol perquè està comprovat que des que les granotes portaven sabre, a Salt no hi ha ningú batejat amb el nom del Protector dels seu terme municipal. És que no agrada?, no crec que en sigui aquest el principal moti sinó que amb els noms tradiciona autòctons i els aliens (algun d´origen molt fosc o desconegu que la moda imposa, els veïns ja e tenen prou i a ningú no preocup gens ni mica la sol.litud del bo Cugat parroquial.

Serem sols?, algun poble mé s´hi troba en un cas tan original Quina solució podríem endegar fóra bona a fi que algú es recordé d´honorar l´oblidat patronímic distingís el seu fill amb el segell d Cugat al DNI de per vida? L providència se m´ha fet present p

Tintoreria

REGOLTA

Li molesta haver de rentar i planxar?

Ara nosaltres li posem més FÀCIL I ECONÒMIC

• Servei 24 hores.

• Nous preus des de 300 ptes. rentar i planxar

• PELLS • CATIFES

• VÀNOVES

i tot allò referent a la nostra indústria

c/ Major, 312 - Telèfon 23 45 43 - 17190 **SALT** (Girona)

Noms i Renoms

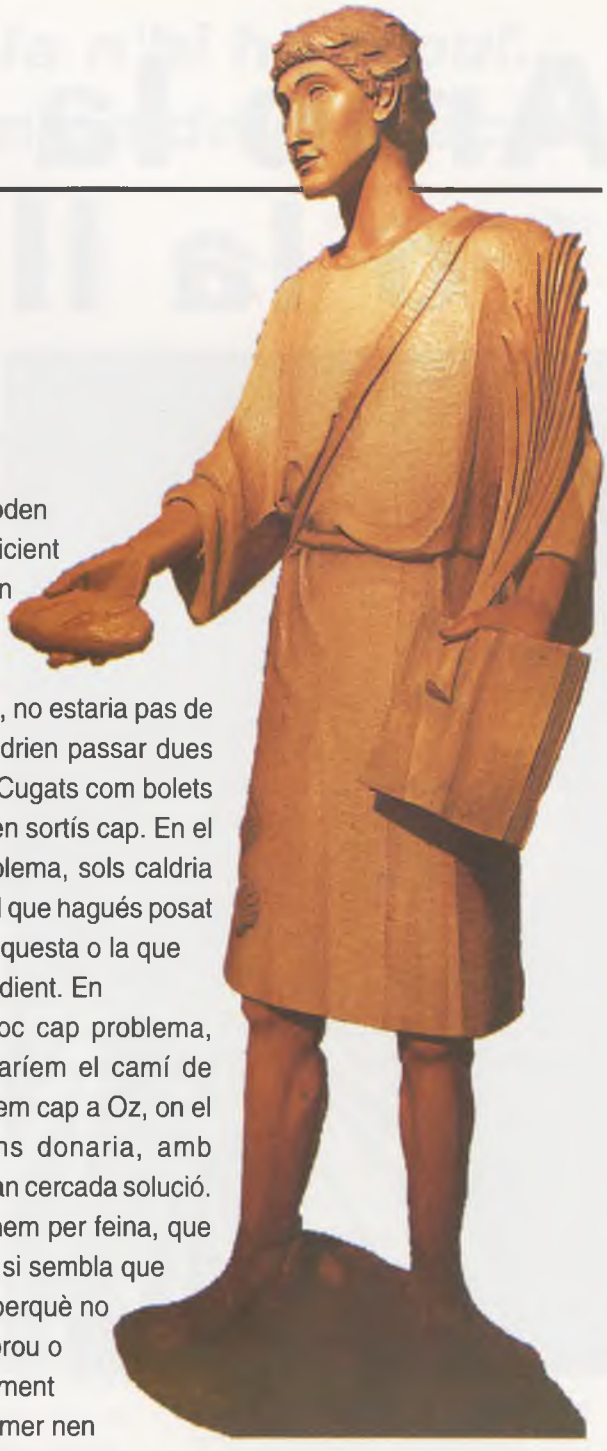

judar-me a contestar aquestes pre-
untes i per a consolar-me en
casió tan compromesa. No, no
om sols; d´altres pobles "pateixen"
mbé el mateix mal, i per a curar-
e hi ha qui ha tingut les idees molt
ares, posant en pràctica solucions
ue sembla que haurien de ser
mei suficent per a guarir aquesta
riginal malaltia.

Així m´assabento per la premsa
e la següent disposició:"UN AL-
ALDE PAGA POR BAUTIZARSE
ON EL NOMBRE DE BAR-
OLOMÉ- El ayuntamiento de la lo-
alidad murciana de Beniel, premia-
a los recién nacido a quienes se
s ponga el nombre de Bartolomé,
atrón del pueblo. La iniciativa es
el alcalde José Manzano, quien
onfiesa su extrañeza de que nin-
uno de los habitantes de Beniel se
me Bartolomé, por lo que quiere
ompensar con 300.000 pesetas a
s padres que se decidan a inscri-
r a sus hijos con dicho nombre. "

Aquesta és la notícia, no sabem
resultat que se n´haurà després.
però imaginem que
300.000 pessetes poden
ser un contrapès suficient
a fi que aquell patron
ímic tingui més
d´un adepte.

I si es provés a Salt?, no estaria pas de
més, perquè sols podrien passar dues
coses: que sortissin Cugats com bolets
a la tardor o que no en sortís cap. En el
primer cas, cap problema, sols caldria
penjar una medalla al que hagués posat
en pràctica la idea, aquesta o la que
es considerés més adient. En
el segon cas, tampoc cap problema,
perquè llavors agafaríem el camí de
rajoles grogues i faríem cap a Oz, on el
bondadós Mag ens donaria, amb
certificat l´origen, la tan cercada solució.
No ens adormim i anem per feina, que
hi ha problemes que si sembla que
no tenen solució és perquè no
s´hi ha profunditzat prou o
no han estat degudament
estudiats. Ah!, i al primer nen
que es digui Cugat li demano que no
en presumeixi massa, i als seus pares, el mateix prec.
Que aquest venturós XVIII aniversari de LA FARGA ens hi ajudi.

BURCH constructors, s.l.

CASES
AMPLIACIONS
REHABILITACIONS

Pere Coll i Guitó, 3 - Tel./ Fax: 23 86 02 - 17190 **SALT** (Gironès)

Amb la nòmina o la llibreta

SORTEGEM 100 VIATGES

viatgi a Nova York o al Caribe

Cobrant la nòmina o la pensió a Caixa de Girona
o augmentant el saldo de la llibreta o compte a la vista
participarà en els sorteigs

Caixa de Girona

Ja n'hi ha prou!...
Una mica de respecte

per: Joan Boada i Reig
President del Casal de Jubilats de Salt

Les persones al anar-se fent grans, ja se sap que es van tornant, generalment, més febles de caràcter, més vulnerables a la publicitat, i alhora també més sensibles, més emotius, més garrepes, i més crèduls.

Al voltant d'aquestes qualitats, bones i dolentes, es mouen un tipus de negocis que menen agències i companyies comercials, del tot legals, no en dubto pas, però que exploten comercialment les debilitats o febleses dels nostres avis, tot enllaminant-los amb l'esquer de poder anar a una excursió "gairebé regalada", aprofiten acorralant-los durant hores en una sala, per fer-los comprar, amb tota classe d'arguments, els seus productes, que normalment son "meravellosos", quan no "miraculosos" per a solucionar el problema domèstic o de salut que l'avi, a preguntes d'un avesat venedor, els ha exposat amb tota inocència.

Trobo reprobable que s'usin arguments tant poc comercials, per no dir-ne il.lícits, com esgrimir el grau d'estimació (no estimes prou a la dona si no l'hi compres això que li agrada) o el sentit del ridícul (els teus companys ja ho han comprat, si tu no ho compres es pensaran que tu ets pobre i no pots comprar-ho). Com en saben de tocar-los la fibra sensible!, com juguen amb els seus sentiments!. Imaginem-nos que els passa a molts avis que han caigut en el parany i no s'adonen que estan comprant una andòmina que no necessiten per a res... Mai gosaran reconèixer que els han endossat una compra innecessària!, i mai gosaran tornar l'article "meravellós"!, no volen passar pel ridícul?, i amb això, ja hi compten els venedors.

És fàcil d'imaginar com patiran, ells tot sols, les conseqüències, sense comentar-ho amb ningú. La fustració, el desencís o la desesperança que els deu envair quan s'adonen que hauran de passar uns mesos amb estretors econòmiques per arribar a final de mes a causa d'haver gastat tants diners en aquella andròmina.

Aquests tipus de negocis que, oficialment deuen ser lícits, però que, moralment, els trobo reprobables, no existeixen si no comptessin amb la complicitat, (dissimulada, encoberta o descarada), dels Casals d'Avis.

I aprofito aquestes ratlles i la difusió que tenen per demanar per a la gent gran, els nostres avis, una mica de respecte.

No col.laborem a portar-los a l'escorxador on hàbils venedors els fan víctimes propi-ciatòries, al nostre Casal ja no permetem la publicitat ni la difusió d'"Excursions amb promocions comercials" però a d'altres Casals sí, ajudem-los entre tots.

Ja n'hi ha prou.

ZAS SESSORIA ALT -
ASSESSORAMENT FET PER PROFESSIONALS
Fiscal, laboral, jurídic, civil, jubilacins, assegurances, empreses, comptabilitat, etc...
ESTEM AL SEU SERVEI AL:
c/ Major, 58 - Tel. 24 24 57 - 17190 SALT

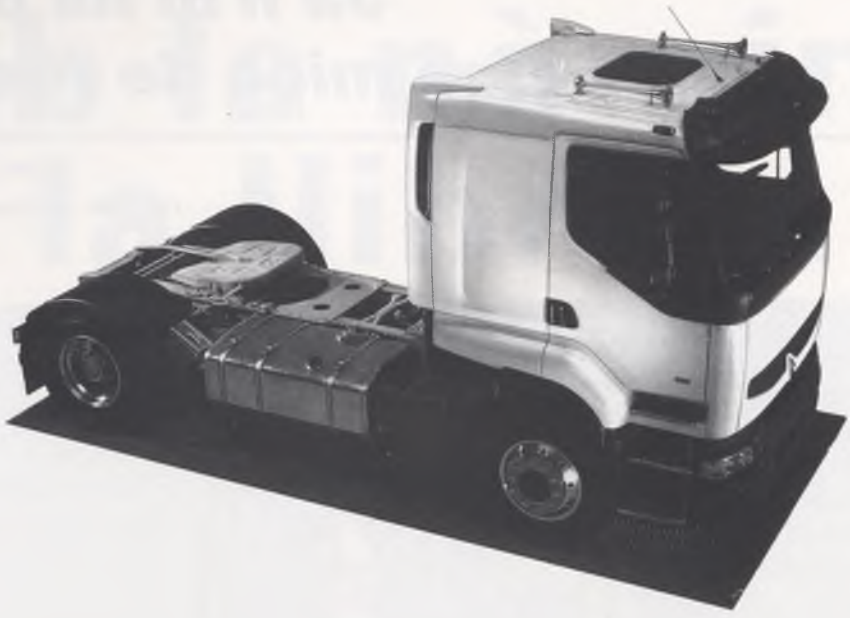

RENAULT

Gerauto

Ctra. Vilablareix, s/n. (direcció Anglès)
Tel. (Recanvis i Taller): 23 42 61
(Administració i Vendes): 23 04 11
Fax: 23 28 11 - 17190 SALT (Girona)

ESTACIÓ DE SERVEI TORREMIRONA DE SALT, S.L.

oberta les 24 hores

Servei de botiga les 24 hores, trobarà tot tipus d'articles:
PREMSA DIÀRIA - TREN DE RENTAT
GAS-OIL DE CALEFACCIÓ A DOMICILI

c/ Bescanó, 25 (Davant Garatge Internacional)
Tel. 24 51 01 - Fax 24 51 02 - 17190 **SALT** (Girona)

Festa Major de Salt 97

PROGRAMA D'ACTES

del 23 al 28 de juliol

DIA 18 DE JULIOL

- **A les 9 del vespre, final del XVIII Torneig de Futbol-Sala Vila de Salt,** al Pavelló Municipal d'Esports.

DIA 19 DE JULIOL

- **A les 10 de la nit,** al Teatre de Salt, representació de l'obra **"REI I SENYOR"** per part de l'Agrupació

ESTIL

DIA 20 DE JULIOL

- **De 7 a 11 del matí,** al riu Ter, **CONCURS DE PESCA-ESPECIAL FESTA MAJOR,** organitzat per la Societat de Pesca Esportiva LA CARPA DE SALT

- **A partir de les 9 del matí,** a la zona esportiva municipal **V TORNEIG VILA DE SALT - CAMPIONAT PROVINCIAL DE TIR A L'AIRE LLIURE,** organitzat pel CLUB D'ARQUERS SALT .

- **A les 12'30 del migdia,** al carrer Àngel Guimerà cantonada amb el carrer Pacheco, entrega de premis del Concurs de Pesca.

DIA 21 DE JULIOL

- **A les 8 del vespre,** inauguració de l'**EXPOSICIÓ dels alumnes de l'ESCOLA DE BELLES ARTS** al Museu de l' Aigua. Oberta fins al 30 de juliol.

DIA 23 DE JULIOL

- **A les 12 del migdia,** col.locació de la PLACA COMMEMORATIVA al carrer Major, per part de les autoritats de la Corporació Municipal.

- **A la 1 de la tarda,** inauguració de les PLAQUES DELS CARRERS DE TORRE MIRONA amb els noms dels premis Nobel de la Pau.

- **A 2/4 de 9 del vespre, CERCAVILA** amb els gegants, capgrossos i grallers de Salt.
Arribada a la Casa de la Vila per donar inici al pregó.

- **A les 9 del vespre,**

PREGÓ D'INICI DE FESTA MAJOR,

a càrrec de representants del poble de Quilalí; tot seguit, traca de començament de la Festa Major.

- **A 2/4 de 12 de la nit, BALL** al pati del Col.legi La Farga, a càrrec de:

LA SALSETA DEL POBLE SEC

i

KOMANDO MORILES

DIA 24 DE JULIOL

- A 2/4 de 8 del vespre, AUDICIÓ DE SARDANES a la plaça Tres de Març a càrrec de la cobla

FOMENT DE LA SARDANA

- A 2/4 de 8 del vespre, espectacle infantil a la plaça Pibernat, a càrrec del grup

TITELLES NAIP

amb l'espectacle **CASTELL**

- A 2/4 de 10 del vespre, al pati del Col.legi La Farga, actuació de

l'Esbart Dansaire MARBOLENY de Les Preses.

- A les 10 de la nit, al Teatre de Salt, representació de l'obra **"TORNA-LA A TOCAR, SAM",** de Woody Alien, a càrrec del grup

XIP-XAP

- A 2/4 de 12 de la nit, BALL al pati del Col.legi La Farga, a càrrec dels conjunts

SETSON ZITZANIA i PSYCOINE

DIA 25 DE JULIOL

- A partir de les 10 del matí, al Centre Hípic Centaure, **REPRIS DE DOMA CLÀSSICA,** corresponent a la PROVA "E"COMBINADA - VILA DE SALT- , organitzat pel CENTRE D'EQUITACIÓ CENTAURE.

- A les 12 del migdia, a la Parròquia de Sant Cugat, **OFICI SOLEMNE DE FESTA MAJOR.**

- A les 12 del migdia , a la Parròquia de Sant Jaume, **OFICI SOLEMNE DE FESTA MAJOR.** En aquest Ofici se celebrarà el 25è Aniversari de la benedició del TEMPLE i la consagrafació de l'ALTAR, feta pel Cardenal Narcís Jubany.

- A partir de les 4 de la tarda , al Centre Hípic Centaure, **PROVA DE VOLTEIG I PROVA DE SALT D'OBSTACLES,** corresponent a la PROVA "E" COMBINADA - VILA DE SALT- , organitzat pel CENTRE D'EQUITACIÓ CENTAURE.

- A 2/4 de 8 del vespre, espectacle infantil a la plaça del Mercat, a càrrec del grup:

PETIT CIRC DE CARRER

amb l'espectacle **"VARIETATS DE CIRC".**

- A 2/4 de 8 del vespre, AUDICIÓ DE SARDANES a la plaça Vicens Vives a càrrec de la Cobla:

EMPÒRIUM

- A les 8 del vespre, al Camp Municipal d'Esports partit de futbol, organitzat pel CF SALT

- A 2/4 de 10 del vespre, EXHIBICIÓ DE GIMNÀSTICA ARTÍSTICA, al pati de La Farga organitzat per SALT GIMNÀSTIC CLUB.

- A les 10 de la nit, al Teatre de Salt, representació de l'obra **"REI I SENYOR"** per part de l'Agrupació

ESTIL

- A 2/4 de 12 de la nit, BALL al pati del Col.legi La Farga, a càrrec de l'orquestra

EMPÒRIUM i els conjunts STOOURNUT i SUI GÈNERIS

DIA 26 DE JULIOL

- A partir de 2/4 de 9 del matí, a la plaça Lluís Companys, **XIX PARTIDES SIMULTÀNIES-FESTA MAJOR DE SALT,** organitzat pel Club d'Escacs SALT I GIRONA.

- **A partir de les 9 del matí i fins a les 9 del vespre,** al Casal de Jubilats de Salt, **"12 HORES DE RÀDIO" i EXPOSICIÓ DE FÒSSILS I MINERALS** , organitzat per RÀDIO CLUB SALT.

- **De 9 a 12 del migdia,** al riu Ter, **CONCURS DE PESCA INFANTIL I JUVENIL,** organitzat per la Societat de Pesca Esportiva LA CARPA DE SALT.

- **A 3/4 d'1 del migdia,** al carrer Àngel Guimerà cantonada amb el carrer Pacheco, entrega de premis del Concurs de Pesca.

- **A 2/4 de 2 del migdia,** a la plaça Lluís Companys, entrega dels premis del torneig d'escacs.

- **A les 3 de la tarda,** a la plaça de les Llúdrigues, concentració i tot seguit sortida del **VIII QUO VADIS SALT,** organitzat pels restaurants PETIT RACÓ i LA FORCA de Salt.

- **A partir de les 4 de la tarda,** a la pista poliesportiva, **Festa Cultural-Africana,** organitzat per l'Associació d'Africans de Salt.

- **A les 6 de la tarda, EXHIBICIÓ DE CISTELLERIA** al Padró de l'església de Sant Cugat. Diferents cistellers realitzaran objectes de cistelleria típics de la conca del Ter. Inauguració de **l'EXPOSICIÓ "LES FORMES DE L'AIGUA: LA CISTELLERIA",** col.lecció de Jaume Vilà, al Museu de l'Aigua.

- **A 2/4 de 7 de la tarda,** a l'hotel d'entitats de Salt, **RECITAL DE POESIA,** organitzat pel GRUP POÈTIC GIRONÍ.

- **A 2/4 de 7 de la tarda,** al Teatre de Salt, representació de l'obra **"REI I SENYOR"** per part de l'Agrupació **ESTIL.**

- **A 2/4 de 7 de la tarda,** a la plaça de les Llúdrigues, presentació de les **XII HORES INTERNACIONALS FÈMINES DE PETANCA.**

- **A 2/4 de 8 del vespre,** a les instal.lacions del Club Petanca Salt, inici de les **XII HORES INTERNACIONALS FÈMINES** , organitzat pel Club Petanca Salt.

- **A 2/4 de 8 del vespre,** espectacle infantil a la plaça Catalunya, a càrrec del grup

PARELL DE DOS,

amb l'espectacle **VINE A L'ESCUMA.**

- **A 2/4 de 8 del vespre, a la plaça de la vila. AUDICIÓ DE SARDANES,** a càrrec de la Cobla:

CIUTAT DE GIRONA

- **A les 11 de la nit,** al Teatre de Salt, representació de l'obra **"MONT DE VENUS"**, a càrrec del grup

EL SAFAREIG

- **A les 11 de la nit,** al Centre Hípic Centaure, **PROVA DE SALT** "AMICS DE SALT", organitzat pel CENTRE D'EQUITACIÓ CENTAURE.

- **A 2/4 de 12 de la nit, BALL** al pati del Col.legi La Farga a càrrec de

LA MONTECARLO i els Conjunts BRAMS i OBRIN PAS

DIA 27 DE JULIOL

- **A les 5 de la matinada,**

CORREFOC pels carrers del poble, a càrrec del:

Grup de Diables PERE BOTERO

- **A les 6 de la matinada,** a la plaça Onze de Setembre **BALL DEL PIJAMA** amb el Conjunt

LA MONTECARLO

en el decurs del ball es farà un petit esmorzar.

- **A partir de 2/4 de 9 del matí,** a la plaça Lluís Companys, **XIX CAMPIONAT PER EQUIPS FESTA MAJOR DE SALT,** organitzat pel Club d'Escacs SALT I GIRONA.

- **A les 9 del matí,** a les instal.lacions del CF SALT, finalització de les **XII HORES INTERNACIONALS DE PETANCA FÈMINES,** organitzat pel CLUB PETANCA SALT.

- **A les 11 del matí,** des del pont de Bonmatí, sortida del **II DESCENS AMB PIRAGUA PEL TER,** arribada al Pla dels Socs, organitzat per l'Ajuntament de Salt i el Club de Piragüisme Salt-Ter.

- **A les 11 del mati,** al Camp de Futbol Municipal de Salt

XXXIV CONCURS DE COLLES SARDANISTES, "MEMORIAL EMILI CROUS",
amb la Cobla

FOMENT DE LA SARDANA

- **A les 12 del migdia,** al Centre Hípic Centaure, **PROVA SOCIAL DE VOLTEIG** - PREMI CENTAURE, organitzat pel CENTRE D'EQUITACIÓ CENTAURE.

- **A 2/4 de 2 del migdia,** a la plaça Lluís Companys entrega dels premis del torneig d'escacs.

- **A les 6 de la tarda, plantada de GEGANTS** a la plaça Lluís Companys. Seguidament **Cercavila.**

- **A 2/4 de 7 de la tarda,** al Teatre de Salt, representació de l'obra **"REI I SENYOR"** per part de l'Agrupació **ESTIL**

- **A les 7 del vespre,** a la plaça del Veïnat, **aixecada de Castells** a càrrec de les COLLES CASTELLERES

CASTELLERS DE L'ALBERA, COLLA CASTELLERA DE FIGUERES I MARRECS DE SALT,
organitza MARRECS DE SALT.

- **A les 7 de la tarda,** al passeig Folch i Torres, **III MILLA URBANA I XIII CONTRAMARXA,** organitzat pel CLUB D'ATLETISME SALT.

- **A les 10 del vespre,** al pati de l'Escola La Farga, actuació del **"Grupo de baile flamenco,** la pareja de baile **Rafael Blanco y Emilia Muro"** i ia col.laboració especial de Paco "El Cano", organitzat pel "CENTRO DE ANDALUCIA".

- **A 2/4 d'11 de la nit ,** a la plaça del Veïnat , **NIT DE L'HAVANERA** amb el grup

VEUS DE BESALÚ

- **A 2/4 de 12 del vespre,** al pati del Col.legi La Farga actuació dels grups

TIPUAIXI, CAL-I-QUENYOS i JA T'HO DIRÉ

DIA 28 DE JULIOL

- **A partir de les 8 del vespre,** FEIXINA AL PLA DELS SOCS. Espectacle infantil a càrrec del grup

PEPPITUS

Tot seguit traca de cloenda de la Festa Major.

ACTIVITATS AL MUSEU

• **Del 21 al 30 de juliol,** exposició dels alumnes de l'Escola de Belles Arts. Inauguració el dia 21 a les 8 del vespre.

• **El dia 26 de juliol, a partir de les 6 de la tarda,** exhibició de fabricació de cistelleria típica de la conca del riu Ter, al padró de l'església de Sant Cugat.

• **A les 7 de la tarda,** inauguració de l'exposició "Les formes de l'aigua: la cistelleria", col.lecció de Jaume Vilà.

• **Igualment, els dies de la Festa Major** estarà oberta l'exposició permanent del Museu "El Salt de l'Aigua".

ALTRES ACTIVITATS

• **Del 25 al 30 de juliol,** Torneig de Petanca Fires i Festes de Sant Jaume del Casal de Gent Gran Les Bernardes (Comissió de Petanca).

• **El dia 25 de juliol,** Concurs de Pesca Fluvial Fires i Festes de Sant Jaume del Casal de Gent Gran Les Bernardes (Comissió de Pesca).

LA COMISSIÓ DE FESTES ES RESERVA EL DRET DE MODIFICAR EL PROGRAMA SI CAUSES IMPREVISTES OBLIGUESSIN A FER-HO.

ORGANITZA:
LA COMISSIÓ DE FESTES DE SALT

PATROCINA:
L'AJUNTAMENT DE SALT

Pregó de la Festa Major de Salt

per: C.P. La Farga

Estimats ciutadans i ciutadanes de Salt:
Benvolguts saltencs i saltenques:

Som els alumnes de l'escola La Farga que aquest any, entre tots, ens hem encarregat d'escriure i fer el pregó de la Festa Major del nostre poble.
I estem aquí en representació de tots el nostres companys i companyes del col.legi.
I si el fem, el pregó, és perquè la nostra escola ha tingut l'honor, aquest any, d'haver guanyat aquest gran premi "Baldiri Reixac" de la llengua i la cultura catalanes.
És la primera vegada que la nostra escola rep un premi de tant de prestigi a tot Catalunya.
I públicament, en els diaris i la ràdio, han dit que ens l'han concedit:
"Per la tasca desenvolupada al llarg dels darrers anys en la dinamització de la cultura i la llengua catalanes en tot el veïnat.
I per fer-ho partint d'una situació que compta amb una elevada presència d'alumnat procedent de la immigració d'altres i variades cultures. Realitzant la seva tasca amb encert".

Hola, hola, hola!
Com esteu avui gent de Salt?
Voleu gresca? Doncs avui en tindreu.
Voleu imaginació? Doncs aquí en teniu:

Hem somiat un Salt amb espais verds i places per a jugar-hi els nens i nenes.
I també que aquests parcs eren molt nets.
I un Salt sense que els cotxes contaminin tant l'atmosfera o sinó que funcionin amb energia solar.

Hem somiat que el poble de Salt era molt maco,
i, amb tanta gent com hi ha,
tothom util.litzava la bicicleta o l'autocar.
Que era un poble tan i tan net
que els ocells es paraven a la carretera a menjar
i a les parades d'autocar ningú no escopia pipes.

Hem somiat que Salt era un lloc ple de solidaritat amb totes les persones,
sense delinqüència, sense drogues i sense problemes amb els caps rapats.

Hem somiat que Salt era un poble gran amb coses meravelloses,
que sempre vèiem ocells cantant a les finestres
i no ens calia despertador
perquè ens despertaven els seus cants dolços.

Avui, quan anàvem pel carrer,
ens hem parat al davant de l'Ajuntament
i hem pensat durant uns moments,
com seria el nostre poble amb un cinema per veure pel.lícules,
una discoteca per poder ballar,
i que en el poble no es fes malbé res
i que hi hagués molts jardins plens de flors.

Més d'una vegada hem somiat un Salt ple de joguines i jocs
per a tots els nens i nenes.

Hem somiat un poble amb més cases i jardins,
amb més piscines per a poder-nos banyar.

Que hi hagi més treball per als nostres pares
i no hagin d'anar tan lluny a treballar.

I que la policia a ningú i per a res
no posés cap multa.

FLECA MASÓ

1898 - 1997

Carrer Llarg, 26 - Telèfon 23 42 86 - 17190 **SALT**

Carícia de les mans com dues roses,
vellut d'aquelles mans
que deixen closes
les ferides sagnants.
Ja no sou les d'abans!

Han passat molts hiverns. La calamarsa
m'ha fet el cor empedreït.
L'Amor, com una farsa
brillant, ja està en l'oblit.
Ja no flameja la guspira al pit.

Fragment de "Carícia de les mans" de Jaume Rosquelles i Alessan.

Pregó de la Festa Major de Salt

Salt no és un poble gaire net, però això ho podem evitar, si entre tots hi comencem a col.laborar.

Aquest poble tan gran té gent molt diversa: gambians, japonesos i fins i tot xinesos
i gitanos, però és clar, sobretot catalans i castellans; és un poble ben acollidor.

Hem somiat que a Salt totes les persones que venien a aquest poble les acollíem i les hi facilitàvem una casa o un lloc on viure.
Ens agrada aquest poble perquè és acollidor.

Ens agradaria que a Salt hi hagués una discoteca
i no haguéssim d'anar a la quinta punyeta.
Que també hi hagués un "burguer" i una pizzeria.
I encara ens faltaria una bolera i també
una sala de jocs per no haver d'anar a Girona.

També, que les motos les poguéssim conduir un any abans.

No ens agrada que els gats i els gossos siguin abandonats o maltractats.

Però tingueu ben clar que per sobre de tot
ens sentim molt orgullosos de viure en aquest poble,
el nostre poble, Salt!!

Visca Salt, visca Sant Jaume, visca Sant Cugat, visca La Farga!

Bé, hem arribat al final, i ja s'acaba aquest pregó.

Us desitgem a tots una feliç Festa Major.
Finalment, poble de Salt, moltes gràcies a tots els qui esteu aquí i ens heu vingut a escoltar.

Bona Festa Major!!

MAXOR
Fresc
supermercats
BONES FESTES
Sempre al seu servei
c/ Major, 135 - Tel. 23 61 61 - 17190 SALT

CONSTRUCCIONS DILMÉ, S.L.

Víctor Fraixinó

- NOVES EDIFICACIONS
- REFORMES
- RESTAURACIÓ

Prudenci Bertrana, 2 - Tel. 24 23 63 - Fax 24 21 30 - 17190 **SALT**

BARRIS SALA, S.L.

ENVELATS I DECORACIONS

- Especialista en sostres de pavellons de totes mides.
- Adornaments
- Cobertes metàl.liques
- Carpes

c/ Major, 302 - Tel. 23 13 68
17190 **SALT**

Bolsos CROSSA

Venda al major i al detall d'articles de marroquineria

- CARTERES
- BITLLETERS • CLAUERS

c/ Tres de març, 4 - Local 2
Telèfon 24 30 99 - 17190 **SALT**

LA FARGA, Revista de Salt, té 18 anys: JA ÉS MAJOR D'EDAT!

per: Consell de Redacció

Els va complir el passat mes de maig. És clar que cada any en complim un, d´aniversari; però no tots els aniversaris són igual d´importants. Pensem que complir-ne divuit és una d´aquelles oportunitats per celebrar-ho especialment, ja que representa aconseguir la majoria d´edat amb tot el que aquest fet comporta.

Per això per celebrar-ho hem volgut celebrar-ho dedicant el que en diem 'tema central' d´EL PROGRAMA que teniu a les mans a la commemoració d´aquest divuité aniversari de la nostra revista.

Com va néixer i com ha anat evolucionant LA FARGA és el que voldríem exposar a les pàgines que segueixen, a través d´un repàs als 164 números apareguts fins ara. Per altra banda, l´article que publicàvem al número 148 corresponent al maig de 1994, aprofitant els primers quinze anys i que, actualitzat, reproduïm a continuació, ho resumeix perfectament.

"Va ser el maig de 1979 quan va aparèixer el primer número. A la portada, en el primer pla, hi sortia la torre de Sant Dionís, lletres gorgues. A sota, el subtítol 'Butlletí del Casal de Jubilats, Salt".

La primera intenció dels fundadors era fer un butlletí amb un to ja de revista, que fos portaveu del Casal i servís de relació i contacte amb els socis de l´entitat. Però al cap de pocs números, la pròpia marxa de la publicació i l´engrescament dels redactors i col.laboradors per tractar amb temes cada vegada més diversos especialment relacionats amb la nostra vila, va fer que LA FARGA s´anés convertint més en la revista de Salt.

I amb el pas del temps el Butlletí del Casal de Jubilats va passar a ser la Revista de Salt.

Amb els seus alts i baixos, els seus encerts i desencerts, amb puntualitats de vegades desajustades, però sempre amb el desitg de servir el poble de Salt, ha anat aparèixent al llarg d´aquest temps.

Quan va sortir el número 1 era el temps de l´elecció dels primers ajuntaments democràtics, el temps de la transició política on l´eufòria de les publicacions era present a molts nivells i a molts de pobles. Han passat 18 anys i des de llavors, com se sol dir, ha plogut molt i han passat moltes coses. Qui ho diria, per exemple, que Salt ja fa 14 anys que té ajuntament propi! Al 1979, al nostre poble les entitats lluitaven amb tota la força per un Salt independent. Les pàgines de LA FARGA al llarg d´aquests 18 anys són d´alguna manera el reflex de fets, de sentiments i accions que han passat al nostre poble en el decurs d´aquest període.

Més que fer commemoracions, volem deixar constància d´aquest fet, agrair a tots els que han participat en el projecte i a fer vots perquè LA FARGA continuï endavant durant molts anys més, millorada i independent i amb vocació de servei a Salt i a Catalunya".

18 anys de la vida de Salt, a través de 18 anys de LA FARGA

per: J. C

Repassar els 164 números que formen, fins ara, la col.lecció de LA FARGA és un exercici entretingut i interessant. És com contemplar les fotos d´un àlbum familiar, és recuperar imatges i records, alguns quasi oblidats. En aquest cas, el nostre àlbum consta de 3500 pàgines-poca broma!-amb contingut molt divers i que, amb més o menys fidelitat reflecteixen- com una foto més o menys ben enfocada-la vida de Salt dels últims divuit anys, per cert ben intensos.

Fullejar, rellegir, encara que sigui molt per sobre, to aquest material representa una tasca llarga i evocadora I això és el que hem fet: hem anat girant planes des de primer número fins a l´últim dels publicats-el 164- i hem anat anotant aquells fets que hi hem trobat publicats que ens han semblat importants o curiosos de recopila en el següent recull, forçosament reduït per raons d´espai. Heus aquí la tria:

1979.-El dia 31 de maig es constitueix el Consell Municipal, primer pas cap a la recuperació de la independència. Val la pena llegir l´editorial que el núnmero 2 de LA FARGA dedicava a aquest fet transcendental.

Octubre (número 5). Tant la portada com l´editorial van dedicats al II Aplec de Salt que es va celebrar al Pla de l´Estacada. Una festa popular i multitudinària que no ha tingut continuïtat.

1980/1983.-Campanya per la independència municipal en què h participen totes les entitats de poble. LA FARGA hi té un pape important com es pot veure repassant portades, editorials articles publicats en aquella època

1981.-Inici de les obres del

paulí
GESTORIA-API

-ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
-AGÈNCIA DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA
Venda i lloguer de pisos (nous i d'ocasió, locals, despatxos, naus industrials..., etc.)
-GESTORIA ADMINISTRATIVA
Declaració de renda, Impostos (Expedients de jubilació, Seguretat Social d'empreses, Matriculació de vehicles, ..., etc.)
-ÀSSEGURANCES
Vehicles, multirisc de la llar (comunitat, comerç, jubilació, pensions, accident individual, malaltia).

API
núm. 218

Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 92 - 17190 **SALT**
Av. Jaume I, 44, baixos - Tel. 20 88 54 - Fax 21 46 08 - 17001 **GIRONA**

18 anys de la vida de Salt, a través de 18 anys de LA FARGA

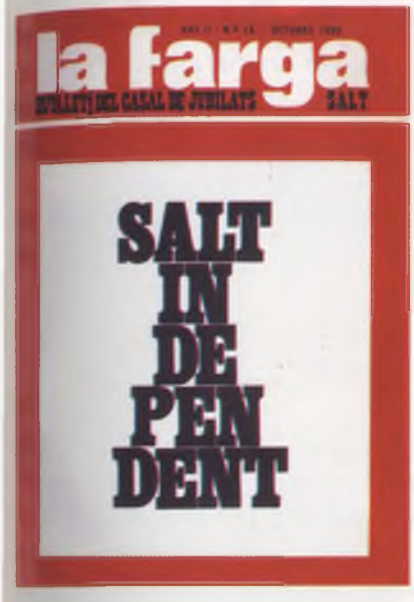

mercat municipal a l´antic camp de futbol-.

-Compra del Mas Llorens, masia històrica i abandonada, per convertir-la en actual Museu de l´Aigua.

1983.-Recuperació de la festa del "Tres tombs" o de Sant Antoni. LA FARGA dedica a aquest fet la portada i l´editorial del número 41.

-Recuperació de l´autonomia municipal. El dia 3 de març, el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya aprova el Decret de segregació de Salt del municipi de Girona. LA FARGA, preveient-ho, apareixia amb la portada que reproduïm, corresponent al número de febrer. El títol de l´editorial del número següent és ben expressiu: "Ja som independents!"

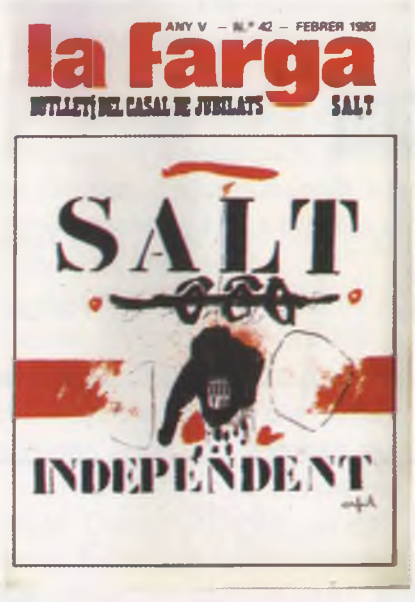

-14 de maig. Mor el pintor saltenc Julià Fornells Vilà. La nostra revista dedica una pàgina del número 45 a glossar la figura de l´artista desaparegut, il.lustrada amb l´autoretrat adjunt.

LA FARGA assoleix el número 50 (novembre 1983). Ho celebrem amb un espectacle-show-escenificació del número, al Patronat Parroquial (Can Panxut) i una exposició d´originals a la sala municipal que hi havia a la plaça del Pi.

Julià Fornells Vila. Autoretrat.

1984 .-Neix Ràdio Salt que, en aquella primera època es sintonitzava al 102.2 FM.

1986 .-Amb aquesta portada -una fotografia de l´edifici de La Farga i el lema "renovar-se i viure"- la revista comença una nova etapa i passa de Butlletí del Casal de Jubilats a Revista de Salt.

1987 .-Centenari del psiquiàtric,

FUSTERIA-EBENISTERIA
ALIU

FEM TOT TIPUS
DE MOBLES
I FUSTERIA
EN GENERAL

PRESSUPOSTOS
SENSE COMPROMÍS

c/ Prudenci Bertrana (xamfrà c/ Major) - Tel. 23 59 72 - Tel. Mòbil 989 47 33 92 - 17190 **SALT**

AUTO TALLER

F. FELIU, C.B.

NISSAN

C/ Pere Coll i Guitó, 22
Telèfon 23 19 73
17190 **SALT** (Girona)

Ctra. Nacional II (encreuament Caldes)
Telèfon 47 03 66
17190 **CALDES DE MALAVELLA** (Girona)

inpanasa
Dulce tradición

GIRONA:

INDUSTRIAL PASTELERA SAN NARCISO, S.A.
Urb. Mas Aliu / c/ Barcelona, 5-9
17181 AIGUAVIVA (Girona)
Tel. (972) 24 19 11 - Fax (972) 24 31 85

BARCELONA:

COMERCIAL BON-GUST, S.A.
Rda. Santa María, 83
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS (Barcelona)
Tel. (93) 718 10 52 - Fax (93) 718 17 33

18 anys de la vida de Salt, a través de 18 anys de LA FARGA

que es commemora amb la celebració de diferents actes, debats, seminaris, conferències...

LA FARGA hi dedica un número monogràfic.

-10 de juny, eleccions municipals. El número 88 de la revista obre les seves pàgines a les 5 candidatures que s´hi presenten per tal que hi exposin els trets principals dels seus programes respectius. Paral.lelament, i en acte organitzat conjuntament amb el diari El Punt i Ràdio Salt, tenia lloc el primer dels 'Debats de LA FARGA' en què, sota el títol Els alcaldables de Salt cara a cara', hi van intervenir els cinc caps de llista.

1988.-Les obres del Mas Llorens per convertir-lo en el futur museu van avançant.

-Pau Masó és nomenat 'Fill predilecte de la Vila'. El dia 3 de març, coincidint amb el cinquè aniversari de la segregació de Salt de Girona, l´Ajuntament li ret homenatge i LA FARGA li dedica el número 94 (març/abril).

-Apareix el número 100 de la nostra revista amb un índex exhaustiu de tots els treballs publicats classificats per temes, portades, entrevistes, editorials, etc.

-El dia 29 de desembre mor en Josep Cebrián Román, un dels homes més emblemàtics del Casal de Jubilats.

1989.-L´Ajuntament distingeix la nostra revista amb el 'Premi Tes de Març', en reconeixement de la tasca en favor del poble.

1991.-Dia 26 de maig: eleccions municipals que donen com a resultat l´elecció de Xavier Corominas com a nou alcalde de Salt.

1992/93.-Es tramita la possible implantació d´un gran centre comercial a Salt. el tema esdevé polèmic degut a la confrontació dels diferents interessos implicats. Finalment els projecte és desestimat pel Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat.

1993.-El dia 11 de novembre s´inaugura el Casal de Joves l´Estació a la rehabilita-da la estació del carrilet del veïnat. La comissió d´Argermanament Salt-Quilalí s´encarrega del seu funcionament.

1994.-Dia 12 de febrer: acte de col.lació de la primera pedra de la residència Les Vetes.

1995.-28 de maig: eleccions municipals. Prèviament (dia 23) i com en anteriors ocasions, LA FARGA organitza un debat públic entre els caps de llista de totes les candidatures que s´hi presenten.

1996.-El dia 8 de març s´inaugura el Centre de Suport Comarcal de la Universitat Oberta de Catalunya, ubicat a Les Bernardes.

-Constitució de la colla castellera 'Marrecs de Salt', la segona de les comarques gironines.

1997.-LA FARGA compleix 18 anys. Ja som majors d´edat!

RESTAURANT
El Petit Racó
Us desitja molt Bones Festes!!
La Casa del Bon Menú
DE DILLUNS A DISSABTE MENÚ ECONÒMIC 1.000 PTA. AMB LICOR DIGESTIU
DIUMENGES I FESTIUS, MENÚ ESPECIAL DE FESTA 1.500 PTA. AMB COPA DE CAVA BRUT
Plaça de la Vila, 12 - 17190 SALT - Tel. 23 32 08

AUTOMÒBILS
GAUCHIA JUNCA S L

Venda de vehicles nous i usats
Reparació integral de l'automòbil

NOU SERVEI
Línia Pre-ITV informatitzada

Travessia Santa Eugènia, 18 - Telèfon 23 44 32 - 17190 **SALT**

BONES FESTES!!

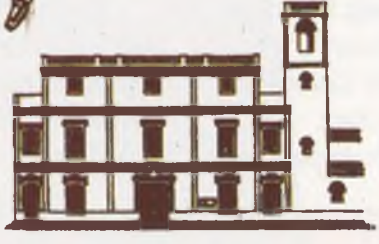

COSTABELLA

PASTISSERIA

Major, 16 - Telèfon 23 35 33 - **SALT**

LA MANDUCA
d´en Jordi

c/ Indústria, 2 - Telèfon 23 35 33
(al costat de la pastisseria Costabella)
17190 **SALT**

Les capçaleres de la revista LA FARGA

Des del primer número i fins al 80, LA FARGA apareix com a Butlletí del Casal de Jubilats.

A partir del número 81 (octubre de 1986), es converteix en Revista de Salt. amb canvis en la presentació, contingut i capaçalera.

L'actual capçalera, estrenada amb el número 163.

- INSTAL.LACIONS ELÈCTRIQUES INDUSTRIALS
- CONTROL I REGULACIÓ DE PROCESSOS
- AUTÒMATS PROGRAMABLES
- PANELLS DE COMANDAMENT I POTÈNCIA
- ESTACIONS TRANSFORMADORES
- XARXES DE DISTRIBUCIÓ D'ALTA I BAIXA TENSIÓ
- ENLLUMENAT PÚBLIC

APLICACIONS ELÈCTRIQUES, s.a.

Ctra. de Vilablareix, s/n. • 17190 SALT (Girona)
Apartat de correus, 242 • 17080 (Girona)
Tel. (972) 40 00 85 • Fax (972) 40 22 30
E-mail: aenet@redestb.es

EMBALATGES PER A MÀQUINES I

MODELISTERIA
Fusteria Colón, s.l.

JOAN COLÓN

Miquel de Palol, 15 - Telèfon 23 47 71 - Fax 23 43 02 - 17190 **SALT** (Girona)

SANYO

FISHER

S.A.T. **TELE I SO**

SERVEI TÈCNIC OFICIAL

Major, 383 - Tel. 23 56 61 - 17190 **SALT** (Girona)

Una mirada a les portades

per: M. Àngels Mir i Casas

Una portada és la pàgina d'entrada que ens dóna pas per descobrir el contingut d'un llibre o revista.

Portada i porta són mots que ens remeten al començament o llindar d'alguna cosa i com a tal la seva presentació o formalització ha de ser acurada.

En el cas que ens pertoca tractar ara, són les portades del butlletí/revista LA FARGA, on es pot veure com al llarg dels seus divuit anys d'existència hi han participat nombrosos artistes amb les seves creacions. De vegades, les portades feien referència al tema central, com la d'en Vilà i Fàbrega, número 27, que estava dedicada a la tardor, o la de Vicente Huedo, número 126, aquest cop el tema central era "solidaris amb el tercer món", entre moltes altres.

Els artistes que en algun moment han participat amb els seus treballs creatius reproduïts a les portades del butlletí/revista La Farga són: Fornells Vilà, Jordi Gispert, Lluís Mateu, Jaume Xifra, Marta Font, Vicente Huedo, Mercè Huerta, Torres Monsó, Josep Perpiñà, Angel del Pozo, Carles Vivó, Vilà i Fàbrega, Santiago Roca, Costa Delpech, Ramon i Prior, Emília Xargay...

Observant-les comprovem com el treball artístic ha evolucionat juntament amb les noves tecnologies que passen a formar part del procés de creació de l'obra artística. Es passa del dibuix a ploma, carbó, aquarel.la, als treballs amb ordinador de la portada de Jaume Xifra que podeu veure en aquestes pàgines.

Les portades reproduïdes en aquest article són una petita mostra d'aquestes interessants creacions. Recomanem de tot cor, donar un cop d'ull a les portades d'aquests 18 anys de La Farga i veureu com la vostra mirada en gaudirà satisfactòriament.

GR.INSTAL S.L.

INSTAL.LACIONS,
MANTENIMENTS
i MUNTATGES

ELECTRICITAT
FONTANERIA
GAS
CALEFACCIÓ
REFRIGERACIÓ
INFORMÀTICA

MIQUEL ARNAU i MANUEL
Administrador

Passeig Marquès de Camps, 11, baixos
(cantonada Àngel Guimerà)
Tel. i Fax 40 03 03 - SALT

ACADÈMIA SALT S.L.

CURSOS PROPIS
- Recuperació EGB-BUP-COU-FP
- Idiomes: Francès - Anglès - Català - Llatí
- Dibuix lineal
- Accés Universitat
- Preparació Graduat Escolar (Exàmens oficials)
- Preparació Auxiliar Clínia (Exàmens oficials)

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball
Centre Col.laborador núm. 2105

- Curs Tècnic Auxiliar Geriatria (400 h)
- Curs Nutrició i Dietoteràpia (450 h)
- Curs Venedor productes consum (400 h)

Cursos subvencionats pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i el Fons Social Europeu

c/ Dtor. Ramon Sambola, 4, 1r, 1a
Tel. 23 08 62 - Fax 24 34 04 - SALT

SEGURI FOC S.L.

MATERIALS DE PROTECCIÓ PERSONAL
I EXTINCIÓ D'INCENDIS

Ps. dels Països Catalans, 14 - Tel. (972) 23 71 99 - Fax (972) 24 28 01 - 17190 **SALT** (Girona)

EL JARDÍ DEL PASSEIG
Flors i plantes decoratives

ÀNGELA SUÑER

El Nadal a casa
Tot per a l'adornament de la llar, l'arbre i el pessebre

c/ Major, 127 - Tel. 23 37 89 - 17190 **SALT** (Girona)

NO ES LESIONI L'ESQUENA
OBRINT I TANCANT LA SEVA PORTA O PERSIANA

MANYERIA EN GENERAL - PORTES D'ACER

Enrotllables - Ballestes - Plegables - Corredisses
Basculants (amb comandament electrònic a distància)

M. Riera, S.L.

Tallers: Camí de Vilablareix-Montfullà - Tel. 44 03 07 - 44 02 76 **BESCANÓ**
Correspondència: Apart. Correus, 100 - 17190 **SALT** (Girona)

Una mirada a les portades

Núm. 8 - gener 1980

Núm. 13 - juny 1980

Núm. 27 - octubre 1981

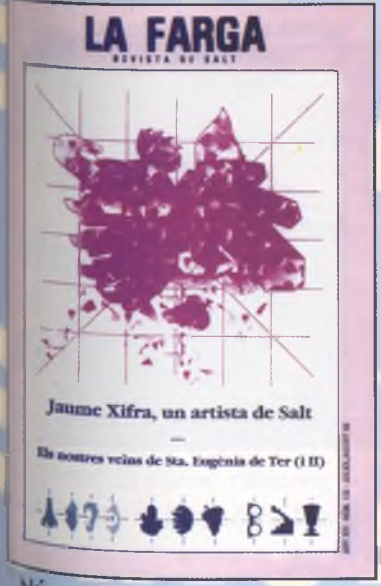

Núm. 126 - nov./des. 1991

Núm. 132 - jul./ agost 1992

- Carretons elevadors, Retractils.
- Trilaterals. Transpalets.
- Preparadors de comandes.

- Aire comprimit.
- Compressors de pistons i de cargol.
- Tractament. Assecadors. Filtres.
- Bombes per a fluids.

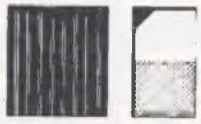

- Portes flexibles en PVC transparent.
- Cortines de lames. Abrics de moll.

- Escombradores i fregadores industrials.
- Aspiradors.
- Hidronetejadores d'alta pressió.

- Estants de paletització.
- Entreplantes.
- Estants manuals.

- Sistemes d'elevació de ganxo.
- Grúes Pont, Pòrtic, Pluma.
- Polipastres.

- Plataformes elevadores.
- Muntacàrregues.

- Grups.
- Electrògens.
- Generadors de corrent.

COMERCIAL NONÓ S.A.

- **Reparacions.**
- **Lloguers.**
- **Manteniments.**

TOT EN MAQUINÀRIA INDUSTRIAL

Sant Josep, 17 • Urb. Mas Aliu
17181 AIGUAVIVA (Girona)
Tel. (972) **24 00 26**
Fax (972) **23 47 92**

Ford

Auto Taller Canigó, C.B.

Servei Oficial

Pg. dels Països Catalans, 62-64 - 17190 **SALT** (Girona)
Tel. 23 41 22 - Fax 23 31 04

Els Editorials

per: Agapit Alonso i Pont

Els editorials són els articles de fons sense signar que, per regla general, es publiquen a la segona o tercera pàgina de la publicació.

Dins l´editorial s´expressen les idees d´un tema concret del conjunt de membres del consell de Redacció, per la qual cosa hi ha d´haver quòrum a l´hora de publicar-les ja que d´altra manera no s´expressa la voluntat real de tot el col.lectiu, sinó d´una minoria. Per la qual cosa podríem dir que seria un editorial manipulat i en conseqüència una publicació manipulada. Per això, l´encarregat de torn de fer l´editroial, és norma obligada, un cop s´hagi escrit, que el llegeixi a la resta de membres del consell per veure si tots hi estan d´acord o bé algú/alguna hi introdueix una moció, una idea, un apartat, etc..., que sempre és enriquidor i de ben segur dóna un resultat molt més positiu.

Per això en una publicació plural són molt importants els editorials perquè expressen el sentit de tot el Consell, que malgrat ser divers, estan d´acord en el contingut del missatge expressat dins l´article no signat, però que expressa la idea de tota la revista i que se´n diu l'editorial.

Els Editorials de la Revista LA FARGA

1er Preàmbul:

Des d´un primer moment, el primer Butlletí del Casal de Jubilats ja va portar incorporat a les seves pàgines l´article de fons de tot el col.lectiu, que volia expressar la seva voluntat en temes tan importants com foren tot el desenvolupament del poble, a part de ser un mitjà de comunicació de l´entitat. Cal recordar que la Revista surt publicada per primera vegada el maig de 1979, és a dir, quatre anys abans de la desitjada independència i perdura fins als nostres dies, el que vol dir que la Revista fou un vehicle de primera mà i, des d´un primer moment, en tots els aspectes que feien referència a la reivindicació, creació d´entitats, grups i associacions, tenir autonomia pròpia, fer poble i tot el procés que comporta el desenvolupament d´un poble annexionat a la força per la Gran Capital i la seva total Indeprendència.

Per això són tan importants els editorials de la Revista La Farga, perquè s´hi expressa el tarannà patriòtic de tots els col.lectius de les diferents èpoques i que amb una sola veu i un sol clam no fem res més que lluitar per tenir un poble ben bonic, joiós, modern, conservant les tradicions i a totes llums una ciutat desitjable.

2on Els diferents editorials:

Sens dubte no podem pas dir que un editorial és millor que l´altre, perquè a part d´ofendre l´anònim escriptor voluntari del moment o ferir la sensibilitat de tot el Consell de Redacció que ho va aprovar en aquell moment, seríem injustos, ja que tots són prou importants, perquè expressen la voluntat del col.lectiu de temes del moment, siguin locals o universals. Però sí

EDITORIAL

A principis d'aquest any va sortir la idea. AL CASAL DE JUBILATS DE SALT, que acull més de 700 socis de molt diverses edats, hi feia falta un mitjà de comunicació per viure i seguir fil per randa totes les activitats que es duen a terme a la nostra entitat. Heus aquí, doncs, que uns quants Socis, a requeriment de la Junta, vam emprendre la tasca de fonar un BUTLLETÍ INFORMATIU.

I així ha nascut "LA FARGA".No cal dir que això ha suposat un compromís seriós per a nosaltres, ja que el manteniment d'una revista és molt costós; i més ho és si es vol portar, tal com pretenem, d'una manera lliure, correcta i continuada.

L'Equip de redacció d'aquest butlletí som gent del Casal, gent que amb més o menys experiència periodística fem aquesta feina amb il.lusió i entrega, i que no volem res més que això:que accepteu el nostre treball desinteressat i que ens ajudeu amb el que pogueu a enriquir el contingut d'aquesta publicació.

Ja tenim, doncs, "LA FARGA" a punt d'engegar les seves manxes i posar-se roenta. Aquesta és l'eina que us oferim per aconseguir una comunicació oberta; que ens farà viure, de calent en calent, la vida de SALT i del CASAL.

Editorial del núm. 1, maig de 1979.

que podem dir que algunes vegades els temes no poden ser del tot encertats o bé que no era el moment oportú que aquests sortissin reflectits, a part que possiblement hi podien haver temes més importants.

Però des d´una òptica global i veient-ho des d´un aspecte de conjunt, podem ben dir que els editorials de La Farga han estat uns encerts en el 100% de la seva publicació, tant pel que fa referència al tema tractat, com a la data de sortida.

3er Dos classes d´editorials:

En ser La Revista La Farga una publicació local, lògicament els editorials tractats fan referència a l´àmbit local, és així desitjable, aquesta era la seva fundació i la seva feina.

Grosso modo podem dir que hi ha dos tipus d´editorials que s´han tractat al llarg d´aquests divuit anys a la Revista: una ha estat d´aspecte local i l´altra d´aspecte universal, en

quan feien referència a situacions del moment, conflictes bèl.lics, en defensa de la pau, solidaritat, etc.

En quant a temes loals el ventall és molt ampli, per no dir que ho abasta tot, des de la política local, urbanisme, eleccions, col.lectius, entitats... fins a la Festa Major, mancances al poble, etc.

Ben significatius quant a temes locals han estat en el núm. 2: la creació del Consell Municipal; núm. 42: el de la Independència (1983); núm. 43: Ja som independents; núm. 44: Nou Ajuntament; núm. 63: Campanya del Català; núm. 76: Reflexió al Referèndum OTAN; núm. 82: Com voldríem el carrer Major; núm. 92: El TGV per Salt; núm. 93: Salt torna a tenir Jutjat de Pau; núm. 95: Nou Ambulatori.Etc...

Altres tipus d´editorials sŏn els que fan referències a Aniversaris d´entitats o Institucions del poble, p.e.:10è. Aniversari de l´Escola d´Adults, núm. 77; 10è. Aniversari de l´Institut Salvador Espriu, núm. 87: 100 anys del Psiquiàtric; núm. 84.

Quant a universals podem dir: núm. 113: el 92: Projecte o abús?

Visca el núm. 13, juny de 1980.

núm. 117: La revolta de l´Est té 1 any.
núm. 119: La vergonya de la guerra.
núm. 127: Espanya i el 92
núm. 128: Algèria: un futur imperfecte.
núm. 136: Què farà Bill Clinton, nou president d´EEUU
núm. 149: Àfrica avui,
núm. 76: L´any de la Pau.
núm. 126: La majoria volen la Pau.... uns pocs la violència.
núm. 131: Pere Casaldàliga, candidat al premi Nobel de la Pau.
núm. 141: Qui respecte els drets humans?
núm. 153: La Pau no serà possible.
núm. 157: Salt cap a la Pau a Bŏsnia.
núm. 163: Un llaç negre aquest Nadal.

4t A)MODELS D´EDITORIALS:

1. De presentació, agraïments, informació, balanç...etc.
2. Que parlen d´un tema concret.
3. Que introdueixen el tema central.

B) TEMES DELS DIFERENTS EDITORIALS:

Al llarg de publicació de la Revista molts han estat els temes tractats en l´editorial i també de temes molt variats.

Sense voler excloure´n ni inclure´n cap, però a fi de tenir un ordre, hem agrupat per blocs els diferents editorials i així ens permet veure estadísticament els temes tractats.

PLAÇA MERCAT
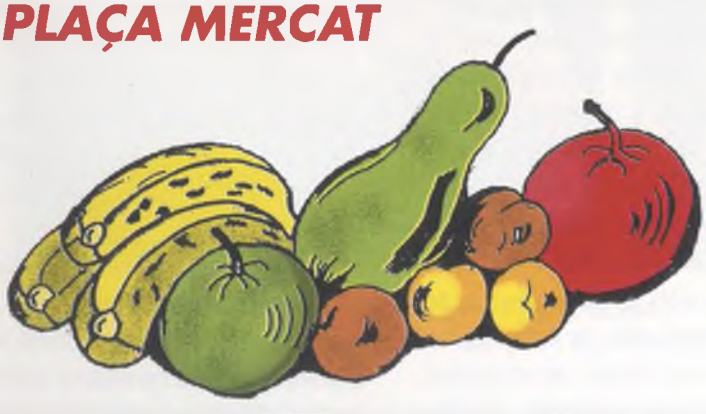
fruites i verdures
Berga
Tel. 23 39 12 - SALT

ginal editorial publicat a la Revista núm. 40, desembre de 1982.

Cal precisar que hi han editorials e fan referència a 2 o 3 temes, el e vol dir que en l´ordre, ssiblement, hauría d´estar en un re bloc, però tot és relatiu, hem l´ordre de la manera més sim-, per entendre´ns.

r Tema d´entitats i institucions:
ms.: 9, 17, 21, 24, 34, 42, 60, 79 editorials en 1), 93, 105, 112, 115, 3, 150, 159.

n De sensibilitat política:
gui local, nacional i estatal)
núms.: 2, 16, 32, 43, 44, 46, 74, 91, 92, 120, 123, 133, 146, 155.
núms.: 10, 11, 22, 26, 53, 57, 111, 130. núms.: 15, 38, 75, 76, 104, 118.

3er Associacionisme:
núms.: 5, 4, 97.

4art Solidàries:
núms.: 76=doble, 126, 131, 141, 157, 163, 153, 162.

5è Nadalenques:
núms.: 7, 18, 29, 62, 83.

6è Aconteixements en el món:
núms.: 113, 117, 119, 127, 132, 128, 136, 149.

7è: Urbanisme:
núms.: 6, 30, 67, 82, 101, 124, 151, 154.

8è: Aniversari d´entitats i institucions del poble.
Homenatge i celebracions:
núms.: 77, 87, 94, 147.

9è: Presentacions, agraïments, balanç, informacions:
núms.: 1, 8, 19, 31, 47, 50, 51, 52, 68, 96, 108, 122, 158, 122, 158, 61, 70, 80, 81, 89, 100, 116, 148.

10è: Esportives:
núms.: 12, 45, 85, 161, 72.

11è: Econòmica:
núms.: 14, 134, 135, 137, 145.

12è: Festes:
núms.: 4, 20, 22, 25, 28, 35, 41, 54, 59, 79, (doble), 98.

13è: Estacionals:
núms.: 14, 27, 36, 39, 48, 106, 107, 156.

14è: Poètiques:
núms.: 33, 73.

15è: Presentació del tema central o part del tema:
núms.: 23, 37, 49, 55, 56, 58, 63, 64, 65, 71, 72 (doble), 77, 84, 85, (doble), 95, 99, 110, 114, 154.

Nota:
doble: Vol dir que introdueixen el tema central o parlen d´ell, i tant poden estar en un apartat com a l´altre.
núm.: és el número correlatiu de la Revista.

Editorial

JA SOM INDEPENDENTS!!

Editorial de la Revista La Farga, núm. 43, març de 1983.

magatzems CABRUJA s.a.
OBJECTES D'ESCRIPTORI A L'ENGRÒS
Travessera de Sta. Eugènia, 12 - Telèfon (972) 23 40 11 - Fax (972) 23 00 22
17190 **SALT** (Girona)

Editorials significatius

Ja vam dir, en un principi, que tots els editorials són importants, però possiblement per la història del poble n´hi han uns que són més significatius o millor dit que es fan estimar més, això sense desmereixer els altres, I per citar-ne alguns, com exemple, podem dir:
núm. 2: Sense títol. Però es cita la creació del Consell Municipal, juny, 1979.
núm. 16: Un poble que té memòria. Octubre, 1980.
núm. 43: Ja som independents. Març, 1983.
núm. 44: El Nou Ajuntament de Salt. Abril 1983.

Editorials curiosos

Alguns editorial ens han cridat l´atenció per la seva originalitat, la seva idea o la manera de presenta´l. Així tenim, p.e. que l´editorial de la Revista núm. 13 trenca el malefici d´un número condemnat per l´infortuni i odiat pels supersticiosos. En canvi els membres del C. de R. de La Farga d´aquell moment en fan una lloança: VISCA EL núm. 13.
núm. 31: el tema d´aquesta revista està dedicat a la mainada el que van aprofitar per fer una editorial en veu d´una criatura que s´adreça personalment al lector.
núm. 40: En el número de desembre del 82, l´equip de La Farga va dedicar l´editorial a un dibuix d´un arbre, a l'estil genealògic, d´on pengen de les branques les diferents fotocarnet dels membres del C. de R. d´aquell moment, tot desitjant unes Bones Festes.
núm. 47: En aquest número ens expressa la dificultat de fer una editorial a ple estiu i amb molta calor.
núm. 69: Era desig dels membres de La Farga de dedicar un número a l´erotisme quan fos escaient i sembla que van pensar en el número eròtic per exelència, el 69, el que vulgarment en diem "el berro" però quan va arribar el moment malgrat el tema central està dedicat a l´erotisme, els membres del C. de R. ja estaven força desinflats el que va oferir que sortis una editorial força suau, i no tenia la trempera sexi que s´ha de tenir en els moments delicats i que és necessari per emprendre feines molt importants i que, sense fer gaire mullader, les hormones quedin relaxades. Per molts anys.

Editorial

La dificultat d'escriure un Editorial a l'estiu. núm. 47, juliol/agost de 1983.

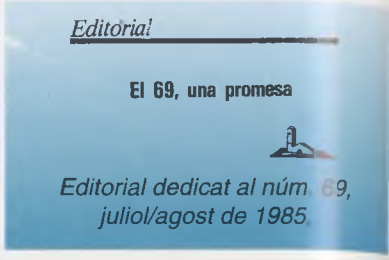
Editorial

El 69, una promesa

Editorial dedicat al núm. 69, juliol/agost de 1985

Un Editorial pessimista

Durant el procés d´elaboració del treball sobre els editorials hem trobat tota mena de condicionaments que podien afectar l´estat d´ànim d´aquells que la

Bona Festa Major

FORN de PA ARTESÀ
L'ESPIGA
PASTISSERIA

c/ Major, 98 - Tel. 23 46 43 - 17190 SALT (Girona)

Editorial

Nadala

Editorial del núm. 73, desembre de 1985. Nadals de Miquel Martí i Pol.

feien en aquell moment. Així, podem dir que hi han editorials optimistes, pessimistes, negatius, positius, etc.

Per posar un exemple en citem 1 de pessimita:

núm. 144: En el desembre de 1993 els membres del C. de R. de la Revista expressen en l´editorial la seva preocupació pel moment present, en una època que s´han perdut els ideals, en una societat insolidària, etc..., el que serveix, a part de prevenir a la societat, denunciar fets repugnants en una societat neolliberal...

núm. 144: Salt, un futur incert.

Un Editorial que no sabem què dir

Fer un editorial no és cosa fàcil i sovint no s´encerta a trobar el tema adequat que s´ha de publicar en aquell moment, per això al llarg d´aquest divuit anys de Revista també hem trobat aquesta queixa reflexada en l´editorial del núm. 66, corresponent a l´abril de 1985: En que diuen que aquell mes no s´havien de qué parlar però que com que l´editorial s´ha de fer, fan un repàs de les coses que es van fer en aquells mesos i tot parlant arriben al final. Adéu-siau.

Cloenda

I així d´aquesta manera arribem al final d´aquest petit treball, que bé podria ser una introducció als editorials de la Revista La Farga, ja que el tema donava per a molt més i se´ns dubte se'n podria fer una tesi doctoral, però el temps i l´espai no dóna per a més.

El treball ha estat laboriós i vull donar el meu agraïment a tots aquells articulistes que en un moment donat van escriure l´editorial de la publicació, d´una manera anònima, ja que en realitat són ells qui han anat marcant el ritme i han escrit la història.

Alhora, ens han fet reflexionar de moltes coses de la vida cotidiana d´aquest poble, en que queden reflexades les seves inquietuds, el seu missatge i les seves idees a l´editorial de La Revista La Farga. Per molts anys.

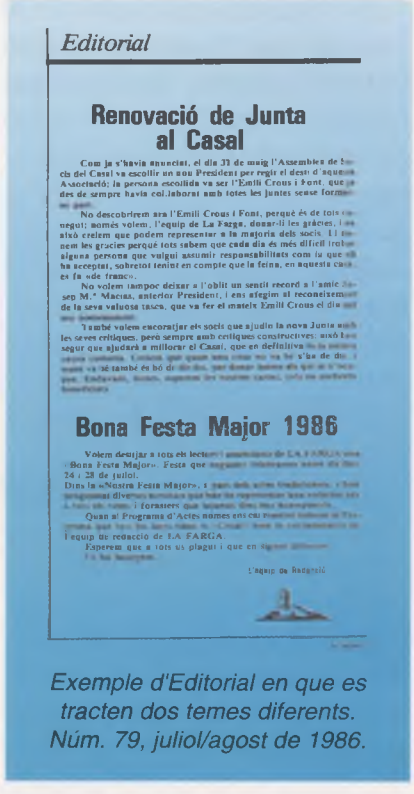
Editorial

Renovació de Junta al Casal

Bona Festa Major 1986

Exemple d'Editorial en que es tracten dos temes diferents. Núm. 79, juliol/agost de 1986.

BAR RESTAURANT
MURIEL
CARN A LA BRASA
Carrer Llarg, 34-36 - Telèfon 23 89 22 - Mòbil 909-88 70 32 - 17190 SALT (Girona)

Tornant als orígens
(Records de LA FARGA)

per: BURXETA

Sempre resulta bo remenar el sac dels vells records per treure'n vivències sucoses, d'aquelles que fan xalar l'esperit i et donen motius per continuar lluitant en aquest immens pou de caca en què s'ha convertit el nostre món.

LA FARGA va començar fa 18 anys. Ja és major d'edat, ja pot posar-se a festejar amb qui vulgui (o amb qui li surti al pas; les coses són molt relatives; collonades, que diria en Josep Pla).

Quatre tocats del bolet, que vèiem les possibilitats que ens oferia el Casal de Jubilats, ens vam prestar per cuidar-nos del butlletí intern de l'entitat. Ja teníem la idea al cap de fer una revista. Érem gent divuit ansy més joves -com passa el temps, ai las!- i estàvem disposats a tot per amor a la causa. (No teníem ni una p. pela, però anàvem carregats d'utopies i bona fe. Les utopies i la bona fe cada vegada s'estan posant més cares).

Vam entrar, doncs, a formar part del Casal de Jubilats i Simpatitzants i vam començar a actuar. Ben aviat, també, va sorgir la iniciativa (va ser abans o després? Ara no me'n recordo) d'un Centre excursionista. Recordeu, amics, com vam disfrutar cercant el nom? CES o no CES ("that is the question"). I no és pas que tinguéssim angoixes o dubtes hamletians. El bon amic Lluís Mateu va tenir un dels seus rampells de geni i va dissenyar l'escut. Un altre amic el va gravar o fabricar (com carai es diu la paraula exacta?) en plata. Com fardàvem d'escut trescant per les muntanyes i corriols! El pessebre al Mont Major, amb embardissada inclosa. Enguany (1997) he tornat al Montmajor i encara hi he trobat un pessebre del CES. L'anada al "Monte perdido" i a la Vall d'Ordesa. Quina joia! Recordeu les costelles de xai d'aquella beneïda fonda de Torla, que ens sortien per les orelles? Llavors sí que fèiem les coses ben fetes; i no vull pecar d'immodèstia o de "xovinisme" (coses de vell). Caminàvem fins a treure el fetge per la boca i, després, ens atipàvem de xai i de vi del país (molt bó; tant bó que ara n'han fet una denominació d'origen que es diu "somontano", em sembla).

LA FARGA ens feia reunir sovint. Parlàvem de tot. Ens fotíem de tothom (amb discreció i seny, ei!). Fèiem gresca. Ens ho passàvem d'allò més bé. I, a voltes, rematàvem la jugada en algun bar o en alguna fonda dels voltants. (Te'n recordes, Miquel, tu que, tot i el teu mal de cap angoixant, eres l'animador nat d'aquelles sortides nocturnes?).

Ens vam proposar arribar al número cent de LA FARGA i, després, deixar-ho en mans més joves, si és que hi arribàvem. Hi vam arribar i s'ha superat el número amb escreix. I val a dir que la continuació ha estat molt digna, tant o més que el nostre començament. Avui per avui, LA FARGA va indissolublement lligada al món de Salt, com la torre que ens va inspirar el nom (o, com cantava la Trinca, com Indíbil i Mandònio o com la Xita i en Tarzan).

Servo records molt bons. N'explico un perquè, per a mi, m'ha deixat sempre un regust de tendresa. Vam demanar una col.laboració muntanyenca a una persona. Ens va fer arribar un escrit que semblava fet en romanès. No hi enteníem res. El vaig agafar i el vaig refer de dalt a baix. I, després,

SUPERMERCATS CONSUM
Passeig Països Catalans, s/n. - Tel. 24 56 94 - SALT

aquell sant cristià de l'autor primigeni n'estava d'allò més orgullós. Deia: eh? Què us en sembla? Tothom em felicita per l'article.

Recordo les hores que havíem passat amb en Tòfol refent entrevistes. A vegades ens pixàvem de riure. Però hi havia bona fe i ganes d'aprendre. No diré pas que algú hagi arribat a ser un Quim Monzó o un Jaume Cabré (per dir alguns noms d'ara) o alguna Montserrat Roig o Isabel Clara Simó (ho dic perquè no s'enfadi alguna o algun feminista).

Recordo aquella FARGA oral que vam fer a can Panxut. Quina meravella! Tothom va donar el do de pit (com els tres tenors quan canten "ensemble"). Tothom va donar el millor que tenia a dins. Recordeu aquell carallot del Burxeta? Encara n'hi havia molts que deien: I, qui cony deu ser aquest? Ara sí que sabrem el nom! I es van escaldar. Perquè resulta

Tornant als orígens
(Records de LA FARGA)

que el Burxeta érem tots. I encara ho som.

Recordo aquella perla literària escrita per en Jordi Soler (en Sisif). En ma vida he sentit unes paraules de prosa tan bella, escrites amb tanta ironia i amb tanta estimació per a la persona (la Carmeta). Llàstima que l'atzar i els déus malèfics han fet que en Jordi no hagi escrit i publicat (perquè no sé si ho ha escrit) alguna cosa més extensa; una novel.la, posem per cas. Faria la patota a molta rampoina que tenim ara i que en diuen novel.listes (perdò. Potser m'he passat. Però és la meva opinió i la dic sense ànim d'ofendre ningú. Ja sé que això és pràcticament impossible, però... deixem-ho!).

Recordo els "quetifets" (treballs i problemes que ens feien esprémer el cervell. Ho "tradueixo" perquè aquest mot no el trobareu al diccionari de la llengua. I, si algú el troba, que m'avisi. La nostra pobra llengua ha anat perdent, poc a poc, molts mots locals que eren una de les riqueses més grans de Catalunya: Ara només cal escoltar una estona els locutors i presentadors de televisió, per adonar-se que el diccionari català és molt prim, molt minso). Doncs sí. Recordo els "quetifets" per redactar amb dignitat i sense barroeria el número 69 de LA FARGA.

I, parlant de "quetifets", també recordo els que passàvem (sobretot en Cebrián, el brigada, que en pau descansi) per trobar col.laboracions per al "pograma" de la Festa Major de Salt (corrector, sense r: po-grama).

Quantes coses vam pastar i coure als Consells de redacció de LA FARGA! En Guillem Terribes, un altre company que té més moral que l'alcoià i que estima molt Salt. Pel que sé, tot i que treballa a Girona, continua éssent un saltenc de cor i

Joieria Rellotgeria
Brasi

US DESITJA UNA BONA
FESTA MAJOR

c/ Àngel Guimerà, 95
17190 SALT
Telèfon (972) 23 34 57

SPAR

c/ Major, 301 - 17190 SALT
Telèfon 23 66 29

CARNS I EMBOTITS
RIGO

c/ Minali, 8 - Tel. 20 34 69 - GIRONA
c/ Santander, 2-4 "Super Spar" - Tel. 24 28 00 - GIRONA
c/ Major de Salt, 301 "Super Spar" - Tel. 23 66 29 - SALT

Tornant als orígens
(Records de LA FARGA)

continua col.laborant en moltes activitats saitenques. I caldria parlar d'altres persones. En Fonso Mateu, l'Emili Serra i "tutti quanti". A tots els porto ben endins del meu afecte. Però no vull arriscar-me a oblidar-ne algun.

Estic segur que tots els vells (i belles) companys recorden amb il.lusió i un pessic d'enyor i recança aquells temps (altra volta t'empipo, benvolgut i sofert corrector i també a la persona que piqui o passi a disquet l'escrit. Us faig avinent que el "belles" del parèntesi va amb b alta).

No sé si la idea de portar un harmònium a una gelera dels Alps francesos i, allí, interpretar aquella coral de la cantata 145 de J.S. Bach va sortir d'un consell de redacció. En tot cas, el dibuix (aquarel.la, em sembla, d'en Mateu autèntic -el de les llúdrigues- sí que es va gestar i fecundar amb regust de preny -no és això barret sobre capell?- al consell de redacció.

Però, sigui com sigui, mareixeria que fos així. Què? Que no? Qui diu això, diu una altra cosa.

Lluís Caritg i Santanach, A.C.S.

Rector de la Parròquia de Sant Cugat de Salt, col.laborador de LA FARGA de fa divuit anys

per: Jaume Bosch i Termes

Quan unes alumnes del col.legi de les Dominiques li varen preguntar l´any en què va ser construïda l´església de Sant Cugat, per tal de fer un treball a l´escola, en Lluís Caritg va decidir de desxifrar els escrits sobre les pedres que hi ha a la mateixa església, ja que els escrits sobre els papers no donaven dades fiables de la seva existència abans de l´any 1635 que consta a la llinda de pedra sobre la porta lateral del temple.

Amb paper i llapís carbó va començar a calcar tot els escrits i dibuixos de làpides i llindes de l´església de Sant Cugat. En la llosa d´una tomba del passadís central hi llegeix amb dificultat , la data del 1607 que li confirma que l´actual temple existia abans de l´any 1635, que consta a la llinda de la porta lateral. La posterior calca de la làpida del segle XIV, encastada en una columna, és la que li vàrem dedicar les pàgines centrals de LA FARGA Nº17 del novembre de 1980, que avui reproduïm, així com l´article que en Lluís Caritg i Santanach, al cel sia, va fer per la presentació del treball.

A la mateixa columna on hi ha encastada la làpida s´hi pot llegir la calca en paper com la que reproduïm amb la transcripció feta per en Lluís Caritg sota el text original de la pedra.

Article d´en Lluís Caritg i Santanach, publicat a LA FARGA, Nº 17, novembre 1980.

Quan les pedres parlen podem refer la nostra història. Val la pena d'escoltar amb molta atenció per tal de no perdre el fil. Només que parem esment a les poques dades que podem extreure de les vint o trenta pedres escampades per terra o clavades a les parets de la nostra església parroquial de Sant Cugat tenim corda per anar des del moment present fins el segle catorzè. Després d'un lent procés de fer i refer m'ha estat possible d'oferir-vos la reproducció que teniu a les mans. És la còpia reduïda d'una làpida sepulcral que es troba encastada a la cara interior de la columna tercera que aguanta la part nord de la nau central de la nostra església parroquial.

Si l'observeu amb atenció hi descobrireu coses ben curioses pel que fa al català escrit de fa uns sis-cents anys. Heus ací la transcripció:

"Ací jau en Bernat Estrader Domayer d'aquesta església i passà d'aquesta vida a 21 d'octubre de l'any 1362 el qual aquí instituí 5 misses d'aniversari, l'ànima del qual aja bon repós. Amen".

"Ací jau en Ramon Estrades sagristà d'aquesta església i passà d'aquesta vida a 3 de juny de l'any de 1362, la qual ànima aja bon repós. Amen".

"...a la nau lateral, davant l´altar que encara avui la gent en diu l´altar del marquès, hi ha una altra tomba col.lectiva: familiar? Està vorada per sis pedres. La llosarda del centre porta els dos claus de puja-i-baixa. Totes tres porten emblema. El de l´esquerra ornamentat amb una font de doble palangana. El del mig és rematat amb una corona de flors i dibuixos geomètrics. L´omple un rest d´arbres amb unes mans enllaçades més amunt de les copes i un riu (potser dos: el "Te" gros i el "Te" petit) a les seves arrels. El de la dreta té gravat un arbre ple de fruites i de fulles" (Lluís Caritg, "DESCALÇANT ARRELS DE SALT, La Farga, Nº 61, novembre 1984)

. . . Després d´una tomba col.lectiva en segueix una d´individual. molt gastada. No s´arriba a llegir cap paraula sencera. Només s´entreveuen unes quantes lletres. Però té una data ben visible 1607. . . (Lluís Caritg, LA FARGA Nº 61, novembre 1984)

Amb les Festes i les Tradicions

Salt

VALVI
SUPERMERCATS

MIRALLS I VIDRES

SOLAR S.A.

- DISTRIBUÏDOR DE FINESTRES DE GELOSIA I MAMPARES PER A BANY "VENTIKLAR"
- MANIPULACIÓ I COL.LOCACIÓ DE VIDRE PLA, "CLIMALIT", "SECURIT", CORBAT, LAMINATS, ETC.
- ESPECIALIZATS EN VIDRIERES ARTÍSTIQUES DE FORMIGÓ I VIDRES A LA SORRA.

Joan Maragall, s/n. (davant zona esportiva) - Tel. 23 58 11 - Fax 24 30 82
Apartat de Correus, 147 - 17190 **SALT** (Girona)

FOTOGRAFIA FD
Pl. CATALUNYA Nº 5 . Tel. 23 56 69 . SALT

- MATERIAL FOTOGRÀFIC
- VIDEO
- REPORTATGES

LLIBRERIA MONTSE

* LLIBRES DE TEXT
* MATERIAL ESCOLAR
* JOGUINES
* OBJECTES PER A REGAL

Dr. Ferran, 31 - Tel. 24 34 96 - 17190 **SALT** (Girona)

SUPER 10 TRIO LOTTO 6/49

GASOSES Costa SALT

FÀBRICA DE GASOSES
DISTRIBUCIÓ DE BEGUDES

Rosa Costa, S.A.

Torras i Bages, 35 - Tel. i Fax: 23 63 81
17190 **SALT** (Girona)

GRUP CATALÀ DE COMPRES, S.L.
GCC

Divuit anys de personatges a LA FARGA

per: Jaume Bosch i Termes

Des del número 2 de LA FARGA, juny de 1979, ara fa divuit anys, els entrevistats en la secció fixa del TEVA/MEVA eren dibuixats per en Lluís Mateu, i la caricatura de l´entrevistat il.lustrava l´entrevista. A la «Taula de Redacció» n´hem fet un recull des de la revista número 2 fins al 100.

Alguns dels personatges els trobareu més joves, i no pas perquè en Lluís fos generós amb ells, és perquè divuit anys passen per tothom, D´altres ens han deixat perquè el seu camí ha arribat a terme, al cel sien tots, però servem el seu grat record: en Lluís Caritg, el Campaner, en Miquel de Cal cigarro, l´Emili Crous, la Carolina de Can Rogelio, en Sant Roc.

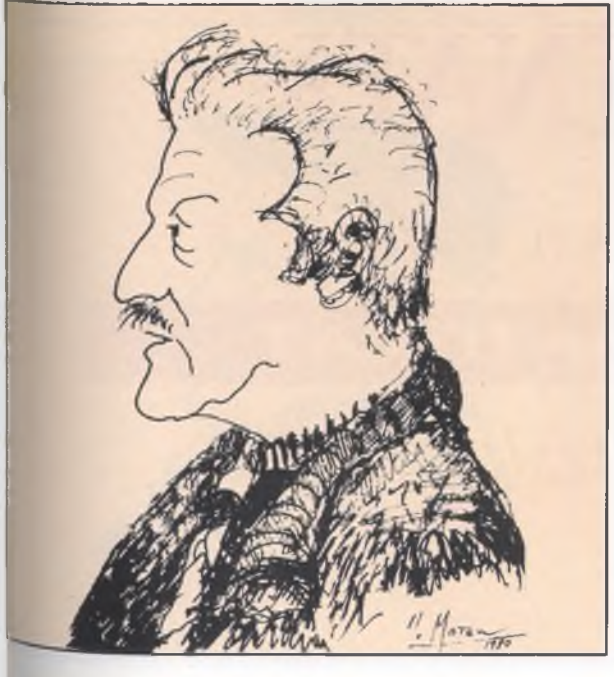

el teu estanc, tot l'any...

Països Catalans, 147 - 17190 **SALT**
Telèfon 24 45 50 - Fax 40 07 95

CONFITERIA
PASTISSERIA

GRANJA
CAFETERIA

MARGENAT

CASA FUNDADA EL 1929

LOCAL CLIMATITZAT

Bones Festes!!

Plaça Veïnat, 10
Tel. 23 06 79

SALT

c/ Major, 57
Tel. 23 00 61

Divuit anys de personatges a LA FARGA

Divuit anys de personatges a LA FARGA

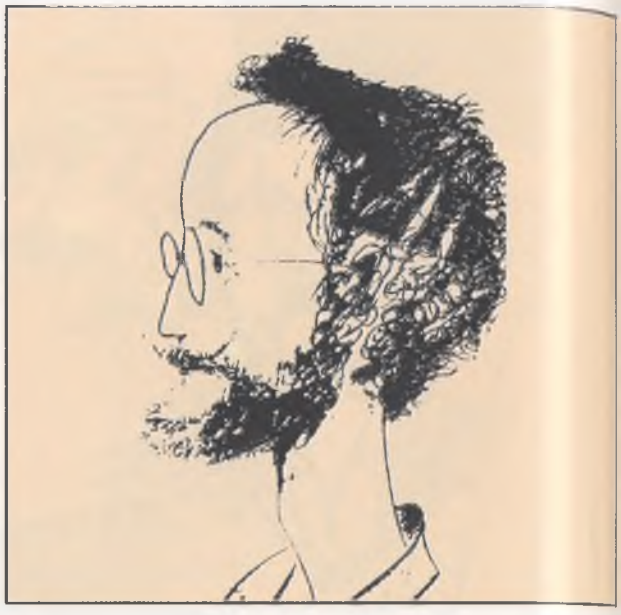

estació servei CLAU, S.A.

Gasolina Super - Sense Plom (95 i 98) - Gas-Oil "A" i "C"
Petroli per a estufes
Rentacotxes automàtic - Olis - Recanvis

Ctra. Nacional I, 141 - km. 110
Tel. 44 03 03 - 17162 **BESCANÓ**

Països Catalans, 57 - Tel. 24 05 64
Marquès de Camps, 79 - Tel. 24 27 50 - 17190 **SALT**

Divuit anys de personatges a LA FARGA

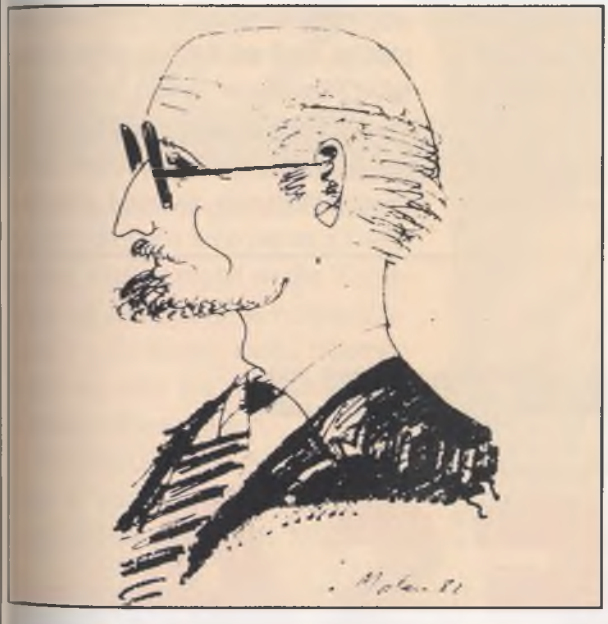

Nom de la caricatura - N úmero de la revista - Data

1.- Alfons Moré	N.º 2 - juny 1979	10.- "En Piber" J. Ma. Pibernat	N.º 85 - febrer 1987
2.- Narcís Casas	N.º 3 - jul./agost 1979	11.- "L'Helios", Jordi Soler	N.º 100 - nov./des. 1983
3.- El campanar	N.º 10 - març 1980	12.- Xavier Sunyer	N.º 59 - setem. 1984
4.- Salvador Sunyer	N.º 14 - jul./agost 1980	13.- En Manel de "Can Petrac·	N.º 23 - maig 1981
5.- Joan Boada	N.º 19 - gener 1981	14.- Manel Ros	N.º 24 - juny 1981
6.- Juli Fortià "en Julio"	N.º 20 - febrer 1981	15.- Emili Crous	N.º 27 - octubre 1981
7.- En Sant Roc	N.º 58 - jul./agost 1984	16.- Josep Cristòfol	N.º 28 - nov. 1981
8.- Lluís Caritg	N.º 17 - novembre 1980	17.- Pau Masó	N.º 36 - jul./agost 1982
9.- En Miquel de Cal Cigarro	N.º 40 - abril 1983	18.- La Carolina de Can Rogelio	N.º 40 - desem. 1986

L'oca amb peres, un plat nascut a Salt

per: Ricard Giménez

Fou el número 3 de La Farga (Juliol-Agost de 1979). En Jaume Font en un article titolat "Records Gastronómics" feu un repàs nostàlgic de les Festes Majors viscudes, i de la gastronomia que sempre hi va lligada. De la seva jovenesa hi destacava com a record més plaent la Festa Major de Salt, i en concret els guisats adobats amb salsafins que feien a l'Hostal del Pi, o bé el ***"platillo"*** del qual va escriure;

"Era un plat que no hi podia marcar. Un plat senzill però consistent. I no volem entrar en la polèmica de si el *"platillo"* és un plat petit en el qual hom servia els trossos de menor importància -els menuts- de l'aviram que havien de rostir, o bé si es un plat menor servit entre dos plats forts del menú de la festa.

Es veritat que jo l'havia vist normalment fet a base dels menuts de l'aviram i dels retalls de la carn de rostir que havia sobrat però tant se m'en dóna el seu origen. I, de fet jo crec que tot és qüestió de matissos. Però deixem-ho. L'important és que menjàvem *platillos.*

A cada casa tenien la seves receptes. Amb pèsols, amb bolets, amb samfaina... Però tots eren uns plats absolutament deliciosos i, ensems, genuinament catalans. Les dues salses bàsiques de la cuina catalana, el sofregit i la picada -segons Ferran Agulló- hi feien cap d'una menera harmoniosa i sàvia".

En aquest mateix article, també apuntava que la identitat dels pobles també es veu reflexada d'alguna manera en llur cuina i ens descobria una recepta de la cuina Saltenca: L'OCA AMB PERES AL ESTIL DE SALT.

Aquesta recepta va guanyar el primer premi al II certamen de la Cocina Española, celebrat a Madrid

CRISTALLERIES
GOPESA
INSTAL.LACIÓ DE PORTES TEMPERADES
VIDRIERES DECORATIVES - DOBLE VIDRE AÏLLANT
MAMPARES DE BANY - MIRALLS
VIDRES PLANS - VIDRES COLOR
VIDRES LAMINATS - FUSTERIA D'ALUMINI
Campcardós, 86 - Telèfon 23 67 05 - 17005 GIRONA

l'any 1974. Fou organitzat per "L'Asociación de Cocineros y Reposteros" i per la Revista "Los Gorros Blancos". Aquest plat el va presentar el Sr. Pedro Pèrez Giménez, que va dir en el moment de la presentació: "Ostentoso plato Gerundense, de los que pueden ser llamados de Fiesta Mayor, y en el que la soberbia presencia de la oca rodeada por las peras, ligeramente acaramelada, como haciendo guardia de honor". Un altre referència a l'Oca amb peres la feu Josep Lladonosa, cuiner enamorat de la cuina catalana en els eu primer llibre de cuina "La Cuina Torna" (De l'editorial Laia) on es pot trobar la recepta de l'oca amb peres a l'estil de Salt. D'aquest plat en diu "Es un orgull aquest plat de la nostra culinaria, i a l'ensems, motiu d'homenatge de tots els continuadors i defensors d'aquest art".

Així que us oferim ara la recepta original, que es va publicar en La Farga del Juiol-Agost de 1973.

INGREDIENTS: *2 quilos i 800 grams d'oca (una peça). 6 peres grosses i de bona presència. 2 cebes. 50 grams de pinyons pelats. 100 grams de panses. 3 grans d'all una fulla de llorer. 2 tomates grosses. 6 cullerades de llet o de nata de la llet. 1 litre d'aigua o de brou. Un pols de canyella. 1 got gros d'anís. 50 grams de sucre. 150 grams de llard o greix de porc.*

COM ES FA: Netegeu ben bé l'oca. Poseu els 150 grams de llard a la cassola, poseu-hi l'oca sencera, amb sal i pebre blanc molt, una de les cebes atrocets i els grans d'all i la fulla de llorer. Tapeu-ho i poseu-ho al forn. També pot anar al foc, però sempre tapat. Que es vagi fent poc a poc. El temps de coure's depen de la qualitat de la peça. Si la carn és dura, aneu-hi afegint, poc a poc, aigua fins que estigui ben cuita.

A part, i amb un xic de greix que resti quan l'oca ja estigui cuita, trinxeu-hi ben fina la ceba que queda, trinxada o picada, és igual. Fregiu-ho lentament. Quan la ceba agafi un calor ros o daurat aneu-hi afegint alls, després tomata ben picada, julivert, els pinyos, la canyella, la llet, el litre d'aigua, elg ot d'anís, i les peres.

A part, barregeu sucre amb aigua i feu caramel. Quan sigui fet; el tireu sobre de les peres:

Cal coure a part els 100 grams de panses, amb un bon vi de l'Empordà. Han de coure un quart. Després, s'escorren i es tiren per sobre de l'oca.

Cal servir-ho tot ben calent.

Els personatges d'en BUGARAC

per: Lluís Rovira

En aquests anys de joia, misèria, il.lusió, avorriment, etc. en Bugarac no ha fet més que transformar les sensacions i situacions que s'han viscut al carrer, en l'acudit foll de la Farga. En el seu espai ha sintetitzat allò que l'envoltava, ha ironitzat sobre aquell article de diari inconvenient, ha ridiculitzat amb humor les manies dels ciutadans, i ha contribuït positivament a despertar aquell efecte tan escàs, sovint, d'autocrítica constructiva.

Per articular el seu repertori ha util.litzat, entre molts d'altres, dos personatges entranyables. Un d'ells, el senyor de barret negre, amb mostatxo i ulleres fosques, a l'estil d'en *Matias Prats,* amb un punt àcid, papista i retrògrad (com del "règim"), el qual ha fet molta feina tot reproduint còmicament escenes de la vida real.

D'altra banda, en Bugarac té d'altres personatges més edificants.

És així als gegants, a quell rei i aquella reina que treuen a passejar a la plaça de la Vila, i que sota el seu llarg vestit amaguen allò que no mostren , però que en Bugarac els ho fa ensenyar. Certament la producciö ha estat extensa en 18 anys, així com ho són els esdeveniments succeïts. L'entrada a Europa, els Jocs Olímpics de Barcelona'92, el Rally París-Dakar, els arxius de Salamanca, la Independència de Salt, el fenòment d'Internet, les nuclears, la Festa de l'arbre, etc. Tot tractat amb la *màxima discreció* i aquell punt d'ecologisme que el distingeix.

Gairebé no es recorden les comptades ocasions en què en Bugarac no ha sortit amb la Farga, com va passar en el núm. 72 de la revista, al novembre de 1985.

Esperem que els anys no restin energia als personatges, que en neixin de nous, i que el poble de Salt i el context en què es mou permetin nous comentaris, noves inquietuds, més sarcasmes, i com no, *farts de riure* per tots plegats.

CARNISSERIA

CANSALADERIA

CONSOL

c/ Manuel de Falla, 40 - Tel. 23 99 49
Dr. Ferran, 24 - Tel. 40 21 03
Mercat de Salt, núm. 100-101-104-105 i 106
17190 SALT

FUSTERIA • EBENISTERIA • DECORACIÓ
SALT • GIRONA
JORDI CASAS
PAÏSOS CATALANS, 116
TEL. 23 79 14

El nostre ofici és la fusta, imagini's el que vulgui amb fusta, que li farem realitat!

30 anys al servei dels nostres clients!!

Els personatges de'n Bugarac

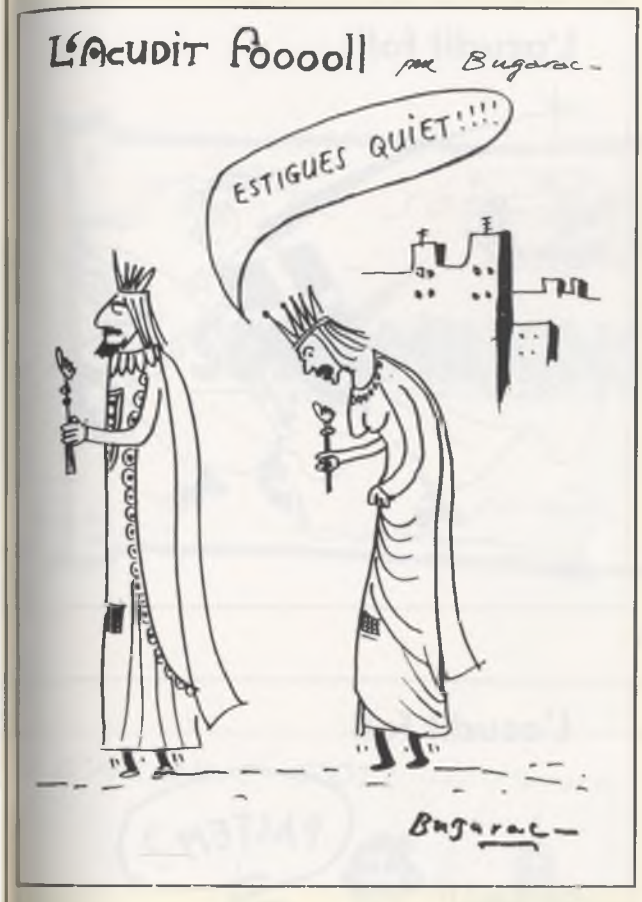

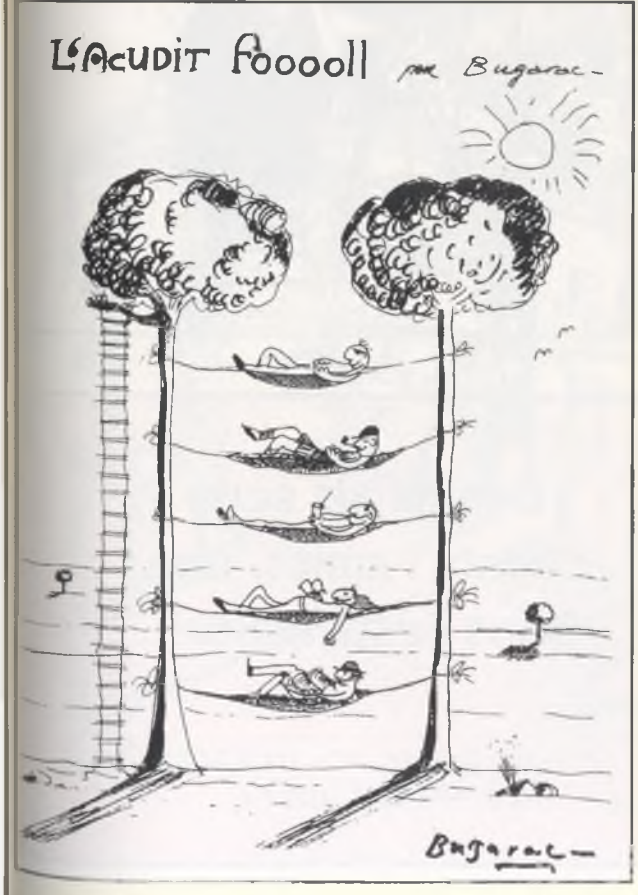

18 anys

Els personatges de'n Bugara

L'acudit foll

L'acudit foll

L'acudit foll

L'acudit foll

CONFECCIÓ SELECTA
STIL
HOME DONA

Desitja als seus clients i amics, una Bona Festa Major!!

c/ Àngel Guimerà, 93 - Tel. 23 08 87
17190 **SALT** (Girona)

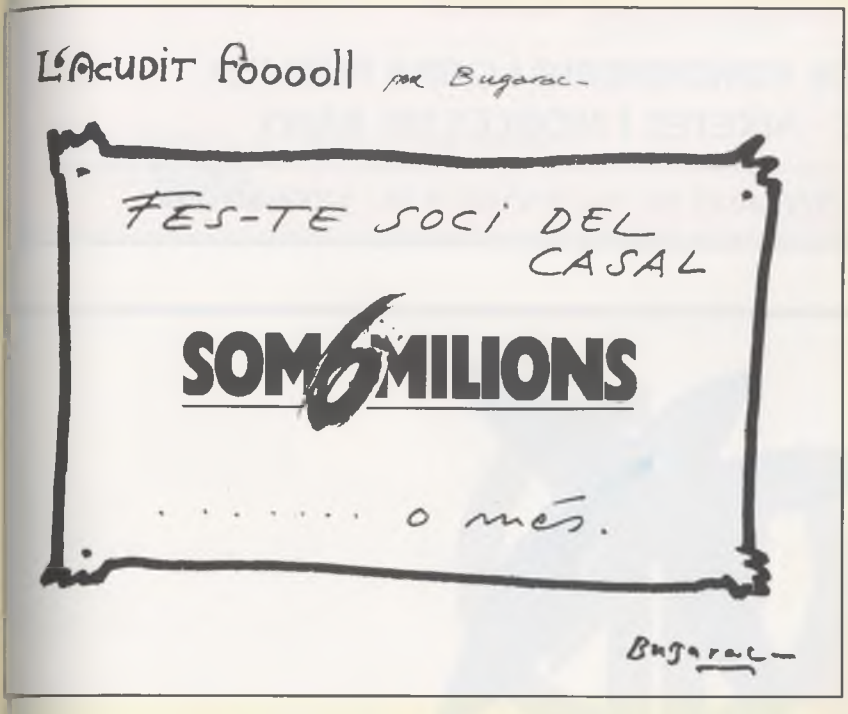

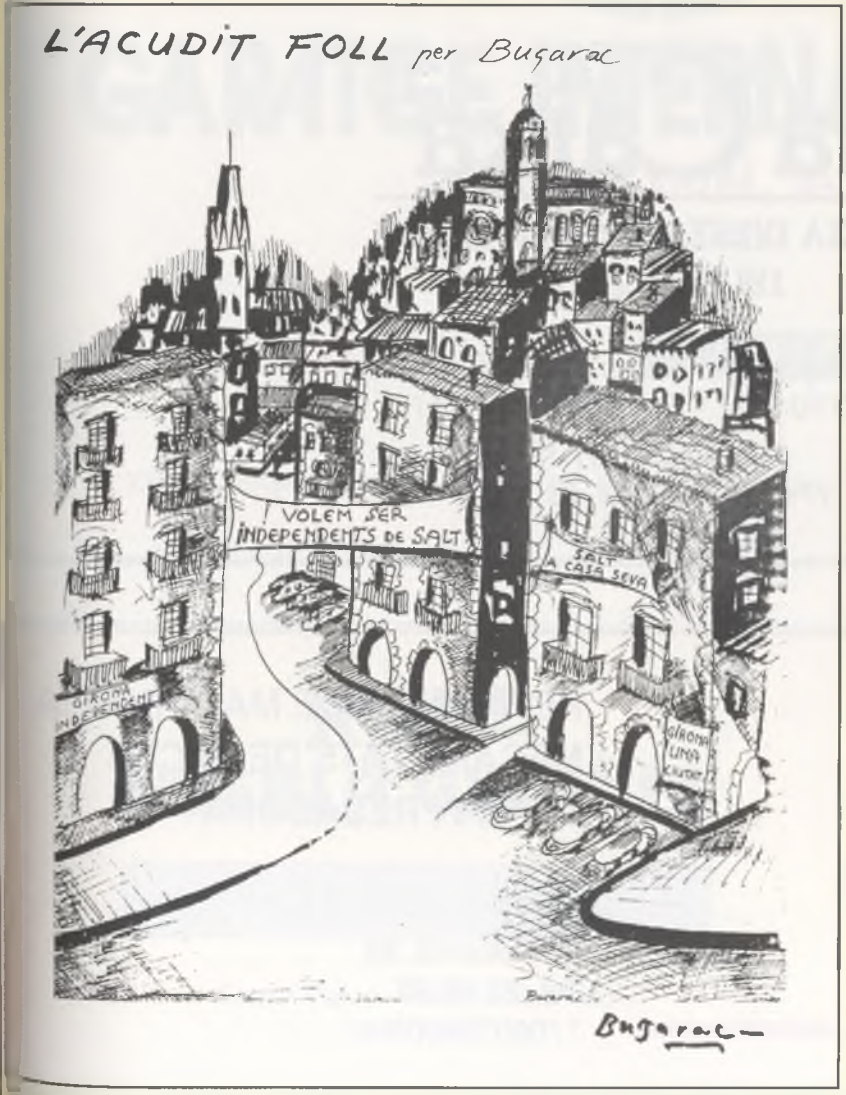

LA FARGA
us desitja una molt Bona Festa Major!!

Gersal

MATERIALS DE FONTANERIA I OBRA PÚBLICA
SANITARIS - AIXETES I MOBLES DE BANY

c/ Costabona, 40 - Tel. (972) 40 15 52 - Fax (972) 40 14 56 - 17006 **GIRONA**

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

Major, 173 - Plaça Llibertat, 1
17190 SALT • Tel. 972 - 23 77 11

Major, 301
17190 SALT • Tel. 23 50 10

MECÀNIQUES
CARANDELL

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA
MECANITZATS DE PECES
TORN I FRESADORA

Costabona, 49
Tel. 23 49 95
17005 GIRONA

assessoria d'empreses

gabinet d'economistes
i titulars mercantils

joan ribas
josep àlvarez

Plaça Marquès de Camps, 1, 2a. planta
17001 **GIRONA**

Tel. 21 06 73
Fax 20 98 19

GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo FIAT LANCIA

Ctra. Girona-Anglès, s/n. - Taller: Tel. 23 15 61 - Vendes: Tel. 24 12 12 - 17190 **SALT**

JAUME PUEBLA GIRONÈS

CISTELLER

Carrer Major - Telèfon 23 84 60
17190 **SALT**

Construccions

AURICH, S.A.

Construcció de xalets i obres de paleta en general

OFICINA: c/ Major, 316 - Tel. 40 13 28 - Fax: 40 13 29 - **MAGATZEM:** c/ Joaquim Ruyra, 16 - 17190 **SALT**

US DESITGEM

Naruma

C/. FRANCESC MACIÀ, 26 - TEL. 23 03 79

17190 SALT (Girona)

UNA BONA FESTA

- Fusteria d'alumini amb tall tèrmic
- Persianes de tots tipus
- Mampares i parets mòbils
- Rehabilitació sense paleta
- Pressupostos sense compromís

F.R. ALUMINIS REBARTER, S.L.

Carrer Major, 125 - Tel. 24 13 50 - Fax 24 23 16 - 17190 SALT (Girona)

AUTO- ESCOLA
SANT CRISTOBAL

TOT PER OFERIR-LI UN MÉS SEGUR,
COMPLET I RÀPID ENSENYAMENT DE CONDUIR

Av. Francesc Macià, 11 - Tel. 24 01 96 - **SALT** (Girona)
Av. Sant Narcís, 85 - Tel. 23 31 56 - **GIRONA**
Passeig d'Olot, 58 - Tel. 23 29 41 - **STA. EUGÈNIA** (Girona)

PERMISOS A1, A2, B1, B2, C1, C2, D i E

ORGANITZACIÓ IMMOBILIÀRIA

JP S.I.C.A.

API 7949

c/ Major, 231
Tel. 40 10 99 - **SALT**

Hogares con suerte

API 443

Avgda. Sant Narcís, 14
Tel. 40 21 10 - **GIRONA**

VENDA DE PISOS AMB 300.000 PTA. D'ENTRADA I UNA NÒMINA

ON VULGUIS I COM TU VULGUIS

- **Graduació de la vista**
- **Ulleres graduades**
- **Lents de contacte**
- **Ulleres de sol**

OPTICA SALT

m.s. nieto

Àngel Guimerà, 75
Tel. 23 36 45
17190 **SALT**

La tardor absoluta

Ara l'aram cruixidor del camí,
que la tardor pertot arreu prodiga,
empipador i dolç a la vegada,
truca a la mal closa estança dels records.

I dringuen picarols, i amb la música
que l'esperit encensa,
s'escapa tot un vol d'imatges enyorades,
engrunes polsoses de l'abir,
cavalcant l'airet fi, d'aquest setembre.

Modula un lament el cor: Ai, a quina platja morí
l'airet fi d'aquella primavera,
tota ella endiumenjada de verd clar
i d'esperança flamejant bandera?

Massa el cor, cansat, endevina llunyana i perduda
la seda blavosa d'aquell cel manyac;
el vell camí va seguint endavant,
solitari i taciturn pelegrí, mostrejat de grogor,
sense cap punta d'herbei verd que tremoli
ni cap llum de primavera embriagada. On són, ara,
la joia de la joventut, l'amic llibre, el fidel gos, i l'estimada?

Pau Masó i Fàbrega

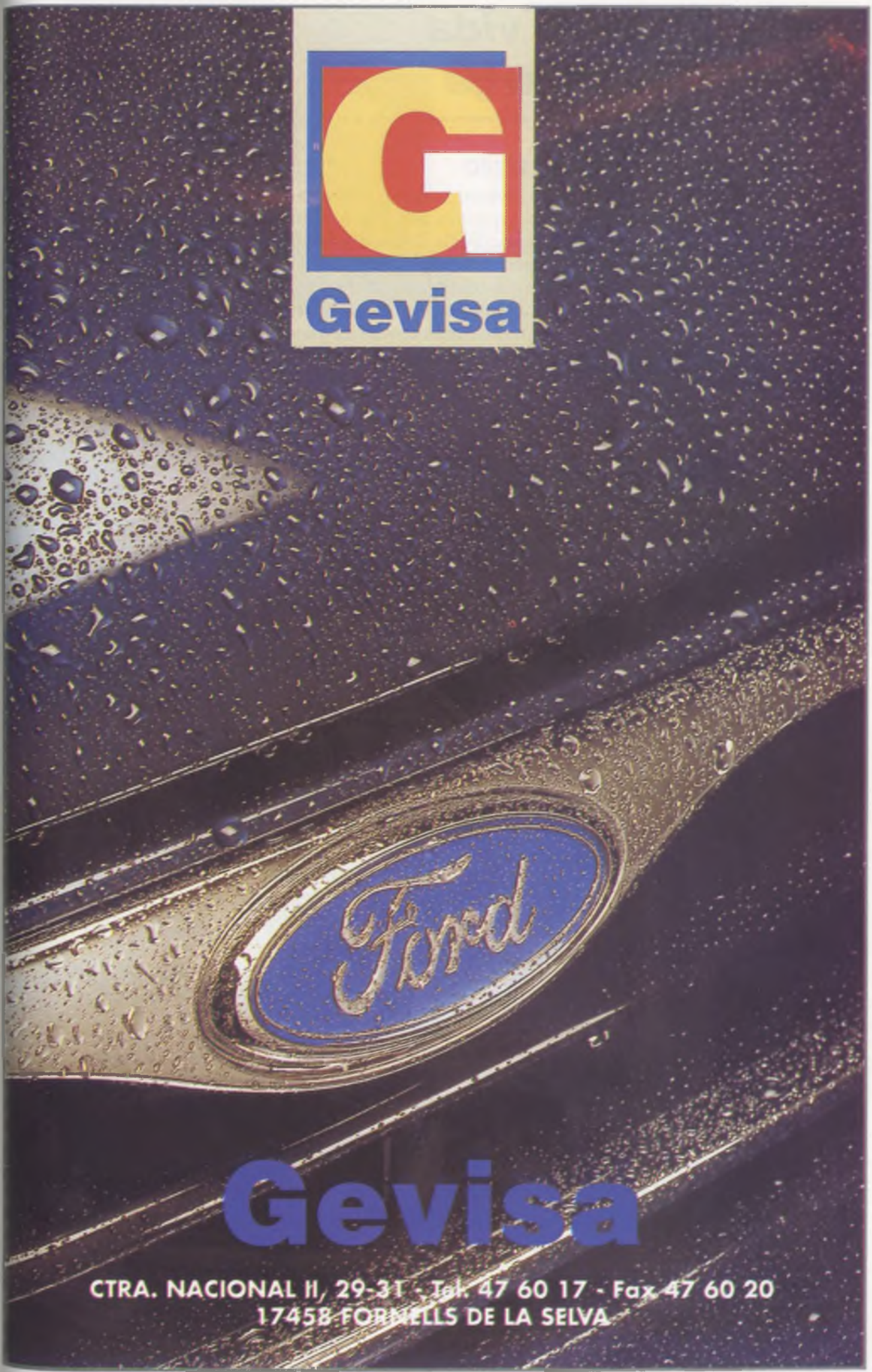
Gevisa
Ford
Gevisa
CTRA. NACIONAL II, 29-31 - Tel. 47 60 17 - Fax 47 60 20
17458 FORNELLS DE LA SELVA

18 anys de vida de La Farga

per: Ventura Pau i Soler - (l'Avi Pau

Abans d'escriure sobre els 18 anys de vida de LA FARGA, vull enviar una forta abraçada als seus fundadors, plena de records i d'amistat, amb el meu agraïment als que amb la seva constància la continuen editant i fan que cada mes la puguem continuar llegint. Formant part del seu consell de redacció, durant uns quants anys hi vaig tenir una columna que es deia "Converses amb els meus néts", i també col.laborava en els programes de Festa Major amb articles explicatius de fets històrics o de l'evolució urbanística o administrativa de la vila de Salt. Així vaig poder escriure les "converses" quan acompanyava els meus néts al col.legi de La Salle (qui m'havia de dir que més tard seria la Casa de la Vila del poble) o a les escoles del Silvestre Santaló o a l'Institut, i els explicava el perquè de la independència saltenca i el que representava per al poble, o altres fets que considerava d'interès.

18 anys d'existència, tant en les nostres vides com en les d'una revista, són motius per poder fer un recull d'històries que ens recordin tot un passat. En una reunió del Consell de Redacció, Mossèn Quim Pla em va batejar amb el pseudònim "d'Avi Pau", amb què a partir d'aleshores signava els meus escrits. Ara si continués escrivint caldria signar amb el de "besavi", perquè a més de néts tinc besnéts en el clan familiar.

Circumstàncies familiars m'han tornat a canviar del domicili saltenc per l'actual gironí de Santa Eugènia; però quan agafo l'autobús per sortir o retornar a casa em sembla que torno a Salt, i hi saludo o puc recordar els que foren els meus veïns.

I per acabar, desitjo a LA FARGA, èxits i llarga vida per poder-los gaudir.

GALERIES BELL-MIRAR

L'ENCANT FEMENÍ
Perruqueria - Bellesa
Solàrium
Ps. Marquès de Camps, 8
Tel. 23 54 35 - 17190 SALT

FERRETERIA TOT-BRIC
• ARTICLES REGAL
• ARTICLES PARAMENT
• ELECTRODOMÈSTICS
AGLOMERATS • MOTLLURES • LLISTONS
PINTURES • CÒPIES DE CLAUS
Ps. Marquès de Camps, 8 - Tel. 23 54 14
(Galeries Bell-Mirar) - 17190 SALT

MERCERIA - PERFUMS
maria
Ps. Marquès de Camps, 8
Plça. Onze de Setembre, 10
Tel. 23 96 56
17190 SALT

DOBLE VIA
MODA HOME I DONA
Plça. Onze de Setembre, 9 - Tel. 40 13 0 - SALT

bar · pub

El Tinell

DIMARTS TANCAT, EXCEPTE FESTIUS I VIGÍLIES DE FESTA.

OBERT A PARTIR DE LES 19 HORES.

Avgda. Francesc Macià, 30 - Tel. 23 69 72
17190 **SALT**

ANGELATS

Compri un televisor MATCHLINE i gaudexi'l sense pagar molts anys.

MATCH LINE

c/ Àngel Guimèra, 83
Tel. 23 52 15 - Fax 23 05 47
17190 **SALT** (Girona)

BAR
EL PAJAR

TANCAT ELS DIMARTS

c/ Pacheco, 5 - Tel. 23 14 37 - 17190 **SALT**

La Història del nostre poble

L´ARXIU MUNICIPAL NECESSITA LA VOSTRA COL.LABORACIÓ PER RECOPILAR LA HISTÒRIA RECENT DEL NOSTRE POBLE

S´està realitzant una recerca que té com a objecte d´estudi el poble de Salt. A diferència d´altres treballs, aquest s´interessa especialment en la gent que va viure els esdeveniments del poble durant el període que va des de la proclamació de la II República passant per la Guerra Civil fins als primers anys de la postguerra.

Quines eren les condicions de vida d´aquells moments? Quines eren les activitats culturals del poble? Com es vivia la Festa Major? Com era la vida a les fàbirques? I les hortes, tenien importància per la subsistència de les famílies? Quins eren els motius de les famílies o persones més conegudes del poble? De quins equipaments o infrestructures disposava el poble? Com funcionava la dinàmica de l´estraperlo? De quina manera afecta a una vida un procés revolucionari com l´època del comitè? I el conjunt de la guerra, com es vivia al poble? I l´esdeveniment del franquisme que va suposar? Quins canvis més significatius es van produir? etc.

Per què diem que ens interessa especialment la gent, la població civil?

Som de l´opinió que per conèixer amb més profunditat i exactitud la vida quotidiana del nostre passat més immediat, a part dels llibres ja escrits i de tots els documents que es puguin trobar als arxius, els testimonis orals de la gent que va viure els esdeveniments són d´una importància cabdal. Mai un document ens pot transmetre els sentiments, les valoracions, explicar-nos els detalls d´una vida viscuda. Sovint tenim tendència a creure, equivocadament, que només tenen importància les vides i fets d´aquelles persones o noms que per les circumstàncies que siguin han tingut un paper destacat en la nostra o altres societats. Cadascú té una experiència vital única i aquesta unicitat la fa tan interessant com qualsevol altra. A més del grans personatges de la Història, sovint manipulats pe interessos diversos i on malauradament es perd l´objectivitat

Estem interessats en la vida quotidiana, qualsevol tipu d´anècdota, personal o no, qu faci referència a aquest període és d´un gran interès per nosaltres.

És per això que fem una cri da i us demanem la vostra col.laboració. Així, d´aquesta manera podrem conèixer millo el nostre passat. El construirem tots plegats.

Moltes gràcies.

***

Si voleu col.laborar u podeu dirigir a l´ARXIU MUNICIPAL DE SALT, pl. President Lluís Companys, 1719 SALT - Tel. 231527. Deixeu e voste nom, adreça i telèfon ens anirem posant en contacte després de l´estiu.

construccions el GIRONÈS S. A.

Països Catalans, 230 (baixos) - Tel. 24 39 11 - 17190 **SALT** (Girona)

DISTRI BUST

DISTRIBUCIONS BUSTIÀRIES

Repartim publicitat a tota la província

Ausias March, 8
Telèfon 24 47 27 - 908 28 37 34
17190 **SALT** (Girona)

metall-nou

FUSTERIA D'ALUMINI I FERRO

- Finestres de tot tipus:
Alumini, tancament pont tèrmic
- Alumini i fusta
- Alumini i làmina de fusta
- Baranes
- Persianes
- Automatitzem tot tipus de:
Persianes,
Portes basculants, correderes enrotllables, portes batents, etc...

c/ Curt, 5 - Telèfon 24 40 58
17190 **SALT**

JOSEP LL. VÀZQUEZ

INSTAL.LACIONS DE:

- CALEFACCIÓ
- ELECTRICITAT
- FONTANERIA
- GAS

Empresa col.laboradora de GAS GIRONA

c/ Major, 234 - Tel. 23 43 70
c/ Joan Maragall, 6 - Tel. 23 76 21
17190 **SALT**

ÒPTICA

Amadeu Agustí

ÒPTIC DIPLOMAT

Plaça Catalunya, 8 - Tel. 20 42 28 - 17003 **GIRONA**

MOTOS TRAFACH

Concessionari Oficial per Girona i província

YAMAHA

Grans novetats de scooters de 50cc.
i motos de totes les cilindrades
nacionals i d'importació.

c/ Major, 14 - Tel. 23 49 43 - Fax 23 80 86 - 17190 **SALT** (Girona)

OK SERVICE

Reparacions ràpides a domicili

FORN DE PA I BRIOXERIA

MONT-RAS

JOSEP Ma. FERRER

Us desitja una bona Festa Major

FRED i CALOR

GIRONA

AIRE CONDICIONAT I CALEFACCIÓ

1987 - 1997

Amb el vostre suport i la confiança que ens heu demostrat sempre, ha fet possible celebrar el nostre

10è. ANIVERSARI

Moltes gràcies!!

c/ Ramon Sambola, 13
Tel. 24 29 70 - Fax 40 22 32
17190 **SALT** (Girona)

La tarda de la feixina, un esclat d'alegria

per: Undara

Des de molt antic se celebra, l'últim dia de la Festa Major, un berenar a l'aire lliure, als afores del poble, en un indret bonic i acollidor, és el que en direm LA FEIXINA.

El seu origen sembla provenir del dia aquell que el veïnat d'un carrer gironí, després d'haver sofert quarantena, determinà celebrar-ne el termini amb una berenada i amb la crema de la "feixina" que barrà les entrades del carrer, incomunicant-lo. La feixina era un feix de branques primes lligades ben estretes que servia per a fer parapets i altres obres de fortificació, a fi d'obstruir l'entrada i sortida al carrer de persones d'altres indrets en èpoques de pestes i deixar-lo aïllat de la resta. Generalment es feien de plantes de la zona, amb espesses barreres de canyes o de boixos i amb la incorporació del bruc boual, que permetia fer un conjunt de barnilles que anaven de vora a vora, entrellaçats i encreuats, amb les branquetes fins als muntants, on no podien passar els gossos ni els gats més petits.

I des de llavors a Girona s'ha seguit emprant el mot "feixina" com a sinònim d'un berenar col.lectiu als afores, amb balls...

Antigament, l'últim dia de la Festa Major acostumava a recórrer els carrers del poble una banda completa de tabals i cornetes que d'aquesta manera avisava el veïnat que s'apropava el moment d'anar a celebrar "la feixina", és a dir, que tots els veïns amb llurs familiars havien d'anar a berenar, millor dit a sopar als afores, generalment en una font propera. I així unes colles darrera les altres, duent cistells i coves ben proveïts, feien via sense presses vers el lloc prèviament assenyalat. Una vegada allí s'aplegaven i no trigaven a trastejar per la minestra.

Il.lustració: ***Lluís Mateu.***

Cap a les 6 solia començar la berenada i, en acabat, es divertien amb cants, jocs i danses. Després, els músics, començaven la primera sardana.

Avui dia, encara es conserva aquesta tradició tan important en el darrer dia de la Festa Major, i així es celebra, any darrera any, amb algun breu interval, la feixina al nostre poble al Pla dels Socs, amb l'animació d'un artista o espectacle infantil. On els grans fan petar la xerrada, discuteixen la jugada i els joves i la mainada s'ho passen d'allò més bé.

Per molts anys i bona Festa Major per a tothom.

DECORA COLOR

norai.

VENDA AL MAJOR I AL DETALL DE PINTURES

c/ Major, 309 - Tel. i Fax: (972) 24 54 04 - 17190 **SALT**
c/ Federico García Lorca (Urb. Torres de Taialà) - Tel. (972) 22 43 63 - 17007 **GIRONA**

La Història de la nostra revista

per: Anna Bonal

Voldria dedicar unes paraules d´agraïment a totes les persones que fan de La Farga una espècie de roda comunicativa i familiar.

Som gent del poble- Persones que exposem les nostres idees i inquietuds de la forma més diversa, generalment constructiva. i potser per aquest motiu ens coneixem més bé sense que cap de nosaltres resulti antipàtic.

En aquest poble, com tots, hi ha problemes, aspiracions, criteris diferents i la manera de resoldre´ls és ser comunicatiu per mediació del diàelg.

Cadascú fa poble a la seva manera- L´alcalde en primer lloc exposa els seus conflictes de diferents opinions de la manera que creu més adient.

El mossèn sempre allà on és més necessari per ajudar els feligresos amb els seus escrits i obres; el senyor Pau Masó, tan elegant i delicat i humà amb els seus escrits; i si parlem de poetes el senyor Sunyer escrivint meravelles sobre la natura en els seus poemes. - Els dirigents que fan que funcioni bé, els defensors del riu Ter i de les deveses incloent-hi els arbres, plantes i ocellades; el que pinta el fons de la nostra Revista perquè ressaltin encara més els nostres escrits i deixar-ho tot més polit.-Totes aquestes qualitats humanes exposades en aquesta revista que és La Farga, és fer que el poble de Salt s´assabenti de les inquietuds que tenim els saltencs per ser tots una mica millor cada dia, sigui per mediació de l´escrit o de les obres.

Hi ha moltes altres persones que col.laboren que m´és impossible anomenar-les totes com a col.laboradores i simpatitzants que mereixen els meu respecte quan exposen els seu criteri.

I... m´he deixat una cosa molt important... el treball del consell de redacció que va polint les nostres falles, els que no som mestres, sinó alumnes.-Això és d´agrair.

Voleu que us digui el meu parer?, doncs que aquesta revista no pot morir perquè moriria una part de cada un de nosaltres.

Bona festa!

LA QUALITAT DEL SEU GUST

N. VICENS
Carnissers i Xarcuters

Àngel Guimerà (Edif. Les Loles) - Tel. 40 19 42
Francesc Macià, 11 - Tel. 23 52 16
Plaça Mercat - Llocs 68 al 72 - Tel. 23 07 16
SALT (Girona)

CONSULTA D'INFERMERIA
Plaça Sta. Eugènia, 4, baixos 1 - 17006 **GIRONA**

Serveis de:
INFERMERIA
PODOLOGIA
FISIOTERAPEUTA
ANÀLISIS

Estem al seu servei a la consulta o bé a domicili
Hores convingudes
Demaneu informació al telèfon

23 59 00

TALLER
ESTUDI
paso largo

aula informàtica
PHOTOSHOP
ILLUSTRATOR
QuarkXPRESS

aula plàstica
AEROGRAFIA
PINTURA OLI
AQUAREL.LA

informació
Tel. 23 93 33 -Tardes 4 a 10 h.

Festa Major a l'Hostal

per: G. Carreras

Sempre hem sentit a dir als nostres avis i als nostres pares que les coses d´ara no són com les d´abans..." la festa major ja no és el que era..." sentim a dir amb certa nostàlgia.

El record nostàlgicde festa major és per mi encara molt present, quan encara era un vailet que corria per entre les taules de l´hostal amunt i avall esvalotat per l´ambient que es vivia de festa major. Tothom anava massa atrafegat aquells dies amb prou feines ningú em feia massa cas"..."... estorvava i feia nosa sempre al mig..."

Al no poder estar per mi els de casa, sempre hi havia "voluntaris" per cuidar-me. A ells ja els hi anava bé..., l´Esparter, el "Puntal", en "Michel", en "Mongeta Crua", fins i tot algun Guàrdia Civil de la caserna del costat de l´hostal, ells eren els encarregats de guardar la "criatura", clients de sempre, que s´auto-encomanaven tasques de mainadera. Ells no estaven massa habituats a guardar petits, però per les seves malifetes sí que els hi avava bé.

M´ensenyaven paraules grolleres que jo no entenia ...digues..."mal par..."coll...", era important que les digués en veu alta, així tothom rivia i feia que a casa s´enfadessin molt i renyessin el graciós. Després de més grandet, vaig saber que aquestes paraules eren "paraules lletges"que només les deien els homes grans.

Abans a Salt només hi havien quatre bars, el bar Flor, Can Pep, Can Pascual i l´Hostal del Pi...sabeu...el nom de l´hostal del pi ve de lluny, però no se´l coneixia pas per aquest nom abans se´l coneixia per l´hostal del vi. Teníem tina pròpia, compràvem el raïm i ens fèiem el vi a casa i el veníem i és per això que l´hostal se´l coneixia per aquest mot. "...anem a l´hostal del vi..." "...quedem a l´hostal del vi..."va ser que al plantar-se un pi davant l´hostal es va decidir anomenar-lo l´Hostal del Pi i no Hostal del Vi, considerat que aquest últim no era massa adient i que el canvi no s´apreciaria perquè la fonètica del mot seguiria essent la mateixa.

A l´hostal però, érem els únics que fèiem menjars i teníem gent a dormir, per això els dies de festa major, els pares el recorden com dies de "...feina i més feina...". Aquells dies es vivien amb molta intensitat des de les sis del matí fins a les dos o les tres de la matinada, depenia de les ganes de gresca que tenía la gent.

De bon matí es preparaven les taules "...que ja no es desparaven més..." per l´esmorzar, pel dinar, "...se´n feien fins a tres torns...", berenars, sopars i ressopons fins a altes hores de la nit. Els matins les taules eren plenes

Festa Major a l'Hostal

de gent ja que era preceptiu, després de sortir del concert "...abans es feia concert al matí..."-o de missa del dia de Sant Jaume, que la gent del poble que tenia convidats a casa, els portés a fer el vermut a l´hostal abans del "dinar de festa major" que el feien a casa.

A l´hostal es quedaven a dinar el músics de les orquestres i la gent que venia de fora sense cap tipus de formalisme perquè tothom es coneixia, es respirava un ambient familiar "...allà tothom es sentia com a casa..."

La festa de Salt era una de les més grans i sempre hi venien les millors orquestres com l´Orquestra Caravana, La Selvatana, Els Montgrins, Janio Marti, La Principal de la Bisbal.

Per l´hostal hi han passat totes aquestes orquestes i molts artistes coneguts com la Conxita Bautista, en Manolo Escobar en Luis Aguilé i en Toni Ronald. "...que mentre dinava no parava de firmar autògrafs..." A casa recorden en Luis Aguilé, que en aquell temps encara no era molt conegut, que improvisava cançons i les dedicava a la cuinera per lo bé que havia menjat..." entrava a la cuina a veure els plats cuinats i poder fer millor tria "...era molt amable i li agradaven molt els guisats i el bon menjar..."

Els dinars de festa major a l´hostal eren coneguts pels seus guisats i esperats any rera any, per la gent que cada any venia a la festa de Salt, sobretot pels músics de les orquestres que deien que en lloc es menjava més bé "l´ànec amb salsafins"- el plat típic de la festa major de Salt- també el "cap de xai" i la "pota de vedella" que eren menjars habituals.

A l´hora del sopar els primers eren els músics, els que havien iniciat el ball de la tarda, no s´encantaven massa eren els encarregats d´obrir el ball de la nit. Aquests eren els últims d´aixecar-se de la taula i feien temps per esperar l´hora d´actuar, eren els que tancarien el ball de la nit.

A casa la cuina no tancava mai sempre era oberta a tothom i a tota hora. Si a algú li venia bé una truita se li feia, o una arengada amb torrades o una botifarra. A vegades els músics demanaven un plat de sopa abans d´anar a dormir després d´haver acabat el concert... I és que, fins i tot al matí, a vegades, calia fer un arròs bullit o un plat de sopa amb menta si s´havien passat en la gresca de la nit.

ESTANC Núm. 2
de Paquita Nonó
Tabacs, Timbres, Revistes, Premsa
Loteria Primitiva i 1x2
Manuel de Falla, 28 - Telèfon 24 17 47 - 17190 SALT

BONES FESTES!!

bici oci SALT
EXPERTS

en bicicletes i complements
-Taller especialitzat
-Rentat

c/ Llarg, 21 - **SALT/GIRONA** - Tel. 24 11 01

SEGURO
NUEVO
OCASO HOGAR

OCASO

SUCURSAL DE GIRONA:
c/ Barcelona, 17-19 - 17001 **GIRONA**
Tels. 20 67 34 - 900 65 65 65

ELECTRO MOTOR AMAT

REPARACIÓ
ELÈCTRICA
DE L'AUTOMÒBIL

Passeig Països Catalans, 244
Tel. 23 25 61
17190 **SALT** (Girona)

esports PARRA

10è ANIVERSARI
1987 - 1997

c/ Major de Salt, 268 - Tel. 24 33 04 - 17190 **SALT**
c/ Migdia, 1 - Tel. 20 04 29 - 17002 / c/ Pare Coll, 11 - Tel. 23 24 97 - 17005 GIRONA
Ctra. Barcelona, 99 - Tel. 41 13 58 - 17001 **GIRONA**

Una mascota vitual

per: Ricard Gimenez

Ja ha arribat aquí una moda que al Japó està tenint ressò, el Tamagotchi. Es tracta d´un petit artilugi de mida d´un ou, que funciona amb una pila i té una pantalla com la d´un rellotge digital.

Té tres botons per controlar-lo i fa un so semblant al d´un telèfon mòbil per reclamar atenció, si prèviament no hem tingut la precaució de desactivar-lo.

La gràcia d´aquest aparell està en que es comporta com un animaló de companyia.

Un cop adquirit i prement un botó que té a la part del darrera, donarem "vida" a la mascota. A partir d´aquest moment ja ens haurem de preocupar del seu benestar, donar-li menjar, netejar-lo, cors en la pantalla, a més cors més felicitat. Si li cal menjar l´animaló posa cara de gana en la pantalleta i haurem de prémer uns botons i així podrem triar quin aliment li donem. Ull, que si no li donem menjar es posarà malalt (farà mala cara per la pantalla) i caldrà que li posem una injecció per guarir-lo. Que s´avorreix, ens xiularà a la butxaca fins que li fem cas.

Tot plegat imita a la prefecció les atencions que hauríem de tenir amb un animal de companyia, sense cap dels inconvenients que aquests comporten, i a més el podem portar a la butxaca.

D´aquest aparell al Japó se n´han venut més de 14 milions d´unitats, i hi ha persones que han arribat a pagar més de cent mil pessetes per un d´aquests aparells.

Tot plegat és un joc, però donat l´èxit que ha tingut en alguns països segur que es podrien fer moltes conjectures sobre el perquè d´aquest èxit. No ens estarem tornant una mica massa còmodes tots plegats?

Carnisseria i Xarcuteria
CONSOL
PLANELLA
Plaça Catalunya, 17 - Tel. 23 68 08
SALT

Els bi desitgem
Bona Festa Major

De dalt a baix i d'esquerra a dreta: Josep Martínez (delegat), Rafel Mató (fisioterapeuta), Pau Terribas, Albert Domènech, Eduard Benítez, Raül Salido, David Camps, Miquel Martínez (entrenador), Diego Gabilán, Gerard Rodríguez, Marc Juanola, Galderich Sanmatí, Ignasi Mató, Gerard Cabarrocas.

El Pompeu Fabra Infantil fa història al quedar setè d'Espanya. El col.legi Pompeu Fabra que militava a la Preferent Catalana va haver de passar per molts entrebans per poder aconseguir ser el setè millor d'Espanya. Primer classificar-se com a tercer de Catalunya, per darrera del F.C. Barcelona i el Joventud de Badalona. Després a la fase interautonòmica disputada a Sangüesa (Navarra), eliminar l'Anway Zaragoza i classificar-se per la fase final que es va disputar a Castellõ de la Plana, on varen plantar cara als millors equips de l'Estat Espanyol. L'entrenador del Pompeu Fabra, Miquel Martínez, comentà que: *"Estic molt content per la fita aconseguida i espero que aquesta no sigui la darrera. La temporada vinent disputarem la Preferent Catalana Cadet-B".*

El tarannà i el lema de l'equip ha estat en tots els partits i desplaçaments a Sangüesa i Castellõ el de BON ROTLLO.

El Pingüí

-Croissanteria
-Forn de Pa
-Gelateria
-Cafeteria
-Rostisseria

Per encàrrec
dissabtes i diumenges
Pollastres a l'ast
Conill, xai,
galtes, canelons

c/ Àngel Guimerà, 58 - Tel. 24 55 42 - **SALT**

IMPREMTA pagès, s.a. imprenta PAGÈS, S.A.

FABRICACIÓ PRÒPIA DE PAPER PER A ORDINADOR

- DISSENY GRAFIC
- AUTOEDICIÓ
- FOTOCOMPOSICIÓ
- SELECCIÓ DE QUADRICOMIES MAC - PC
- CARTELLERIA
- CATÀLEGS
- FULLETONS
- TROQUELATGE
- TOT EN PAPER

C/ Eixample, 8 - Tel. 42 01 07* - 17160 **ANGLÈS** (Girona)

la faRga revista de Salt

col.labora i anuncia't a la revista.

devesa

TENDALS
VELES
MARQUESINES
TAPISSERIA
CONFECCIÓ DE LONES

Carrer Fortuny, 3
Tel. 23 21 23
17190 **SALT** (Girona)

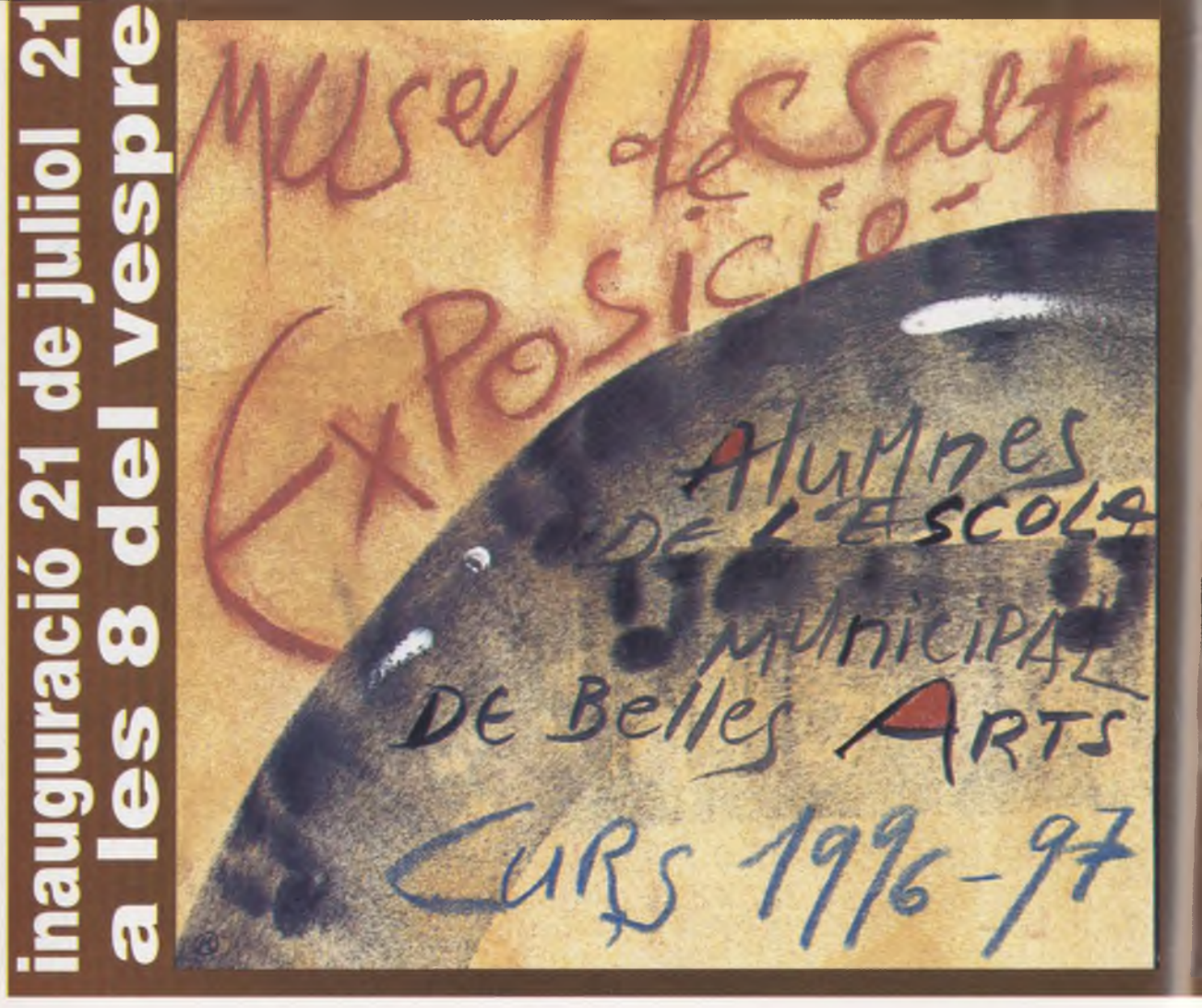

STUDI PHOTOS

FOTÒGRAFS

- REVELATS PROFESSIONALS EN UNA HORA
- TOT EN FOTOGRAFIA
- MARCS A MIDA

Ens trobareu a:
c/ Major, - Tel. 40 21 02 - **SALT**
Indústria, 95 - Tel. 42 34 84 - **ANGLÈS**

ROBERT MERCADER, SA

Una empresa amb segell europeu

EURO-MAT
MEMBRE EUROPEU

Només un gran grup europeu pot oferir la més àmplia gamma de productes, amb la màxima qualitat i al millor preu.

Robert Mercader forma part de la més gran organització Europea en materials de construcció i decoració. El segell EURO-MAT garanteix la rigorositat en totes les accions comercials de ROBERT MERCADER.

Robert Mercader, S.A. disposa de 14.000 m2 de magatzem coberts i 60.000 m2 de descoberts, i més de 40.000 referències que ens permeten assegurar que tenim de tot en materials per a la construcció i decoració de la llar.

A ROBERT MERCADER, S.A., l'experiència acumulada al llarg de més de 35 anys garanteix una ràpida resposta a les seves necessitats sigui on sigui la seva obra: a Catalunya, a Espanya o arreu del món.

ROBERT MERCADER, SA
(Oficines centrals)
C/ Molí, 18 - Apt. 28
17257 TORROELLA DE MONTGRÍ
(Girona - Spain)
Tel.: (972) 76 10 05
Fax: (972) 75 98 19

SALT "CASC ANTIC"

CARRER SANT JAUME - CARRER PROCESSÓ

Habitatges Unifamiliars
PREU: 18.000.000 Ptes.

"ACABATS DE QUALITAT"

HIPOTECA APROVADA
de 14.000.000 Ptes.
al 6,5% ó 7%
VISITEU CASA MOSTRA

CARRER MAJOR, núm. 281

CASA NOVA a estrenar a Salt.
Garatge per a 3 cotxes, safareig, jardí privat, porxo amb barbacoa. Rebedor (armari), menjador-estar (terrassa), distribuïdor (armari), bany petit, cuina gran, habitació matrimoni (armari gran de 5 portes), habitació doble amb vestidor, habitació individual, armari distribuïdor, bany complet. Estudi o habitació molt gran, bany i terrassa solàrium.
Acabats de gran qualitat, tota la lluminària instal.lada. Porta garatge automàtica.
Acceptaríem solar o casa vella a compte.

CARRER ÀNGEL GUIMERÀ, núm. 128

PISOS NOUS PER ESTRENAR
2 HABIT. .....6.840.000,- Ptes.
4 HABIT. ....10.350.000,- Ptes.

INFORMACIÓ I VENDA:

OBRES I PROMOCIONS BESCANÓ, S.L. - c/ Major, 210 - SALT - Tel. 23 66 11